

40
'71

FLACĂRA

NUL XX
R. 852
OCTOMBRIE 1971

În șapte zile

Săptămîna aceasta a înscris în calendarul evenimentelor sale politice un moment solemn, deosebit de important prin semnificații și cîl se poate de emoționant în sine: sărbătorirea a 50 de ani de la înființarea Uzinelor «23 August» din Capitală. Venit doar la cîteva zile după sărbătorirea unor vechi cetăți ale clasei noastre muncitoare: Uzinele din Reșița — 200 de ani și «Oțelul Roșu» — 175 de ani, momentul marcat de uzinele bucureștene s-a înscris, cu rezonanța sa specifică, în salba cinstirilor aduse clasei noastre muncitoare de partid, de întregul nostru popor. Pentru că toate aceste sărbătoriri au fost tot altele prilejuri de recunoaștere și evidențiere a marilor virtuți revoluționare ale eroice noastre clase muncitoare, a locului său conducător pe care l-a ocupat și îl ocupă în acțiunea revoluționară a poporului nostru, a hărniciei și ingeniozității sale concretizate în îndeplinirea sarcinilor de plan, în perfecționarea continuă a muncii, în perfectarea și mărirea gradului de competitivitate a produselor. A fost emoționantă sărbătorirea colectivului Uzinelor «23 August» din Capitală pentru faptul că ea a avut loc în prezența tovarășului **Nicolae Ceaușescu**, secretar general al partidului, a celorlalți conducători de partid și de stat, pentru că în acest an — așa cum au subliniat participanții la miting — pentru a treia oară conducătorul partidului și statului a poposit în mijlocul acestui colectiv. Prin ajutorul pe care l-a dat în soluționarea unor probleme majore cu care era confruntată uzina, viața oamenilor care lucrează aici, colectivul îl consideră pe tovarășul **Nicolae Ceaușescu** ca făcînd nemijlocit parte din această mare și puternică familie muncitorească. A fost emoționantă sărbătorirea pentru că ea a atestat încă o dată încrederea pe care partidul și statul nostru o au în acest brav și harnic detașament al muncitorimii bucureștene. Este ceea ce exprimă conferirea ordinului «23 August» clasei I uzinei, titlului de «Erou al Muncii Socialiste» și medaliei de aur «Secera și ciocanul» unor vechi muncitori ai uzinei, a altor înalte distincții unui mare număr de muncitori.

Făcînd bilanțul noilor realizări, sărbătorirea a prilejuit și trăsura unor jaloane de viitor, a direcțiilor de dezvoltare izvorite din înseși perspectivele procesului de industrializare socialistă, de modernizare și perfecționare continuă a industriei noastre. Este această manifestarea aceluși sentiment al istoriei pe care l-a avut și îl are clasa noastră muncitoare tradus în practică într-un acut simț al responsabilității față de prezentul și viitorul României socialiste.

Este ceea ce a caracterizat, după părerea noastră, și evenimentele politice care au avut loc sau continuă să se desfășoare în domeniile educației, ale culturii. Pentru că această amplă dezbateră ideologică a întregului nostru partid pe marginea măsurilor elaborate de tovarășul **Nicolae Ceaușescu** și adoptate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., nu este altceva decît manifestarea superioară a responsabilității istorice față de formarea revoluționară și pregătirea multilaterală a omului menit să construiască societatea socialistă multilateral dezvoltată și apoi comunismul. Este misiunea istorică a partidului de a pregăti și forma omul viitorului, și partidul, așa cum a dovedit-o în repetate rânduri, înțelege să și-o îndeplinească cu toată înalta sa responsabilitate.

Modul în care înțelege partidul să și îndeplinească această răspundere se concretizează — în această săptămînă — în cîteva evenimente deosebite însemnate: constituirea Consiliului Culturii și Educației Socialiste; întâlnirea tovarășului **Nicolae Ceaușescu** cu membri ai Uniunii Scriitorilor; mesajul adresat revistei «Contemporanul» cu prilejul împlinirii a 90 de ani de la apariție și a 25 de ani de la apariția primului număr a celei de-a doua serii.

În informația amplă publicată de presă cu privire la constituirea Consiliului Culturii și Educației Socialiste se subliniază pe larg atribuțiile multiple ce revin acestui nou organism în ampla activitate de formare și educare a poporului, de ridicare a conștiinței sale socialiste. Cu o componență care antrenează direct toți factorii cu îndatoriri concrete în munca educativă, în edificarea culturii socialiste, bazîndu-se pe participarea oamenilor muncii la elaborarea și soluționarea problemelor, consiliul are toate posibilitățile să și realizeze pe un plan superior înalte răspunderi ce-i revin.

De-a lungul întregii sale activități și cu deosebire după Congresul al IX-lea, partidul a dat o deosebită atenție formării și dezvoltării unei culturi socialiste strîns legate de popor, care să reflecte spiritul revoluționar al poporului, să evidențieze înaltele sale virtuți patriotice, virtuți de un generos umanism. Sînt cerințe constante formulate de secretarul general al partidului în toate întîlnirile avute cu oameni de cultură și sub semnul cărora s-a desfășurat și recenta întîlnire cu membri ai Uniunii Scriitorilor. S-a făcut un rodnic și bogat schimb de idei, s-au dezbătut sarcinile ce revin Uniunii Scriitorilor, tuturor celor ce activează pe frontul scrisului, rezultate din măsurile adoptate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., pentru ca întreaga noastră literatură să aducă o contribuție sporită la educarea poporului. Sînt sarcini care revin și presei în ansamblul său și cu deosebire celei cultural-artistice, rezultate cu atîtă claritate din mesajul adresat revistei «Contemporanul». «Una din îndatoririle de onoare ale revistei «Contemporanul», ca și ale tuturor ziarelor și revistelor din țara noastră — se spune în mesaj — este de a ajuta pe cititori să înțeleagă, de pe pozițiile partidului, fenomenele noi ale vieții sociale, schimbările profunde care au loc în lume, realitățile epocii contemporane, aspirațiile progresiste ale umanității, pentru ca fiecare să poată acționa conștient, cu toate energiile și capacitățile sale, la crearea în România a unei înalte civilizații materiale și spirituale socialiste, în lupta universală pentru o viață mai bună».

Am avut, așadar, o săptămînă marcată de cîteva momente deosebite de importante în efortul general făcut de partidul nostru în opera de edificare a omului nou.

Petru ISPAS

Marti, 28 septembrie 1971

satisfacerea cerințelor cumpărătorilor o chestiune de etică profesională

Am o nepoțică de vreo 13 ani — în clasa a 7-a — și ca toți copiii de vîrsta ei a început școala acum, în septembrie. Cum îmi este foarte dragă, m-am gîndit să-i fac o bucurie. M-am tot sfătuit eu în dreapta și în stînga ce cadou să-i fac — că am uitat a spune: tocmai sărbătorește ziua ei de naștere — și m-am hotărît să-i cumpăr un costum complet de gimnastică adică: teniși, șort și un maiou alb.

Așa că am pornit de luni de dimineață să-i cumpăr ceea ce hotărîsem. Iată-mă dar la ora 8,15' la magazinul cu articole sportive de pe Lipsani. Întreb de teniși nr. 36. Vinzătoarea amabilă, de altfel, îmi răspunde că nu au, dar vor primi. Întreb la raionul de tricotaje de maiou mărimea 38. Mi se răspunde repede că nu au nici o mărime. Întreb de șort. Așijderea. Pornesc de-a lungul Lipsanilor, ajung la un magazin specializat pentru copii: închis pentru inventar. Hm, îmi zic, am ghinion. Intru la magazinul universal «București» din Piața Sf. Gheorghe. La etajul 1 nu găsesc ce-mi trebuia, la confecții școlare văd un afiș mare cu uniforme pe care trebuie să le aibă orice elev și citesc acolo trecut: șort de satin pentru gimnastică. Întreb. «Nu ținem», vine răspunsul. «Dar unde pot găsi?» «Undeva, la un magazin de articole sportive». Ies, traversez și intru la magazinul de articole sportive. Ajung la raionul respectiv, nimeni. Întreb cine îmi poate arăta un șort pentru gimnastică. O voce îmi răspunde: «După ora 10, acum se primește marfă». «Teniși 36 aveți?» «Nu!»

Traversez piața, intru la magazinul de articole sportive «Cabana». În sfîrșit, aici găsesc șortul, dar maioul sau o bluză albă de sport nu. Mă reîntorc, intru pe Blănari, apoi pe altă străduță: iar un magazin cu articole sportive. Întreb automat «Șorturi mici pentru

elevi aveți?» «Nu». Foarte bine, îmi zic uitasem că am cumpărat de la «Cabana». «Un maiou 38, alb, pentru gimnastică?» «N-avem, poate doriți teniși». «Desigur», răspund și, în sfîrșit, cumpăr tenișii. Dar unde să găsesc maioul? Ce mai tura-vura, am cumpărat de la Magazinul copiilor dar nu nr. 38 care aveam nevoie, ci 40. Tot o să crească nepoțica! Deci, după cam trei ceasuri de umblat am terminat cumpărăturile. Nu chiar ce aș fi vrut, ci ce s-a putut găsi. Am pregătit lucrurile la un loc, într-o cutie de carton frumoasă, pe care o aveam eu; am învelit totul cu o hîrtie colorată și am legat cadoul cu o panglicuță. Cînd am terminat, am privit la ceas: se făcuse ora 14.

Acum stau, mă gîndesc și-mi spun: de ce a trebuit să alerg atît pentru niște lucruri atît de obișnuite? De ce un magazin universal, dacă-i universal, nu are toate aceste lucruri la un loc? De ce un magazin de articole de sport să nu aibă niște obiecte elementare ca cele căutate de mine? De ce să fiu obligat să cumpăr alte mărimi de maiouri de cît cele de care am nevoie? Sînt convins că nu există nici un impediment nici în a produce, nici în a aproviziona magazinele cu asemenea obiecte. La mijloc nu poate fi decît o manifestare a neglijenței și dezinteresului. În esență e o chestiune de etică profesională a celor care trebuie să asigure aprovizionarea populației. Ar trebui să li se reamintească celor care lucrează pentru buna aprovizionare a oamenilor muncii și nu-și îndeplinesc obligațiile că este timpul să-și revizuiască atitudinea, să muncească cu responsabilitate și tragere de inimă, să facă totul pentru a satisface cerințele cumpărătorilor.

Ioan GEORGESCU
tîmplar pensionar, București

ATITUDINI

un om în fața convertizoarelor

Cupa convertizorului se răsucește încet. O dogoară uriașă ne copleșește, o dogoară aproape insuportabilă. Aerul în fața noastră începe să joace, pare lichefiat. Ce temperatură să fie? 70, 80 de grade. Ne simțim pe loc scaldăți în sudori, magma arzîndă din fața noastră strălucește și iradiază valuri de căldură intensă. Omul care ne însoțește se apropie de cupa care se rotește aproape imperceptibil. E un bărbat înalt și slab și, spre deosebire de noi, pare a nu suferi de căldura aceea care ne-a copleșit brusc, aproape sufocîndu-ne. În orice caz, epiderma sa rămîne insensibilă la zecile de grade plus, nici o picătură de sudoare nu-i apare pe frunte.

S-a obișnuit, corpul său s-a obișnuit la bruștele, acceleratele creșteri și descreșteri de temperatură și nu mai reacționează. Privindu-l cum se apropie de gura convertizorului, numai flăcări și vapori, îți vine să crezi că ar fi capabil să joace în palmă comoara aceea deasupra căreia dansează flăcări verzi, fără să i se întîmple ceva.

Nu exageram prea mult. Oțelul lui Alexandru Stoica, prin continua apropiere de metalul incandescent, căpătase ceva inexpugnabil, o rezistență uimitoare la temperaturile înalte. Omul și metalul conviețuiesc împrumutîndu-și unul altuia calități specifice. Omul însuși metalului valori superioare, maleabilitate, îl transformă în lingou sau tablă, el, metalul, transferă ceva din duritatea și rezistența sa omului, care-i veghează devenirea.

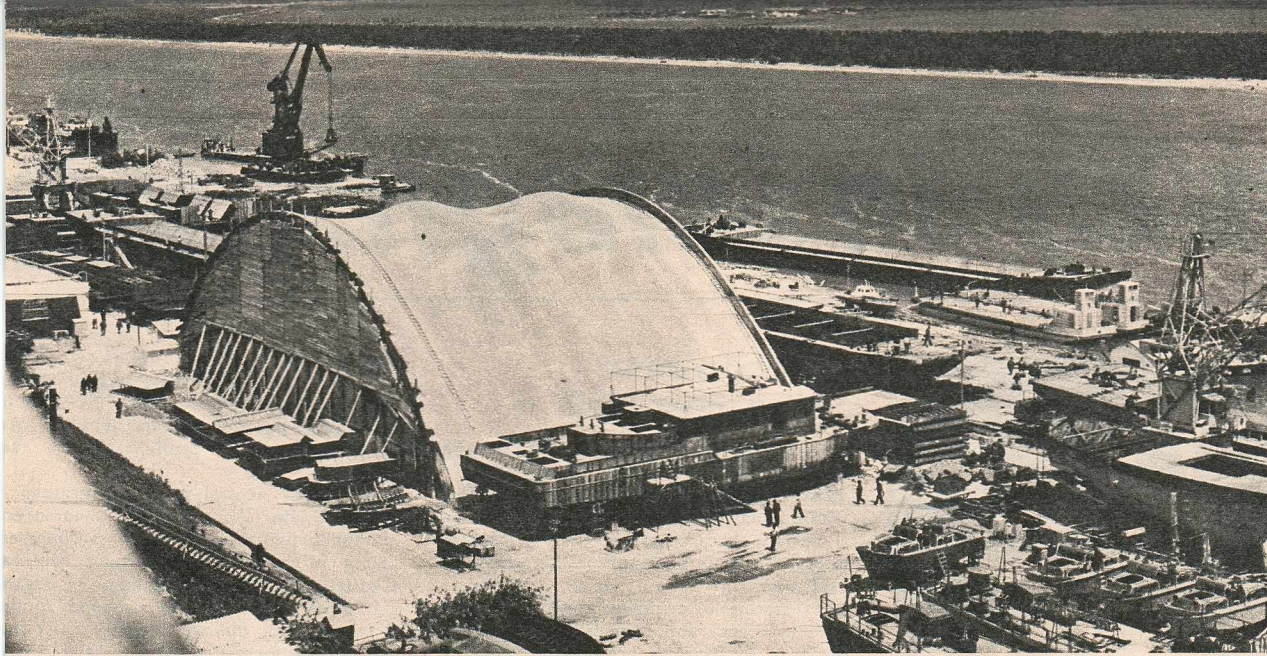
De 13 ani durează logodna sa cu oțelul. Ea s-a născut din pasiune, pasiune autentică. Tulcean de fel, Alexandru Stoica fiind în trecere prin Hunedoara rămîne pe loc, fascinat de cuptoarele și furnalele ei. Muncește asiduu și mai ales învață, caută să știe cît mai mult, dacă nu totul, despre meseria de oțelar. În doi ani fostul ostaș, care pînă atunci nu prea știa ce e aceea siderurgie, ajunge maistru, ceea ce nu-i puțin lucru într-un combinat cu o atît de veche tradiție, cu oameni care-și

transmit meseria din tată-n fiu. În 1966, iată-l la Galați. Participă de la început la construcția oțelăriei, i se dă ca sarcină să conducă cursuri de calificare cu proaspeții și încă neexperimentații muncitori gălățeni. Prima sarcină de oțel a noii oțelării el a dat-o, după ce înainte participase la rodajul întregii instalații. Ani împărțiți între veghe în fața convertizoarelor și cea tîrzie, deasupra cărbunilor, fiindcă nici o clipă Alexandru Stoica n-a considerat că știe totul, că nu mai are nimic de învățat. Omul acesta serios, muncitor, aparent reținut, dar aprinzîndu-se imediat cînd discuția atinge probleme care-l frîmîntă, își cunoaște drumul, vocația. Ajunge unul dintre cei mai apreciați specialiști ai imensului combinat siderurgic, un om de bază pe care se poate conta în orice situație, respectat pentru calitățile sale profesionale și morale. Anii de muncă îndîrjită, nopțile de studiu vointă sa neclintită de a se autoperfecționa, încep să-și arate roadele. Trimiteri la specializare în străinătate, promovări pe linie obștească. La un moment dat, de la Hunedoara i se propune un post de șef de secție, post de mare răspundere. Refuză. Urmează un schimb de note și adrese destul de animat în care combinatul hunedorean insistă, pretinde, face demersuri pentru derogări la minister, la care Galațiul rămîne ferm. Ce satisfacție mai mare de a te ști apreciat, disputat chiar, de două părți competente, care te consideră indispensabil. Da, ce satisfacție mai mare decît să te știi indispensabil!

Alexandru Stoica a rămas la Galați. A simțit că aici este totuși mai multă nevoie de el. Apoi s-a atașat de combinat, de oțelăria pe care a văzut-o crescînd an după an. De oamenii cărora le-a împărțit din experiența zilelor și nopților sale.

...Un om în fața convertizoarelor. Un om plămădit și călit la temperaturile înalte ale muncii făcute din vocație, cu pasiune.

Mihai HETCO

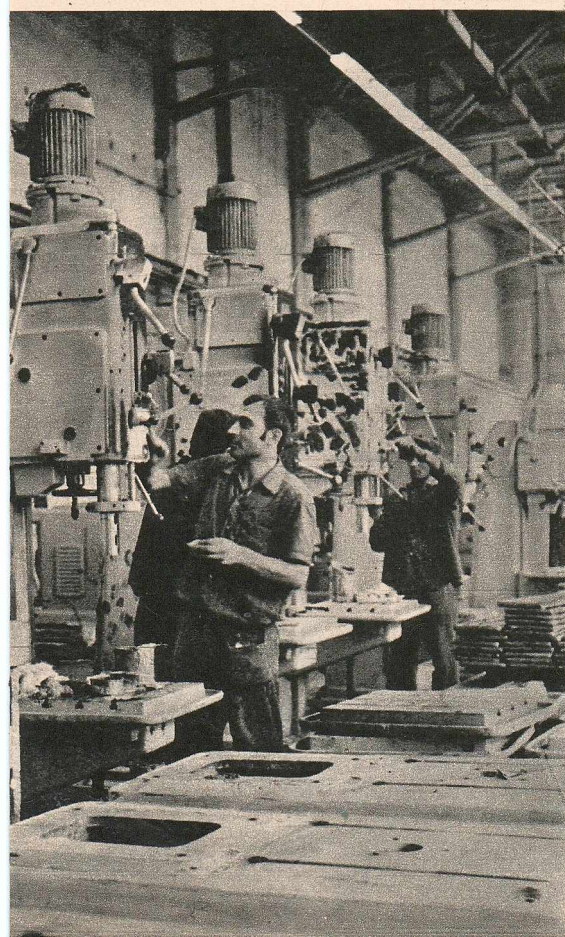

Pe harta economică a țării, portul Brăila va fi recunoscut în curând și ca un important centru al industriei navale. Construcția primului cargou de 4 500 t_{dw} marchează începutul drumului acestei dezvoltări, la care se va adăuga în viitorul foarte apropiat realizarea altor nave de tonaj greu de 7 500 t_{dw}, 15 000 t_{dw} și 20 000 t_{dw}. Noua cală pe care o aveți în imagine va permite lansarea automată a navelor de mare tonaj.

Extinderea lucrărilor de raționalizare a cursurilor de ape înseamnă nu numai stăvilirea furiei lor primăvăratice dar și folosirea inteligentă a resurselor economice care zac în acest «aur alb». Barajul care va zăgăzui riul Iad din Munții Apuseni va asigura dublarea debitului minim de apă al Crișului Repede, iar lacul de acumulare de peste 26 milioane mc de apă va crea posibilitatea irigației a 10 000 ha și amenajării a 2 600 ha de heleșteie. Deocamdată, șantierul cunoaște febra construcției barajului, pentru a cărui înălțime de 60 m și lungime de 180 m s-au turnat peste 50 000 mc de piatră.

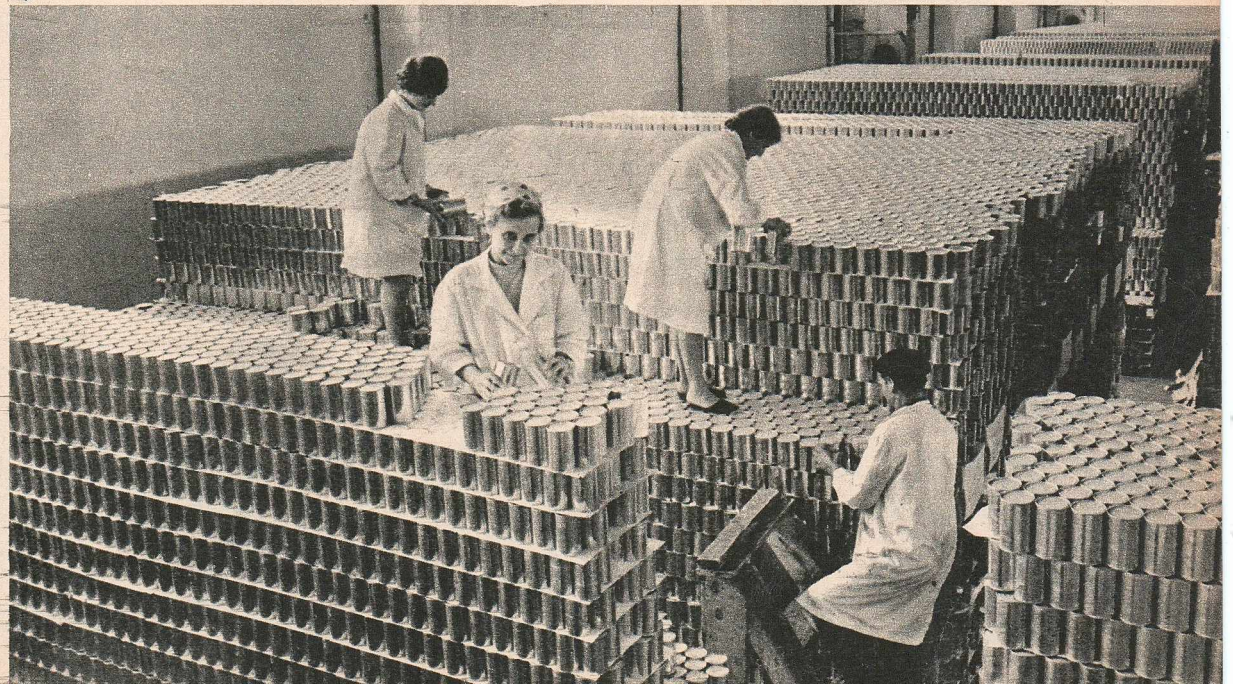

Preocuparea cercetării științifice de problemele reale ale economiei este preocuparea centrală a oricărui institut de cercetări. În laboratorul central al Institutului de cercetări al Ministerului Industriei Ușoare se desfășoară bogată activitate bazată pe problemele ridicate de industrie: controlul materiei prime, al produselor industriei ușoare, studiul coloranților etc. În imagine vă prezentăm un aspect de la laboratorul de încercări fizico-mecanice.

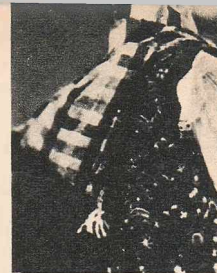

În hala de montaj a Uzinei «Înfrățirea» din Oradea ca și în întreaga activitate a uzinei se urmărește continua îmbunătățire a calității produselor. Prestigiul recunoscut în țară și peste hotare al acestei uzine producătoare de mașini-unelte (freze, raboteze, mașini de găurit etc.) confirmă cu succes rezultatele unei munci încordate.

«Zina meloșelor și cucurbitaceelor», frumoasa toamnă din acest an, a fost generoasă atât în tradiționala campanie de gospodărire a câmpiilor, dar și cu cea a valorificării produselor agricole. De pildă, la Fabrica de conserve «Flora» din Capitală s-au produs, de acum primite, mii de tone de conserve de legume. Dacă vom avea în vedere că activitatea de conservare este în toi și că s-au folosit noi rețete pentru conservare (ca ciuperci la saramură, ghiveci la saramură sau unele sorturi de gemuri de fructe), nu ne mai rămâne decât să le urmărim în drumul lor comercial. În fotografie — un aspect din depozitul de produse finite.

săptămîna în imagini

3 octombrie „ziua recoltei“

Duminică, 3 octombrie, pe întreg cuprinsul țării, la sate și la orașe, se va sărbători «Ziua recoltei». Este o sărbătoare devenită tradițională, organizată ca semn al prețurii și cinstirii pe care partidul, întregul nostru popor o acordă țărănimii cooperatiste, lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat și stațiunile de mecanizarea agriculturii pentru munca lor harnică și rezultatele obținute în sporirea producției. Prilej de bucurie pentru roadele care s-au revărsat cu generozitate răsplătind străduințele de un an ale oamenilor muncii de pe ogoare, «Ziua recoltei» va constitui, ca și în anii precedenți, un moment de analiză a ceea ce trebuie întreprins, în continuare, pentru sporirea producției în toate sectoarele.

În miezul verii, sub soarele arzător, combinele au strîns rodul holdelor aurii, basculele și cîntarele au consemnat rezultatele: s-a obținut o recoltă bună de grâu, sarcinile de plan fiind îndeplinite. Acum sînt luate cu asalt din toate părțile lanurile de porumb, floarea-soarelui, sînt scoși la lumina zilei tuberculi mari de cartofi, se scot rădăcinile puternice de sfeclă de zahăr. Primele rezultate obținute acum la recoltare precum și modul cum se prezintă culturile dau garanția obținerii unor producții sporite. În vii se desprind de pe butuci ciorchinii grei, din livezi merele și alte fructe parfumate iau drumul spre consumatori. Bucuria cea mai mare o au frunțașii — acele unități agricole care au reușit să obțină recolte mari pentru care cu acest prilej vor fi premiați și evidențiați. Dar făcînd bilanțul recoltelor, nu va fi trecut, desigur, cu vederea faptul că agricultura României are mari rezerve

de sporire a producției. Alături de unități agricole frunțașe sînt altele care au obținut recolte care nu reflectă eforturile făcute de stat pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale, condițiile și posibilitățile de care dispun.

În cinstea acestei zile, cooperatorii lucrătorii din I.A.S. și S.M.A. și-au înzecit eforturile pentru a îndeplini sarcinile care sînt prinse în scrisoarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, adresată organelor și organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii și specialiștilor din agricultură de a-și concentra toate forțele pentru a pune în valoare rezervele mari de care dispune agricultura țării noastre, generalizînd experiența înaintată a unităților agricole, introducînd și aplicînd în producție cuceririle științifice agricole. Constituie o realizare însemnată că pînă la această dată a fost însămînțată o mare suprafață cu grâu și alte cereale de toamnă și, ceea ce este deosebit de important pentru nivelul viitoarei recolte, a fost executate lucrări de calitate excepțională. De asemenea, lucrătorii ogoarelor au recoltat de pe mari suprafețe porumb, floarea-soarelui, cartofii, sfecla de zahăr, legumele, au strîns și însilozat însemnate cantități de furaje.

Cu aceste gînduri oamenii muncii de la sate se vor îndrepta spre adunările populare, cînd, cu prilejul manifestărilor culturale-artistice, vor fi evidențiați cooperatorii, mecanizatorii, lucrătorii și specialiștii care au avut un aport deosebit la obținerea unei recolte și producții mari.

Cu aceste gînduri oamenii muncii din toate orașele țării și din Capitală se vor îndrepta spre piețele în care vor fi organizate expoziții cu vînzare, unde se vor desfășura programe culturale-artistice și sportive, parcurînd ale recoltelor.

În sfîrșit, vremea a început să se îndrepte. În toate județele țării, profitîndu-se de timpul frumos s-a pornit cu intensitate sporită la lucrările de toamnă. Prioritate au, evident, recoltarea culturilor tîrzii, arăturile și însămînțarea cerealelor de toamnă. Din date centralizate, reiese că încă nu s-au depus destule eforturi în această direcție. Specialiștii indică necesitatea primordială a recoltării cît mai grabnice și fără pierderi a floarea-soarelui, trecîndu-se imediat la lucrări de pregătire a terenului și, unde este cazul, la semănat. Așadar, ne așteptăm o perioadă de intense munci agricole, menite să valorifice în cît mai mare măsură belșugul unui an generos.

În fotografie: arături de toamnă executate pe terenurile C.A.P. Victoria Nădlag.

Fotografie de S. STEINER

Înmagazinarea porumbului la I.A.S.-Mihăilești, ferma Naipu.

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISCFLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12.
Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic
«Casa Științei».cu dem. rădulescu
despre
„cel mai frumos
film al meu“

Animatie mare în Parcul rozelor de lângă Hotel-Parc din Turnu Severin. Nimic mai explicabil: se filmează. În rolurile principale, popularii actori Dem Rădulescu și Sebastian Papaiani.

— Așadar, cu ce echipă v-ați deplasat la Turnu Severin, stimate Dem Rădulescu?

— Filmăm «Aastă-seară se dansează în familie» în regia lui Geo Saizescu, după un scenariu semnat de regizor și de scriitorul Ion Băieșu.

— Presupun hohotele de râs ce vor răzbate din sălile de spectacol. Cine susține partitura?

— George Cornea semnează imaginea, iar I. Moise, decorurile. Vreau însă să precizez că e vorba de cel mai drag film la care am lucrat până acum, și sper că va fi și cel mai bun. Sînt convins că filmul va avea succes și că vom merge cu el peste hotare.

— Cui dă viață Dem Rădulescu?

— Adică nu mă cunoști? Eu sînt Temistocle Temistocle. Un fel de traficant de fericire; în fond, un escroc sentimental care promite fericirea și ar da-o, dar n-are de unde. Și-apoi, mai are și niște interese: ia niște gologani și se cam ducă...

— Va fi, se vede, un film educativ.

— Educativ, dar cu umor! E vorba de un individ certat cu morala, cu legea. Surpriza e însă alta. Temistocle Temistocle iubește femeile și de fiecare dată își promite că o face pentru ultima oară, fiindcă ar vrea să fie fericit și s-ar retrage în liniște. Cred însă că îi e greu să renunțe la niște... Am și un secretar...

— Păi nu-l văd eu pe Papaiani cum vă duce cu respect geamantanul?!

— El e Alecu Alecu, umbra mea. Mă imită și mă urmează îndeaproape, stimulat de succesele mele.

— Care se explică prin...

— Prin dibăcia mea de a-mi alege femeile. Vezi matale, Temistocle Temistocle intervine pe un teren pregătit, preferă femeile triste, mai mult sau mai puțin angoasate, cu o oarecare experiență și trecut... Așa că poate trece cu ușurință de la una la alta... Dar scuză-mă, te rog, uite-o pe Gina, am treabă...

— Care Gina?

— Gina din Turnu Severin, Ginuța mea, că mie îmi place s-o mîngîi. Ea e una din șirul cuceririlor mele, așa că reîncep filmările.

— Bine, dar cum se încheie aventura?

— Asta nu se scrie!

Petre ANGHEL

S-a deschis recent în Capitală, în sala din bd. Magheru nr. 34, expoziția «Parisul, evoluția și viitorul său». Panouri fotografice sugestive, o mare hartă în relief a capitalei Franței, indică sintetic și elocvent drumul milenar al «Orașului lumină». Expoziția pune un accent deosebit pe eforturile de sistematizare, de restaurare a unor monumente istorice, preocupări constante ale municipalității pariziene. Noi cartiere, noi căi de comunicații, aflate în construcție sau în faza de proiect, ne dau imaginea viitoare a Parisului. Afluența publicului indică interesul pe care vechiul, dar mereu tinărul Paris, cu istoria-i atît de tumultuoasă, îl trezește în rîndul vizitatorilor.

the first chamber dance company

Doar cu două spectacole în București și două la Constanța, mica trupă newyorkeză de balet și-a cucerit săptămîna trecută simpatia unui public iubitor să treacă — în orele unei singure seri — prin fața a diverse stiluri de dans, de la baletul clasic la cel modern sau de inspirație folclorică. Formație camerală creată în 1961 — care a stimulat apoi, se pare, înființarea în Statele Unite a numeroase minitrupe asemănătoare — compania pe care am văzut-o excelează printr-o acuratețe și o dăruire profesională de cea mai bună calitate. Grație, umor, ritm, poezie, iată ce ne-au oferit dansurile grupului coregrafic american în cadrul unei seri agreabile, deconectante.

teze și
paranteze
de Aurel BARANGA
proverbe

Expresie condensată a unei înțelepciuni milenare, verificată de practica vieții, proverbul are darul să comunice, în cuvinte puține, o experiență ce și-a făcut proba. Poate însă că nici un proverb n-a exercitat asupra mea, de cînd l-am auzit prima dată, o impresie mai puternică și de consecințe mai obligatorii ca acesta care urmează: «Ce ție nu-ți place, altuia nu face». M-a surprins prin simplitate, dar, mai ales, prin forța unei încărcături morale, de o deosebită rigoare. M-a urmărit toată viața, a luat însă în ochii mei, în ultimii treizeci de ani, înfățișarea unei legi. Trăim într-o lume în care obligația de a nu face semenului tău nimic din ce te exasperează pe tine devine un imperativ etic, poate prima și cea mai însemnată lege a conviețuirii sociale. Și atunci cum să-mi explic atîtea abateri, de o dulce inconștiență, dar de mare gravitate, cu care sînt confruntat zilnic spre exasperarea mea legitimă? Cum îți îngădui să uiți robinetul deschis la etajul șapte cînd știi că locuiești dedesubt, supus unei inundații provocate de amnezia dumitale inocentă? De ce lași liftul deschis la nouă și mă silești să urc pe scări, amenințat de infarct, cînd un gest de o elementară grijă m-ar scuti pe mine de un efort inutil și pe dumneata de injuriile meritate pe care ți le adresez enervat? De ce nu respecti coada din fața ghișeului, de ce mă bruschezi cu coatele, cînd știi că și timpul meu e prețios și cînd m-ai văzut că am venit înaintea dumitale? De ce întîrzi la teatru și scoli tot rîndul cu graba dumitale dezinvoltă? De ce mă calci pe picioare în autobuz, grăbit să ajungi la ieșire, cînd puteai s-o faci din timp, strecurat politicos printre oameni și nu în ultima clipă, cînd vehiculul a ajuns în stație? De ce nu duci batista la gură cînd tușești în troleibuz, ai impresia că dacă îmi dai gripa dumitale îmi faci un cadou pentru care trebuie să-ți fiu recunoscător? Și lista acestor semne de interogație ar putea fi continuată. A daug doar o singură întrebare: de ce nu se afișează pretutindeni acest proverb ce ar trebui să devină legea existenței noastre zilnice: «Ce ție nu-ți place, altuia nu face?» De ce?

de H. DONA

«Mare lucru și arta — filozofează cititorul nostru Vasile Băclea din Tîrgoviște. Stăteam mai săptămîna trecută la televizor, urmăream filmul și simțeam cum mi se preling lacrimi pe obraz. Prin urmare, plîngeam eu, om în toată firea, tată de copil, cetățean cu griji și răspunderi în producție și în gospodărie, care nu mă las emoționat cu una, cu două, nici cînd e vorba de lucrurile cele mai dificile. Și pentru ce? Pentru că pe micul ecran unei nenorocite regine a Scoției de acum vreo patru sute de ani i se întîmplau nu știu ce necazuri. Să plîng eu pentru o regină cu care n-am nici în clin, nici în mîneacă! Cum se explică asta?» Deh, cam greu de explicat. În orice caz, pentru liniștirea sentimentelor sale civice, îl putem asigura pe cititorul nostru tîrgoviștean că nu pentru o regină a plîns, ci pentru un personaj literar, pentru eroina unei opere de ficțiune, respectiv a unui film artistic (mai mult sau mai puțin reușit, asta n-are importanță aici. De altfel, «Contemporanul» — căruia profităm de această ocazie pentru a-i exprima din nou felicitările noastre cu ocazia dublului jubileu — ne-a și explicat că filmul «Maria Stuart» este, poate, cel mai prost film din lume.) În această ordine de idei să ni se permită relatarea unui mic fapt semnificativ. Răsfoind (din strict interes profesional) paginile de mică publicitate ale celebrului și venerabilului cotidian londonez «The Times» din 21 august, am dat la rubrica de anunțuri personale peste o înștiințare de cîteva rînduri prin care un cetățean oarecare amintea că se împlinesc în acea zi 486 ani de la moartea în bătălia de la Bosworth (știți dumneavoastră, cînd era dispus să ofere un regat pentru un cal!) a regelui Richard al III-lea și invita sufletele pioase să spună o rugăciune pentru amintirea dispărutului. Cum adică, veți întreba, se mai găsește oare cineva care, după aproape cinci veacuri, își mai amintește și mai varsă o lacrimă pentru unul dintre cele mai odioase personaje ale istoriei, pentru asasinul, sperjurul, infanticidul, călăul Richard, cocoșatul cu suflet de fiară? Cred că e evident că nu există decît o singură explicație. Richard al III-lea a avut, post-mortem, norocul să devină eroul principal al uneia dintre cele mai zguduitoare capodopere ale literaturii dramatice universale. E clar că dacă n-ar fi existat geniul lui Shakespeare, nimeni nu și-ar mai fi adus aminte că s-au împlinit 486 de ani de la pieirea monstrului încoronat. Vorba tovarășului V.B., «mare lucru și arta». Și, bineînțeles, în consecință, imensă e și răspunderea artistului.

Să-i părăsim acum pe regii britanici și să ne ntoarcem la ale noastre. Iată ce citim într-o scrisoare primită de la vechiul nostru corespondent Nicu Poenaru din Cîmpulung (Argeș): «Săptămîna trecută la Uzina mecanică-Muscel, la care lucrez, am fost martorul unui mic eveniment». Într-un cadru festiv, se înmîna unor muncitori niște legitimații cu diagonale roșii. «Posesorii lor nu sînt controlați la ieșirea pe poartă și pot intra în fabrică și ieși, la orice oră, fără ca organele de pază să le pretindă să arate biletul de voie. Acest cartonaș s-a acordat celor care în numeroși ani de serviciu nu au lipsit niciodată de la lucru și sînt exemplu la locul de muncă în ceea ce privește corectitudinea și cinstea... Mulți dintre ei ne privesc și din fotografiile panoului de onoare al uzinei». Tovarășul Poenaru propune ca această inițiativă să fie popularizată. Și pe noi ne-a impresionat această măsură care are, credem, la bază încrederea și respectul cuvenite unor oameni de o ținută exemplară. N-avem însă competența necesară pentru a aprecia dacă o asemenea inițiativă poate fi extinsă peste toți, dacă ea nu se lovește de anumite impedimente de ordin, să le zicem, tehnic.

Nu vom lua în discuție aprecierile pe care cititoarea Eleonora Barbu din Cluj le face cu privire la revista ilustrată franceză «Paris Match». Ar trebui să prezentăm o serie de considerații profesionale care, sîntem siguri, nu-i interesează pe cei mai mulți dintre cititorii noștri. Ne-a mirat însă în mod deosebit o formulă a cititoarei noastre: «Raymond Cartier — cel mai mare ziarist din lume». Un asemenea calificativ este complet lipsit de sens pentru că ziaristica, spre deosebire, de exemplu, de săritura cu prăjina, nu cunoaște clasamente locale sau mondiale. Cît privește pe R.C., cu el se întîmplă în anumite curcuri de snobi semicultivați de la noi cam ce se întîmpla în urmă cu cîțiva ani cu Sara Montiel. Pe malurile Senei «cel mai mare etc.» este considerat drept un ziarist oarecare, foarte puțin grijuliu față de exactitatea faptelor relatate, «fumist» în ce privește interpretările și prognosticurile, de un proamericanism care depășește orice limite ale decenței. Cred că a sosit de mult timpul să nu mai privim cășcați la toate mediocritățile de aiurea. Nu mă sfiesc să afirm pe baza a 27 de ani de meserie că avem în țara noastră cel puțin 365 ziaariști mai buni, mai serioși și mai talentați decît domnul Raymond Cartier.

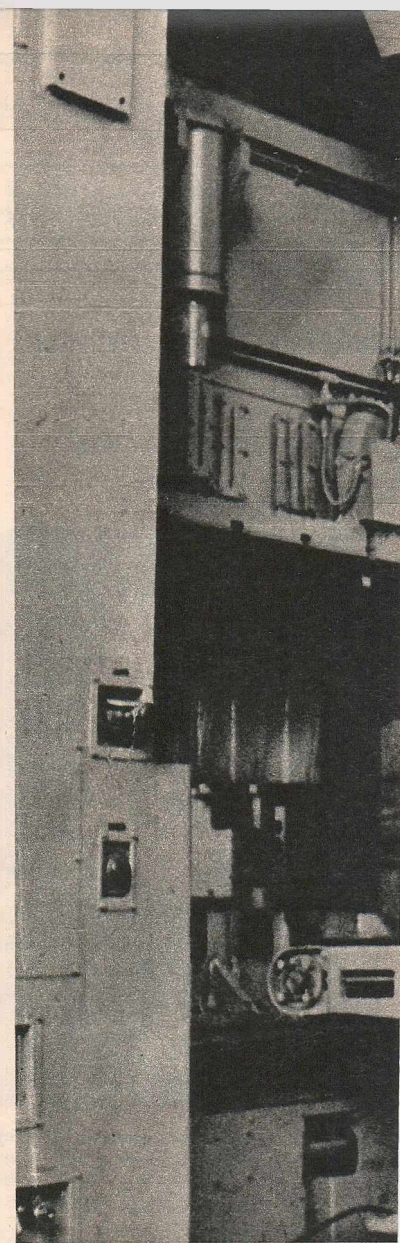
P.S. Inutil să mai subliniez că dintre cei 365 amintiți mai sus, cîțiva colaborează permanent și la «Flacăra».

ETERNA TINERETE A UNEI UZINE SEMICENTENARE

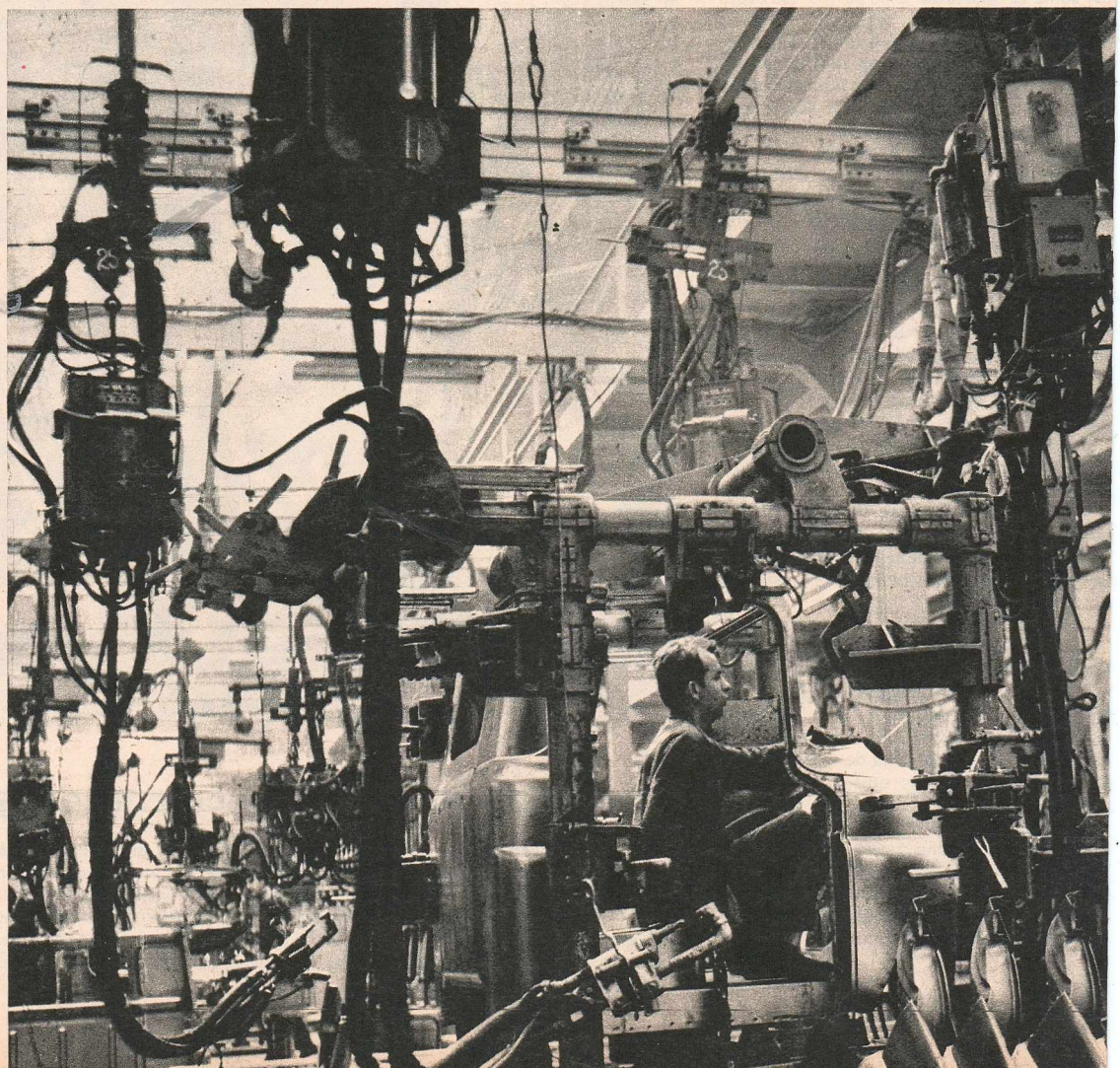
de Mihai HETCO, fotografii de Traian PROSAN

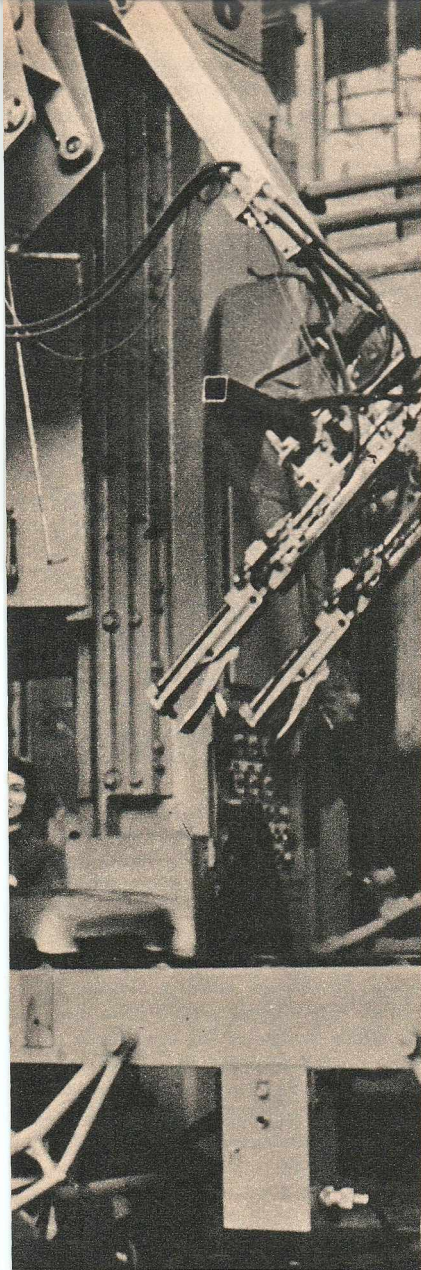
● ROMLOC, ASTRA, STEAGUL ROȘU, U.A.B. ... ● «... ȘI DE 1 MAI '954 AM DEFILAT CU PRIMUL AUTOCAMION ROMÂNESC» ● DE LA CIOCAN LA PUNCTE ELECTRICE ● «MAI AVEM DESTULE DE FĂCUT!» ● CÎND PREZENTUL TINDE SĂ DEVINĂ VIITOR

O știre, pentru mine, incredibilă: Uzina de autocamioane-Brașov împlineste 50 de ani de existență. Vizitînd-o în mai multe rînduri, luînd de fiecare dată act de noile-i performanțe, privindu-i secțiunile care în fiecare an se înalță mai ample, ajunseseam s-o consider sinonimă cu tinerețea, un fel de portdrapel al gîndirii tehnice celei mai avansate, al inițiativei pline de cutezanță. Și cu toate acestea știrea este reală, și are în rotunjimea sa solemnitatea marilor evenimente. Da, în această toamnă, marea, uriașă uzină brașoveană împlineste o jumătate de secol de existență. Motiv, așadar, pentru memorări pline de semnificații...

Uzina brașoveană este dotată cu aparatul modernă, cum ar fi presa din fotografie de un randament foarte înalt.

Din acest labirint de metal se va naște un nou autocamion (aspect din secția montaj).

Prima conflagrație mondială se terminase de-abia de trei ani, lăsând în urma sa o țară cu economia ruinată. Se impunea, și încă extrem de urgent, refacerea liniilor de comunicații care suferiseră cel mai greu de pe urma războiului. Așa se face că în Brașovul de veche tradiție industrială ia ființă Fabrica românească de locomotive și vagoane. Atunci, în toamna anului 1921, au început lucrările care aveau să înalțe primele secții ale viitoarei întreprinderi. O hotărâre ce părea de bun augur. Cu fiecare an fabrica se dezvoltă, crește în putere, comenzile C.F.R. mai ales abundă. În 1927, întreprinderea își dublează capitalul, schimbându-și cu această ocazie și titulatura: «Romloc», fabrică românească de locomotive și vagoane. Nu era doar o simplă schimbare de firmă. Se trecea efectiv la fabricarea de vagoane, eveniment de primă importanță pentru economia românească, atât de precară în acea perioadă. Deja fabrica de sub poalele Timpei se înfățișează ca o întreprindere masivă, bine utilată, în care circa 800 de muncitori participă la fabricarea anuală a citorva zeci de locomotive și vagoane. Epoca aceasta de relativă înflorire avea să stagneze brutal în 1930. Motivul: C.F.R. transferă marea majoritate a comenzilor de la Brașov la Arad, la întreprinderea similară din localitate. Fabrica încearcă să se reprofileze, se trece la reparații de automobile, la fabricarea de poduri metalice și remorci. Încercările disperate ale conducerii întreprinderii de a face față situației sînt sortite eșecului. Urmarea: 1 000 de muncitori, marea, imensa majoritate a salariaților fabricii, sînt concediați. O perioadă agitată. Muncitorii brașoveni se organizează, își cer cu tărie drepturile. Se succed greve. Sînt ani grei, ani în care întreprinderea pare să agonizeze. Noua criză economică nu face decît să accentueze această situație. În 1936, «Romloc» fuzionează cu «Astra» de la Arad. Și din nou schimbare de firmă: «Astra», fabrică românească de vagoane și motoare — societate anonimă. Este o perioadă de nou avînt economic. Relativa stabilitate a economiei capitaliste favorizează expansiunea economică, marile investiții. La Brașov sînt montate laminoarele aduse de la Arad, se înalță noi secții, se aduc din străinătate mașini de mare randament. Dar perioada de relativ avînt se dovedește și ea precară. Războiul bate la ușă. Începînd cu anul 1938, la «Astra» începe să se fabrice armament și muniții. Societatea «Astra» — între timp mai fuseseră «înghițite» Unio Satu Mare și o fabrică din Orăștie — fabrică tunuri de cîmp, aruncătoare de mine, tunuri anti-aeriene, munți de muniții. Războiul bătea la ușă. Cu toate măsurile draconice luate de autorități, printre care amintim militarizarea întreprinderii, miile de muncitori brașoveni își fac din ce în ce mai auzit protestul hotărît. Un «nu!» răsună deasupra laminoarelor, a coșurilor ce se înalță la umbra masivului împădurit al Timpei. Un «nu!» la adresa războiului antisovietic care se pregătea. Muncitorimea «Astrei» era temeinic organizată, era unită. Comuniștii au fost și aici aceia care primii, înfruntînd riscurile, teroarea, au organizat rezistența. Documentele vremii sînt, în acest sens, revelatoare. Adrese confidențiale ale Siguranței indică o suită neîntreruptă de sabotaje, rebutări — intenționate — de piese de armament, distrugerea unor benzi transportoare. Arestări, condamnări.

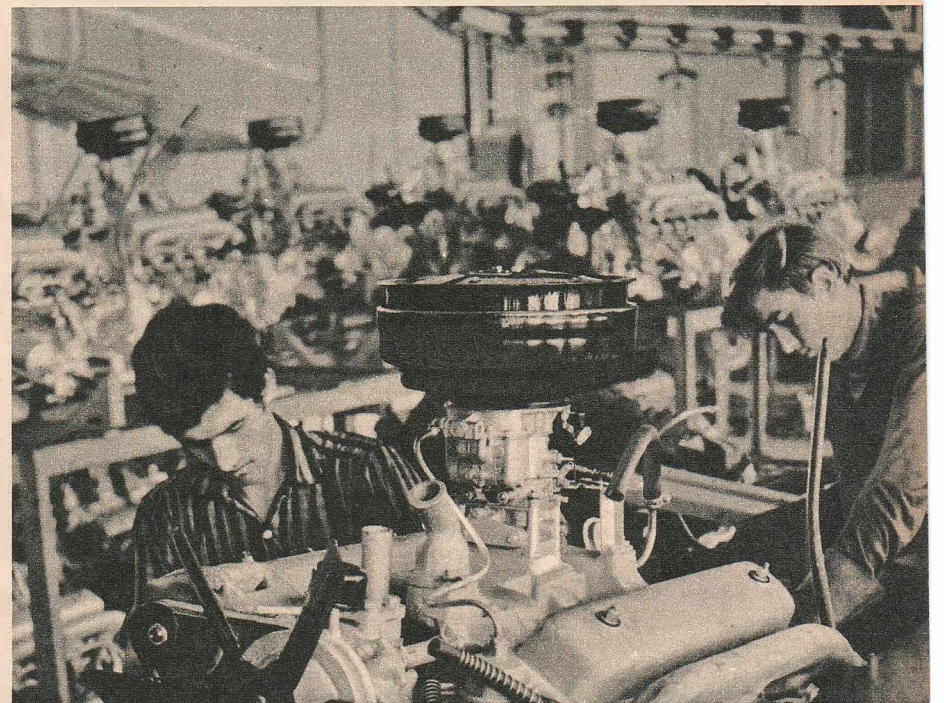
23 August 1944. Conducerea întreprinderii, legată de cercurile guvernante, fascizate, ale țării, este alungată. Fabrica, bombardată în două rînduri, este refăcută. Se trece din nou la fabricarea de vagoane, concomitent realizîndu-se o largă gamă de ciocane de nituit, perforatoare, scule pneumatice etc., atît de necesare perioadei reconstrucției.

Uzina brașoveană, oamenii săi participă din plin la marea epopee a reconstrucției. Hale noi prind contur, se extinde turnătoria. În 1947 intră în funcțiune cuptorul Siemens Martin, funcționînd cu ajutorul gazului metan.

Anul 1948, o dată istorică în viața întreprinderii. «Astra»-Brașov devine «Steagul roșu», întreprindere socialistă, de stat.

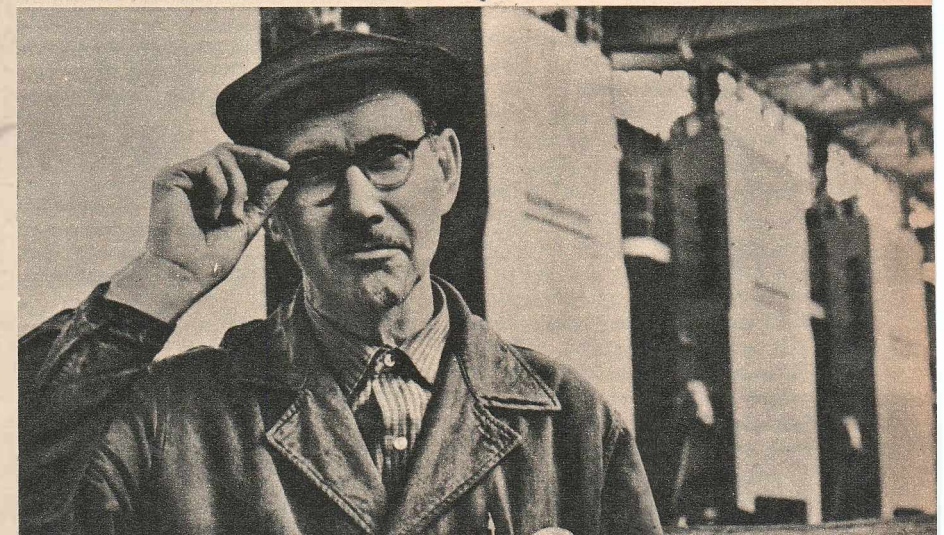
Avîntul pe care-l ia întreprinderea e greu de redat. Fiecare an înseamnă o nouă izbîndă, o nouă treaptă cucerită într-un drum mereu ascendent. Din bogăția de fapte, spicim doar pe cele mai spectaculoase. În 1949, într-una din secțiile uzinei se creează primii rulmenți românești. O acțiune de amploare care atestă înalta calificare profesională a muncitorilor brașoveni. Secția se extinde enorm, devenind cu timpul o adevărată întreprindere autonomă, o nouă fabrică, «Rulmentul», al cărui prestigios destin se cunoaște. Aici s-au format primii specialiști în fabricarea de rulmenți, de aici au pornit ei apoi la Bîrlad, emisari ai unei experiențe și tehnici cu totul noi, care aveau să modifice profund viața țîrgului moldovean de odinioară, înălțînd și dînd semnalul începerii fabricării unei game extrem de variate de rulmenți. Tot la «Ste-

vene. Un zgomot violent, continuu. Mașini deopotrivă de puternice și sensibile fasonază metalul, dîndu-i formă precisă. Aici l-am întîlnit pe maestrul Nicolae Comănici. Omul mai are doi ani pînă la pensionare și, spunîndu-mi aceasta, ghicesc în glasul său o undă de tristețe. Da, nu-i ușor să te desparți de întreprinderea în care ai lucrat mai bine de 30 de ani, să-ți iei adio de la tovarășii cu care ai împărțit grijile și bucuriile muncii. Maistrul Comănici are însă toate motivele să privească cu mulțumire în urmă. O viață exemplară, o activitate care a stat tot timpul sub semnul pasiunii, a căutării creatoare. Cele aproape 100 de inovații și invenții al căror autor este stau mărturie acestei preocupări permanente de autodepășire. Maistrul a crescut o dată cu fabrica, s-a identificat cu destinul ei. Ajunge șef de atelier în 1954, exact în anul

Motoarele sînt supuse unui control riguros. «Inima» autocamionelor trebuie să funcționeze impecabil. Aici exigența devine extremă.

Unul dintre veteranii uzinei, maestrul Nicolae Comănici. Pasiunea-i nestînsă pentru profesiune, spiritul-i iscoditor, s-au materializat în decursul anilor în aproape 100 de invenții și inovații.

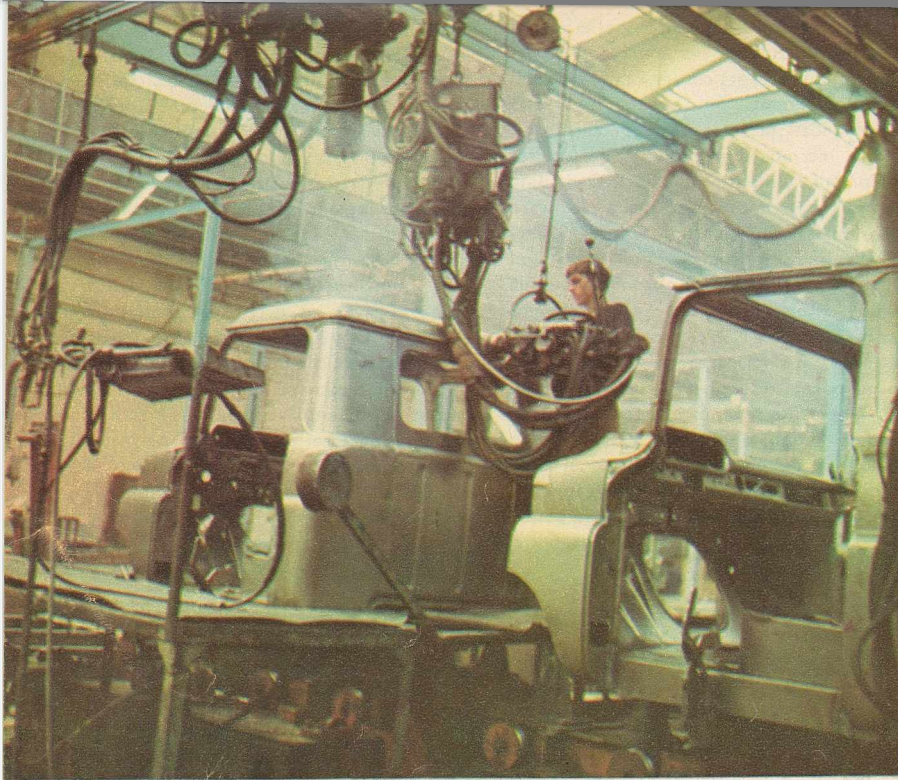

gul roșu» s-au creat primele elemente, primele structuri a ceea ce peste cîțiva ani va deveni Fabrica de mașini unelte și agregate-București. Se vedește, așadar, dubla vocație a întreprinderii brașovene: de constructor și profesor. Experiența de decenii a rodit pe alte meleaguri, zecile, sutele de specialiști au predat în alte centre, pînă atunci lipsite de tradiție în domeniu, preceptele unei noi meserii.

În 1950, întreprinderea numără peste 3 000 de muncitori și se află într-o continuă dezvoltare. În 1953, în fața acestui colectiv, atît de unit și călit în succesive încercări, se pune o sarcină de mare răspundere: fabricarea primului autocamion românesc... Secția prese a marii întreprinderi brașo-

în care a început fabricarea primului autocamion românesc.

— L-am conceput și realizat în condiții grele, își aduce aminte. N-aveam piese, n-aveam dispozitive. Cabina SR-ului 101 — cum se numea primul autocamion — s-a realizat «din genunchi», aripile, cu ciocanul. N-aveam suficiente cunoștințe, n-aveam experiență. Aveam în schimb altceva: entuziasm, dragoste de meserie, mîndria de a participa direct la fabricarea primului autocamion românesc... Da, a fost greu, s-au depășit greutăți considerabile. Dar «ste-garii», cum începuseră a fi numiți, au dovedit că meritau încrederea. Și la 1 Mai 1954, primul lot de autocamioane românești defilează prin fața tribunelor. N-a fost decît

▶ Cabina viitorului autocamion începe să aibă forma știută.

s-a ajuns în prezent. Bineînțeles mai sînt destule de făcut, mai e loc de mai bine. Și aici vreau să subliniez o trăsătură comună tuturor interlocutorilor mei.

La toți descopeream o anumită nemulțumire, o nemulțumire creatoare care voia să spună că deși s-au realizat multe, deși sînt motive suficiente de a se mîndri — și momentul semicentenarului oferă tocmai o asemenea posibilitate de retrospectivă — se poate face încă și mai bine. Regăseam și aici acea stare de spirit responsabilă care animă în aceste zile atîția oameni, cărora recentele documente de partid le-au dinamizat încă și mai mult energiile, le-au pus întrebări, al căror răspuns unic îl găsesc în munca și viața concepute și trăite în mod comunist. Dacă împreună cu maestrul Ion Bucurenciu am evocat mai mult trecutul, date fiind cele trei decenii petrecute în uzină, cu Alexandru Călin, tinichigiu la secția capotaj, am abordat prezentul, prezentul stringent și atît de dinamic. Cu toate că este tînăr, a mai apucat prin 1959 să execute manual aripa SR-ului 101. Din 1961, cînd în uzină are loc un amplu proces de modernizare, începe și dînsul să lucreze cu aparatură modernă. De la ciocan la puncte electrice, executate la caroseriile noilor autocamioane, iată în puține cuvinte drumul său în profesie. El ascunde însă un considerabil efort de adaptare la noile tehnici, de studiu, de dorință de autoperfectiune, specifice și altor multor mii de muncitori brașoveni. Numai așa, printr-o muncă disciplinată, printr-o puternică dorință de a învăța continuu, au putut el și alții ca el să facă față sarcinilor care le stăteau în față.

Fiindcă uzina semicentenară, departe de a stagna, de a se înfășura cu superbie în istoria și experiența-i tumultuoasă sau a

privi numai cu reverie în trecut, pășește cu hotărîre înainte, a și pășit, cu vigoarea și entuziasmul unui organism tînăr. Importante investiții vor determina înălțarea unor noi secții (motor diesel, turnătorie de neferoase, cutie de viteză, bornă sașiu etc.), sute de tineri muncitori, tehnicieni și ingineri vor îmbogăți depozitul de inteligență și energie al uzinei. Se prevede mecanizarea transportului interoperații, reorganizarea fluxului tehnologic etc. «Beneficiarul» unor asemenea preocupări de anvergură există de pe acum: autocamionul R.O.M.A.N. de 12 tone, al cărui prototip a și fost prezentat la sfîrșitul acestei veri.

Ca să realizăm dimensiunile activității viitoare a uzinei să amintim că în 1975 producția acesteia va fi de aproximativ 38 000 de autocamioane, că în acel an, în circa 7 zile se va realiza echivalentul producției anului 1954! De la primele SR-uri 101 ce se montau «pe capre», cu o manoperă de 50 de ore de autocamion, la actualele mașini puternice, montate pe conveier, cu o manoperă de numai 11 ore și cu un ritm al benzii de 6 minute este o distanță enormă, este distanța dintre pionierat și activitatea complexă cu înalți indici și înalte ritmuri, este distanța care separă trecutul de prezentul impetuos.

*

Viața unei uzine semicentenate, viața oamenilor ei. Cine ar putea-o cuprinde, cine ar putea-o evoca în toată complexitatea ei? E un organism viu, în veșnică transformare. E greu, e foarte greu să găsești repere în trecut, să le raportezi la prezent. Uzina trăiește intens, prezentul tinde să devină viitor. Să reținem clocotul, dinamismul acestui conglomerat, acestui uriaș complex de clădiri și hale răsfrîrate ca un al doilea oraș, activitatea neobosită a miilor de locuitori ai săi — muncitori, maiștri, ingineri — care aici, în seculara cetate de neîntrecuți breslași, construiesc mașini a căror faimă străbate lumea.

ETERNA TINERETE A UNEI UZINE SEMICENTENARE

începutul. Întreprinderea, profilată acum exclusiv pe fabricarea de autocamioane, crește continuu în forță și inteligență. În 1955 se produc deja peste 3 000 de autocamioane în diferite variante din ce în ce mai perfecționate. În 1958 sînt definitivativate proiectele unui nou tip de autocamion de 3 și 5 tone — viitorul Carpați-SR 131, care intră în fabricație doi ani mai tîrziu. În 1964 își face apariția autocamionul Bucegi de 5 tone. Concomitent se realizează o serie de derivate, cum ar fi autotractorul cu șa, autobasculante de diferite tipuri, autocamionul cu două diferențiale SR 114 etc. Astăzi...

Străbat — pentru a cîta oară? — secțiile uzinei, ale Uzinei de autocamioane-Brașov, cum, pe drept cuvînt, se numește în prezent imensul conglomerat de clădiri, de proporția unui adevărat orașel. O activitate continuă, precisă. Conveiere care transportă lent motoare sau diferite alte piese, zeci, sute de oameni ce le recepționează, le montează, dîndu-le coerență, coeziune, viață. Prese puternice fasonează tablele de metal, în turnătorie se nasc forme incandescente, afară constructorii înalță noi secții. Nici cînd uzina nu mi-a părut mai tînără, mai plină de vitalitate. Nici cînd miile de muncitori ai săi nu mi-au părut mai preocupați de munca lor, de continua lor perfecționare. Nu era doar o impresie. Din discuțiile avute cu diverși muncitori mi s-a confirmat că activitatea tuturor stă sub semnul responsabilității, al năzuinței de a munci mai bine, mai inteligent. La secția capotaj l-am întîlnit pe maestrul Ion Bucurenciu. 30 de ani de meserie aici în uzină îl recomandă cu prisosință. Și dînsul mi-a vorbit despre anii începutului, despre amara viață a ucenicilor, despre crunta represiune din timpul războiului, despre anii reconstrucției. Mi-a evocat greutatea mari pe care le-au avut de înfruntat constructorii primelor autocamioane românești. Și mi-a vorbit cu mîndrie despre prezent, despre înaltul stadiu tehnic la care

▶ Se naște un nou autocamion.

AL 5 LEA

PAVILION DE MOSTRE

BUCUREȘTI '71

Prezență marcantă, la actuala ediție a Pavilionului de mostre de bunuri de consum, CENTRALA INDUSTRIALĂ A GEAMURILOR ȘI MATERIALELOR IZOLATOARE — PLOIEȘTI expune, în Pavilionul D, pe o suprafață de aproape 200 mp, o diversitate de produse, cu multiple domenii de utilizare, realizate în unitățile sale.

Sintem astfel martorii realizărilor obținute de colectivul celei mai tinere fabrici de geamuri din țară — Fabrica de geamuri — Buzău — care, prin intermediul expo-

duse realizate și prezentate pentru prima oară în țară.

Obişnuți să citim eticheta «Matizol» de obicei pe cartonul și pinza asfaltate, rămânem plăcut surprinși să o sesizăm și pe noul produs — excelentă realizare a colectivului întreprinderii de materiale izolatoare Berceci-Ploiești — împislitura din fibre de sticlă bitumată, utilizată pentru acoperirea cabanelor, a diverselor anexe gospodărești etc. Mai reține atenția încă o serie de produse realizate la Berceci: plăcile fonoizola-

ne obliga să aducem elogiile meșterilor care le-au produs pentru profesionalismul demonstrat.

Același gust pentru frumos și modern e sesizabil și la realizatorii tapetului semilavabil, produs la întreprinderea de materiale izolatoare și de finisaj-Turda, care ne sugerează ingenioase soluții pentru decorarea interioarelor, prin placarea pereților cu acest produs, și a dușumelelor cu covoarele tip PVC (prezente și ele într-o gamă diversă de modele și culori).

formate diferite — sint produse cu care se prezintă, la actuala ediție a Pavilionului de mostre, întreprinderea de materiale de construcții-Bircea-Deva, o altă unitate din cadrul CENTRALEI INDUSTRIALE A GEAMURILOR ȘI MATERIALELOR IZOLATOARE — PLOIEȘTI.

Făcînd o succintă trecere în revistă a standului de produse prezentate de Centrala din Ploiești la al V-lea Pavilion de mostre

SURPRIZA DE LA PAVILIONUL

D

natelor prezentate la București — geamuri trase, laminare, șlefuite, emailate, oglinzi, parbrize — informează publicul vizitator despre eforturile depuse de colectivul întreprinderii buzoiene, pentru ca marca fabricii să înceapă a deveni, încă din primul an de producție, o garanție pentru toți beneficiarii.

O altă unitate a centralei, fabrica «Izolatorul» din Capitală, încearcă să polarizeze atenția vizitatorilor în jurul cabinei echipate complet cu instalații sanitare: cadă, dus, chiuvetă, bideu, din poliesteri armați, pro-

toare și fonoabsorbante — destinate izolării zgomotelor de impact. Realizate din aceeași materie primă — vata minerală — plăcile pentru izolații generale, autoportante, snurul, cochiliile, saltelele pe plasă rabitz și cele pe carton ondulat completează standul exponatelor prezentate de întreprinderea din Berceci.

Transportate, în condiții excepționale, de la Mediaș și Tîrnăveni, geamurile și oglinzile realizate în aceste unități de pionierat ale industriei de geamuri românești ne oferă o paletă coloristică și modelieră care

Din cele peste 30 de modele de geamuri (printre care: trase, șlefuite, turnate, muslin, mat, jivrat) produse la Fabrica de geamuri din Scăieni, la actualul Pavilion sint expuse, evident, doar cele mai reprezentative, suficiente însă pentru a ne forma o imagine asupra eforturilor depuse de colectivul întreprinderii care de 37 de ani livrează aceste produse zecilor de beneficiari din țară și străinătate.

Cărămizile Dialit, folosite la captușirea cuptoarelor din combinatele siderurgice, cahele de teracotă — în culori, desene și

de bunuri de consum, ni s-a oferit, și de data aceasta, posibilitatea realizării unei imagini de ansamblu asupra eforturilor care se depun și — sintem convingși — se vor depune în continuare pentru ca «frumos, util, modern» să fie un slogan pe care să-l adresăm nu numai unor expozate, ci, în primul rînd, produselor noi pe care sperăm că le vom găsi în curînd și permanent în toate magazinele de specialitate.

UBLICITATE

Fiecare expонат merită studiat cu atenție, dar asta ar necesita zile în șir.

Dacă ar fi să sintetizăm într-un singur cuvânt impresia tuturor vizitatorilor de la cel de-al V-lea Pavilion de mostre de bunuri de consum, acesta ar fi excelent. E cuvântul care apare cu o frecvență neobișnuită și îmbucurătoare în toate discuțiile purtate cu vizitatorii, în însemnările pe care aceștia le consemnează în caietele de impresii.

În adevăr, cele peste 70 000 de modele prezentate în expoziția care înmănușează eforturile, experiența și priceperea sutelor de mii de muncitori, tehnicieni, ingineri și specialiști din industria noastră socialistă, din unitățile cooperatelor meșteșugărești și de consum, ale cooperatelor agricole de producție și industriei locale arată în mod convingător capacitatea oamenilor muncii din aceste sectoare importante ale economiei naționale, de a realiza o largă și variată gamă de produse, la un nivel calitativ din ce în ce mai înalt.

Această expoziție este, în fapt, îndeplinirea sarcinilor actualului cincinal, care acordă o importanță de seamă perfecționării calitative, diversificării continue a producției de mărfuri de larg consum, în vederea îmbunătățirii aprovizionării oamenilor muncii și a lărgirii exportului. «Toate aceste realizări — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — cu care pe bună dreptate vă puteți mindri, dragi tovarăși, evidențiază marile rezerve și posibilități de care dispune producția noastră de bunuri de consum, lucrătorii din acest sector, de a folosi și pune în valoare condițiile tehnico-materiale existente, talentul și inițiativa lor creatoare în vederea obținerii unor progrese și mai însemnate pe linia realizării unor produse care, prin caracteristicile și calitatea lor, prin varietate și mod de prezentare să satisfacă într-o măsură cât mai deplină exigențele în continuă creștere ale oamenilor muncii».

Însoțit de aparatul de fotografiat am întovărășit la rândul nostru vizitatorii, consemnându-le cu fidelitate opiniile, luând în seamă propunerile principalilor beneficiari ai comerțului, celor cărora li se adresează în ultimă instanță Pavilionul de mostre de bunuri de consum: bărbați și femei, de diferite vârste și profesii.

Gheorghe Stoica, muncitor la Uzina de apă-Grozăvești: Trebuie să precizez de la început impresia foarte bună pe care mi-a produs-o vizitarea pavilionului. M-au impresionat în mod plăcut produsele expuse de U.C.E.C.O.P. atât prin modul de prezentare, cât și prin originalitatea exponatelor. M-a bucurat faptul că produsele pe care le-am urmărit anume, care mă interesau, se aflau în standuri. Nu mai rămâne decât să beneficiem de contractările ce vor avea loc

APRECIEREA VIZITATORILOR: EXCELENT!

IMPRESII DE LA CEL DE-AL V-LEA PAVILION DE MOSTRE DE BUNURI DE CONSUM

consemnate de Petre ANGHEL
fotografii de S. STEINER

între comerț și industrie. Ar fi fost foarte bine dacă s-ar fi expus prototipul unui autoturism cu o capacitate mai mică și mai accesibil salariilor obișnuite. Produsele de electrotehnică însă au câștigat întreaga mea adeziune, le-am apreciat atât pentru finețea și caracteristicile lor, cât și pentru prețurile ce se dovedesc avantajoase.

Ion Dobre, pensionar, cartierul Titan: Este un pavilion deosebit de interesant, care-ți dă o mare satisfacție, atât prin diversitatea modelelor, cât și prin calitatea execuției. Asemenea expoziții ne interesează pe toți în cel mai înalt grad; eu am venit și ieri, fără să știu că era închis, dar n-am renunțat și am mai făcut încă o dată drumul. Nici vorbă de regret! Multe dintre produsele expuse nu se găsesc însă în magazine. Înțeleg că se vor produce începând cu anul acesta sau în anul viitor, dar asigurăm de pe acum organizațiile interesate că noi așteptăm cu nerăbdare posibilitatea de a le cumpăra.

Cristian Rădoi și Minerva Dejan, studenți la Facultatea de drept din București: Fiind prieteni și... îndrăgostiți, ideile coincid: exponatele prezentate sînt foarte frumoase, utile și atractive, culorile de la garniturile de mobilă, de la produsele textile sînt de-a dreptul încîntătoare. La fel modelele de încălțăminte, atât pentru adulți cât și cele pentru copii. Ar fi foarte bine dacă dimensiunile mobilelor (de altfel foarte frumoase) ar fi raportate la apartamentele existente — un amănunt de care trebuie să se țină seama. Trebuie evitat, de asemenea, încărcarea cu diverse stiluri hibride.. Cabanele expuse sînt un vis, dar și celelalte produse sînt minunate!

Ludovic Gabo, Întreprinderea construcții montaj-Harghita: Sînt în trecere prin București, mă întorc cu soția de

◀ Bucurii pentru toate vîrstele, dar mai ales pentru cei mici.

de Gh. EPURAN

exemplul atletelor

Atletismul, sportul care a animat olimpiadele antice și a rămas sportul numărul 1 și al celor moderne, ne-a adus de-a lungul anilor multe satisfacții. Poate nu totdeauna atât de mari pe cât le-am fi dorit, dar — trebuie să recunoaștem — pe măsura răspîndirii sale în rîndurile tineretului nostru, mai mult atras spre baloanele rotunde ale fotbalului, handbalului, voleiului sau baschetului. De la Ion Moina și Ion Soeter la Carol Corbu, de la Iolanda Balaș și Lia Manoliu la Cornelia Popescu, am avut însă în ultimele decenii cîteva atleți și cîteva atlete care ne-au prilejuit bucurii și au adus sportului nostru succese de răsnet. Medaliile olimpice de aur ale Iolande Balaș, Mihaelei Peneș, Liei Manoliu și Vioricăi Viscopoleanu sînt fără îndoială cele mai prestigioase succese olimpice românești, dacă ținem seama de ecolul infinit mai larg al victoriilor atletice la jocurile olimpice. În plus, Iolanda și Viorica și-au înscris numele pe tabelele performanțelor mondiale supreme, ale recordurilor lumii. Se spune — și poate într-o măsură așa este — că succesele atletelor noastre au fost posibile și fiindcă concurența pe plan mondial este mai mică în sportul feminin. Să nu uităm însă că și la noi sînt mult mai puțin numeroase fetele care pășesc pe stadion și mai ales cele care rămîn angrenate în munca pretențioasă, dură, a performanțelor înalte. De aceea credem că explicația succesului fetelor noastre trebuie căutată mai curînd în altă parte, și anume în calitățile lor morale, în seriozitatea, minuțiozitatea și dăruirea cu care se pregătesc, în voința și perseverența cu care urmăresc țelul ce și-l propun. Cei ce cunosc pe Iolanda Balaș și Lia Manoliu mai de aproape și le-au văzut de-a lungul anilor cu cită abnegație au muncit pentru a adăuga centimetri recordurilor lor nu au fost surprinși nici de performanțele lor de pe stadioane, nici de cele profesionale, fiecare în parte fiind un strălucit exemplu de ceea ce se poate obține cînd munca se adaugă talentului, un exemplu de coexistență a performanței sportive înalte cu realizarea profesională.

Toate acestea ni le-au reamintit alte cîteva reușite recente ale atletelor noastre, aflate duminică trecută într-o întrecere cu atletele poloneze. Și fiindcă performanțele lor au putut trece aproape neobservate în contextul unei săptămîni încărcate cu evenimente sportive deosebite — și în care fotbalul și-a tăiat ca de obicei partea leului — ne-am gîndit că este bine să subliniem ceea ce merită să fie reținut. La Szczecin, într-un meci în care pînă la urmă a fost învinse, atletele noastre au dovedit din nou că sînt sportive făurite dintr-un aluat special. *Viorica Viscopoleanu*, la capătul unui sezon dereglat de un accident, a reușit din nou să sară peste 6,50 m (și să învingă o rivală valoroasă ca *Irena Szewinska*, aflată la ea acasă), dovedind încă o dată că știe să muncească, să lupte, să învingă. *Ileana Silai* a reușit nu numai o victorie (așteptată), ci și a treia cîră de valoare mondială în opt zile, perseverînd cu voință exemplară pe drumul marilor succese pe care și le dorește. Dacă victoriile *Valeriei Bufanu*, *Corneliei Popescu* și *Argentinei Menis* ni se par normale, dacă cei 17,22 m realizați la greutate de *Valeria Cioltan* nu surprind (decît poate prin faptul că Moldova ne dă în sfîrșit o atletă de primă valoare), performanța *Anei Sălăjan* trebuie subliniată în mod deosebit. Ea nu a ocupat decît locul 3, dar faptul că a trecut de granița unui 17 metri — dorit cu ardoare — la o vîrstă cînd alte sportive au părăsit de mult stadionul, merită să fie reținut și pus alături de celelalte frumoase exemple ale atletelor noastre cele mai bune: *Ioli*, *Lia*, *Viorica*. Că aceste minunate sportive au creat în atletismul nostru feminin o școală a pregătirii serioase, a muncii neprecupețite, nu-i de mirare și ne-o confirmă speranțele noastre de azi: *Ileana Silai*, *Cornelia Popescu*, *Argentina Menis* și *Valeria Cioltan*. Am dori însă ca exemplul atletelor să aibă un ecou mai larg și nu numai în sportul olimpic numărul 1, ci și în celelalte. Toți sportivii noștri trebuie să ajungă de laolaltă la o conștientizare că doar prin muncă multă, prin seriozitate și perseverență, printr-o dăruire totală se poate ajunge în vîrfurile piramidei. Cînd acest fel de a privi performanța se va generaliza, sportul nostru va mai urca o treaptă pe scara valorilor mondiale.

... în căutarea celei mai frumoase garnituri de mobilă...

... atenție deosebită pentru produsele cosmetice.

la mare, și n-am putut rezista ispitei de a vizita pavilionul. Ne surprinde frumusețea și calitatea produselor. Ne-am și făcut planul ce vom cumpăra în viitorul apropiat. Lucrătorii din comerț nu trebuie să uite că noi așteptăm aceste produse în magazine, și nu numai în București; și noi, cei din provincie, sîntem atrași de lucrurile frumoase și utile.

Maria Dumitrescu, laborantă ICECHIM: Sînt numai lucruri frumoase, dar se pare că cei de la comerț le uită repede. Aici toate obiectele sînt frumos expuse și complete. În magazine, de exemplu, la o cratiță neagră îți dă un capac roșu sau mai știu eu cum, exact cum nu-ți trebuie...

Virgil Șancu: Toate produsele sînt drăguțe și nu se poate să nu-ți placă, sînt lucrate cu gust și la prețuri accesibile. Eu am călătorit prin străinătate și pot să afirm că produsele sînt competitive pe orice piață din țările avansate. Am totuși o observație: în corturile expuse afară, a intrat deja ploaia. De ce? O lipsă e și faptul că spatele lor e confecționat din material plastic care se rupe prin terenurile accidentate pe care montezi, adesea, casnicul. S-ar putea face din pînză cauciucată, mult mai rezistentă. De asemenea, la cabanele acelea mici, doar un metru în plus le-ar conferi un confort neabătut. E păcat, căci altfel sînt frumoase și se dovedesc utile.

Dobre Vrabie, Direcția comercială-Cluj și *Dumitru Popescu*, director comercial la I.A.P. Someșul-Cluj: Toate lucrurile ne-au plăcut. Ne-au interesat în mod deosebit preparatele de pescărie, produsele alimentare, în general. Avem mari posibilități de fabricație și cred că putem concura onorabil pe piața internațională.

Constantin Ani Violeta, doi ani și șapte luni: Mie... tot!... *Vilma Negulescu*, casnică: Sînt expuse lucruri frumoase, într-o gamă variată, m-au interesat cel mai mult țesăturile. Le așteptăm pe piață.

Trebuie să precizăm încă o dată concluzia reieșită și din consemnarea părerilor interlocutorilor noștri. Cel de-al V-lea Pavilion de mostre de bunuri de consum oglindește succesele remarcabile obținute în dezvoltarea în ritm susținut a economiei noastre naționale. Produsele expuse în pavilioane reflectă eforturile depuse pentru îmbunătățirea sortimentelor, ridicarea nivelului calitativ și îmbunătățirea caracteristicilor tehnico-funcționale. Tocmai de aceea revine ca o obligație de seamă a comerțului încheierea de contracte ferme și rapide, astfel încît aceste produse, apreciate unanim de vizitatori, să ajungă în cel mai scurt timp în magazine și de aici în gospodăriile fiecăruia.

toamna, în „orașul celor zece mii de primăveri”

— Note de drum din R.P. Chineză —
de Dic. BABOIAN

Zburam spre Pekin minat de neastimpărul unei curiozități legitime, mai mult decît profesional. Nimic din tot ce știam, din tot ce citisem despre continentul chinez nu mi se părea mai evocator, pînă la aterizarea avionului, decît viziunea încercată cîndva, în urmă cu două decenii, de George Călinescu, în fața spectacolului fascinant al solului chinez, sugerînd răcirea bruscă a materiei în ciocote și încremenirea ei în forme dramatice. Călătorind în întîmpinarea soarelui, încercam să deslușesc, de la înălțimi de mii de metri, contururile aglomerărilor umane în țara cu aproape opt sute de milioane de constructori ai socialismului. Urmînd itinerarul călinescian, trăiam la rîndul meu revelația boltei care se confundă cu pămîntul, părăind un lac luminos și dîndu-ți «sentimentul că te afli în cer, care poate fi considerat primul element al Chinei». Sub cerul acesta imens, o țară imensă și un popor imens înaltă metereze de viață nouă în climatul unor prefaceri revoluționare fără precedent în istoria multimilenară a Chinei. Dincolo de nesfîrșitele deșerturi de piatră și de nisip, dincolo de scoarța care oferă încă «iluzia curgerii dinspre podișul Mongoliei înspre mări», țara aceasta apare ca o uriașă grădină în care toate peticele de pămînt sînt semănate. Distanțe mari despart un oraș de altul, un sat de celălalt. Dar legătura dintre ele, spațiul însuși, pulsează parcă de viață; China de altădată, haotică, misterioasă, divizată, uitată de lume, nu mai există. Porțile tradiționale și porțile noi, socialiste, au acum nescrise peceti indicînd o realitate impunătoare. O realitate plurivalentă și cu nebanuite perspective, care se cheamă, de la 1 octombrie 1949 încoace, Republica Populară Chineză — una din cele 14 țări socialiste ale lumii contemporane.

DIMINEȚILE TUMULTUOASE ALE PEKINULUI

Orașul acesta încărcat de istorie, ca vechi lăcaș de permanențe chineze, pare predestinat să-și poarte veșnicia în pas cu ritmurile noi, socialiste, ale țării întregi. Insuși numele Pekinului îi legitimează prospețimea miraculoasă: «orașul celor zece mii de primăveri». Cea mai frumoasă dintre ele este fără îndoială primăvara renașterii Chinei sub stîndardul purpuriu al comuniștilor.

Aș fi vrut poate ca prima mea întîlnire cu orașul către care mă purta pasărea de metal să fi avut loc în anotimpul mugurilor. La soare, pe aeroportul scîldat în soarele fierbințe al unui miez de toamnă, prietenii români și chinezi mă asigurau însă că tocmai acesta este anotimpul cel mai propice pentru «descoperirea» Pekinului.

Prima descoperire: diminețile orașului. Spectacolul matinal debutează cu zvonul melodic al tumultului citadin care, la nici o oră din zi, nu va culmina în stridențele asurzitoare tipice pentru orice mare oraș. Există aici, ca și în alte orașe chineze, acel caracteristic coeficient de civilitate delicată, descinsă din tradiție și cultivată pe coordonate noi, cu bun-simț și cu grijă aproape gospodărească. Nimic din ceea ce face un membru al colectivității nu trebuie să stînjenească munca sau odihna celui alt. În zori, cînd marele oraș este parcă luat cu asalt de miile de autocamioane, căruțe, limuzine și de «regimentele velocipede», dincolo de pinza diafană de pulbere suflată din foalele nevăzute ale deșertului, animația pe căile de acces sau pe marile bulevarde imprimă cadențe vii, ale căror ecouri se răsrîng apoi, dincolo de ziduri, în producție, în centre comerciale și întreprinderi, în școli și universități.

La ora cînd sirenele uzinelor anunță începutul zilei de lucru, coloane compacte de oameni se îndreaptă pe jos sau cu diferite mijloace de transport spre ogoarele, livezile și șantierele din împrejurimile orașului. Așa încît, din zori și pînă la asfințit, Pekinul își extinde aria existenței sale trepidante dincolo de limitele citadine. Pe alt plan, mai larg, viața capitalei se îmbină armonios cu cea a întregii țări, constituind, sub multe aspecte, un etalon reprezentativ.

REPERE INDUSTRIALE — CIFRE CONCLUDENTE

Am văzut Marele Zid. Un imens dragon de lut și de piatră ce-și poartă încă și azi trupul sinuos pe o distanță de 2 300 kilometri. Cîte milioane de chinezi au trudit la înălțarea lui? Cîți au pierit construindu-l? Mai presus de orice, «această colosală melodie arhitectonică scrisă pe munți» (G. Călinescu) mi s-a părut expresia fidelă a tenacității și hărniciei proverbiale a chinezului. În anii puterii populare aceste virtuți nobile

ale poporului chinez s-au transformat în forțe motrice ale strădaniilor lui de a construi socialismul sub conducerea încercată a Partidului Comunist Chinez, în frunte cu președintele Mao Tzedun. Urmașii celor care au ridicat cîndva Marele Zid știu bine că ei și numai ei sînt beneficiarii propriilor lor strădanii de azi. De aici însuflețirea cu care masele de zeci și sute de milioane de oameni săvîrșesc adevărate minuni în toate domeniile de activitate. Transformarea Pekinului într-un oraș industrial de mîna întii pe harta Chinei noi demonstrează dinamismul unor eforturi creatoare remarcabile. Așezare cu o vechime de trei milenii, capitală pentru prima oară în 1263, Pekinul n-a cunoscut niciodată în întreaga sa istorie o asemenea înflorire ca în zilele noastre. Dintr-un oraș neînsemnat din punct de vedere economic, dar adăpostind succesiv reședințe imperiale, Pekinul devine o metropolă mo-

dernă și se înscrie astăzi în ansamblul economiei R.P. Chineze ca un centru vital, cu reperi economice industriale de importanță națională. Nu este nevoie să recurgi la statistici pentru a te convinge că orașul trezit la condiție nouă numără în prezent mii de întreprinderi, fabrici și uzine. Un procent considerabil din producția industrială a țării este asigurat de puternicul detașament al oamenilor muncii din Pekin, ceea ce se reflectă și în cifre concrete. Astfel, numai într-un singur semestru se realizează în prezent echivalentul producției pe întregul an 1966. În întreprinderi și fabrici sau uzine moderne se obține un randament din ce în ce mai mare în realizarea unei game largi de produse. Aproape că nu există sector mai important al industriei chineze care să nu fie reprezentat pe harta capitalei. Construcțiile de mașini și industria carboniferă, electronica și automatică, industria ușoară

Uzina nr. 1 din Pekin — întotdeauna planul îndeplinit și depășit.

▲ Muncitori și țărani pe băncile universităților. Ei formează schimbul de mîine pe bari-
cadele înaintate ale economiei naționale.

și cea electrotehnică și multe alte ramuri obțin rezultate remarcabile. Pekinul dă țării strunguri și raboteze, tractoare și locomotive diesel, instalații complexe de automatizare și telecomunicații, mașini automate de alezat și rectificat, cocs metalurgic și rășini fenolice, fibre sintetice și îngrășăminte chimice, utilaj electrotehnic, semiconductori și alte produse industriale. Combinatul cocso-chimic produce peste 1 200 000 tone de cocs metalurgic pe an, precum și 60 000 tone de rășini fenolice, sulfat de amoniu, benzen brut etc. Merită consemnată aici evoluția Uzinei constructoare de mașini nr. 1 care, în decurs de cîteva ani, s-a transformat în una din cele mai moderne unități industriale nu numai din Pekin, dar și din întreaga țară. Cei peste 5 000 de muncitori și tehnicieni ai uzinei lucrează cu utilaje perfecționate în săli și ateliere dotate cu instalații de aer condiționat. Istoria Uzinei de mașini unelte nr. 2 consemnează în 1949 existența unui atelier în care lucrau vreo 100 de muncitori. Adevărata uzină ia naștere abia în 1959, cînd se înalță clădirile noi și cînd începe lucrul la mașinile noi. Se renunță la producția de strunguri și se trece la realizarea în serie a mașinilor automate de alezat și rectificat. În prezent, detașamentul de producție al uzinei numără peste 3 000 de membri, dintre care foarte mulți cu înaltă calificare.

Pe drept cuvînt, Pekinul poate să fie satisfăcut de randamentul obiectivelor sale industriale. Nu este mai puțin adevărat însă că marele oraș are motive legitime de a se mîndri cu performanțele și măiestria specialiștilor săi în cele mai variate domenii. La începutul acestui an, cînd în provincia Kiangsu au intrat în funcțiune 12 noi fabrici de fibre sintetice, fiecare din colectivele de muncitori și tehnicieni din aceste unități știa că un ajutor prețios pentru realizarea și intrarea la timp în funcțiune a fabricilor

respective a fost acordat de specialiștii cu experiență din Pekin.

CONDIȚIA MERSULUI ASCENDENT

Pekinul industrial, departe de a stîrbi din frumusețea orașului cu pagode și porți tradiționale, îi oferă parcă, pe fundalul prefacerilor înnoitoare, un adaos necesar de dinamism. Coloanele de tineri elevi și studenți, ce pot fi văzuți pe străzi fluturînd steaguri roșii, se îndreaptă sau se întorc de pe șantiere de muncă patriotică. În ședințe de producție sau în laboratoare, în jurul unei cești de ceai sau la mitinguri-fulger, oamenii discută probleme de producție. Experiența unuia sau opinia altuia stîrnește interesul fiecăruia. Nimic nu este privit cu superficialitate, cu indiferență. Cel mai mic amănunt devine obiect de atenție. O imensă sete de cunoaștere, de pătrundere în miezul lucrurilor, explică schimburile de experiență practicate sub cele mai variate forme. În grădinile edenice ale Palatului de vară din Pekin, oamenii vin să petreacă ore agreabile de recreare. Dar dacă întîlnești aici un grup de vizitatori discutînd «academic», la umbra unui copac, într-o cearșărie cu cișmea, poți fi sigur că, într-un fel sau altul, se abordează teme de producție. Inovațiile și inițiativele se bucură de cea mai largă audiență. Pasiunea pentru nou este o realitate vie, omniprezentă în viața de fiecare zi a oamenilor. I-am văzut pe acești oameni la ei acasă. I-am întîlnit la tot pasul, în diferite ipostaze și împrejurări. Fără emfază, fără efuziuni sau accente retorice, mi-au vorbit despre viața și munca lor, despre preocupările și aspirațiile lor. Receptivi la tot ce văd și aud în jurul lor, ei înțeleg să înalțe edificiul economiei naționale pornind de la realități, de la condițiile concrete ale țării lor. La Pekin ca și în restul țării, construirea unei industrii independente socialiste se bazează în primul rînd pe eforturile unite ale poporului, pe exploatarea din plin a resurselor naționale, pe folosirea tuturor factorilor pozitivi ce pot contribui la accelerarea avîntului economic. Aceasta nu înseamnă — îmi spunea un coleg chinez — că evităm să învățăm din experiența altora. Dimpotrivă, studiem cu atenție experiențele pozitive din alte țări, dar ne ferim să copiem sau să transplantăm aici, fără discernămint, ceea ce fac alții.

Anul trecut, la chemarea partidului, a început la Pekin și în principalele centre industriale ale țării o vastă campanie pentru crearea intensivă a unei industrii electronice. Numeroase uzine mari au răspuns chemării oferind ajutor concret unităților mai mici din țară, în vederea reprofiliării acestora. Fabrica de tuburi electronice din Pekin a trimis cadre calificate, cu ajutorul cărora numeroși muncitori au fost inițiați în procese tehnologice corespunzătoare. Curînd au fost instalate o serie de cuptoare pentru producerea de monocristale și materiale silicoase, necesare industriei electronice, ceea ce a constituit un stimulent activ pentru continuarea bătăliei începute.

Episodul nu este nici primul și nici unicul atestînd voința poporului chinez de a înainta viguros pe marele drum al civilizației contemporane.

Cele zece mii de primăveri ale Pekinului sînt sinonime cu veșnicia dacă ne gîndim la aspirațiile legitime ale oamenilor muncii din R.P. Chineză de care poporul român este

▲ Universitatea Tsinghua și-a creat o fabrică proprie de automobile, care a și început să producă, experimental, primele mașini. Studenții își îmbogățesc aici cunoștințele teoretice și practice cu ajutorul unor muncitori specializați în industria de automobile.

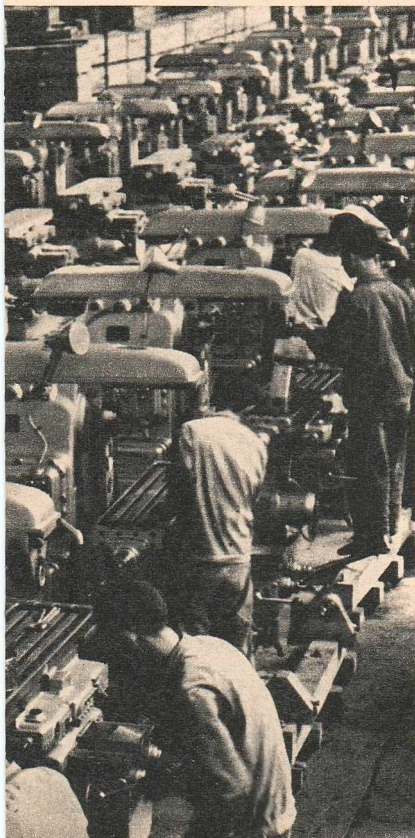
▲ Semnele toamnei îmbelșugate în piețele capitalei chineze.

legat prin trainice legături de prietenie, colaborare și de stimă reciprocă.

Marile succese obținute de poporul chinez în fărîmarea noii orînduirii sociale — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu la marele miting al prieteniei româno-chineze care a avut loc la Pekin în această vară — sînt încă o dovadă a superiorității socialismului. Ele demonstrează uriașa capacitate creatoare a unui popor devenit stăpîn pe destinele

sale și hotărît să-și făurească o viață nouă, liberă și independentă.

* Toamna în orașul celor zece mii de primăveri este în adevăr anotimpul de aur. Anotimpul marilor bilanțuri. La Pekin și pe întreg cuprinsul țării, sărbătoarea din 1 octombrie capătă anul acesta semnificație sporită în lumina recentului jubileu: a 50-a aniversare a Partidului Comunist Chinez.

de Teodor MAZILU

SUFLET DE CLEI

— Ești invitat disează la X?
Y se apără ca de o injură nemeritată și imediat vine și replica:

— Nu. Dar poate ne lipim și noi...

Y are calitatea rară de a se lipi, nici nu știi când a nimerit în mijlocul mesei, sufletul lui de clei îl ajută să obțină cele mai surprinzătoare performanțe.

A avea un suflet de clei prezintă avantaje și dezavantaje. Te lipești ușor dar te dezlipești foarte anevoie. Așa se face că Y rămâne lipit de scaun săptămîni întregi, și cu toate eforturile nu mai izbutește să se descleieze. O dată lipit, lipit rămîne, ca un timbru pe scrisoare. Chiar dacă el ar vrea să se dezlipească nu-i vine de loc la îndemînă...

Y e un tip multilateral. El nu se lipește numai de clanțe, pahare, scaune, el se lipește, cu aceeași energie, și de sufletul tău... Nu-ți intră în suflet, pentru așa ceva s-ar cere cît de cît un consimțămînt, ci se lipește... Ca să se lipească, n-are nevoie de aprobarea nimănui. O clipă de neatenție îți poate fi fatală; te și trezești că ți s-a lipit de suflet... Cum să-l dezlipești? E atît de fragil, încît dacă-l dezlipești îți moare în brațe. Atunci te apucă mila și-ți spui: lasă-l să zacă acolo.

Cîteodată Y se dezlipește de unul singur... I se pare că e cineva, și cînd cleiul se usucă, devine demn... Demnitatea îl ține pînă se lipește de alt suflet sau de alt scaun. Căci Y caută noutatea. El știe că trebuie să schimbe zona de activități, altfel se atrofiază și-și pierde harul de a se lipi.

Y e într-un fel generos. Nu se lipește singur... Cheamă și pe alții — scaunul străin e proprietatea lui.

— Vino și tu... Poate te lipești și tu. De aceea Y e în stare să stîrnească o adevărată invazie de oameni dornici să se lipească.

El știe însă că pentru a te lipi îți trebuie anumite calități, de aceea Y urăște orice calitate umană care l-ar împiedica să se lipească. De aceea are grijă să fie ușor, fragil și unsuros. Y are grijă de duplicitatea lui fragilă cum au femeile grijă de tenul lor... Dacă, vrînd-nevrînd, capătă peste noapte un caracter de bronz — ce dracu se face? Viată mai e asta? Dacă se preschimbă în bronz, se duce de rîpă toată afacerea.

onor comisia decide

10 ianuarie 1908 — zi solemnă la Prefectura Poliției din București. Se dau primele examene de conducere auto. Onor comisia care va decide soarta aspiranților la «brevet» este formată din patru membri: prefectul însuși, inspectorul circulației și doi delegați ai Automobil Clubului. «Automobilele sînt adunate la prefectură, de unde pornesc apoi, în șir, pe traseul: Victoriei—Lipsani—Gabroveni—Decebal și pe celelalte uliți strîmte și întortochiate, pline de lume, de baloturi de marfă și de trăsuri. În piață șirul mașinilor se strecoară lin printre coșurile zarzavagiilor, dovedindu-și maleabilitatea și suplețea. Asta e partea întia a examenului. Partea a doua e mai grea: la șosea. Automobilele sînt puse să meargă în plină viteză, cu 15 km pe oră și cei din comisie le aruncă în față, din toate părțile, perne umplute cu paie. Conducătorul care le ocolește bine trece examenul». Așa ne descriu ziarul timpulul primului examen de conducere ținut la București și trecut, cu bine, de două sute de candidați. N-a rămas nici un repetent.

lume, lume...

Cît de «cu capul în nori» o fi pictorul nostru, nu știm. Oricum, de data asta extravaganța nu-i aparține lui, ci unui amic fotograf, dornic de senzațional și gata să ofere publicului nemaivăzuta fotografie cu «artistul care pictează bolta cerească»...

în căutarea focului sacru...

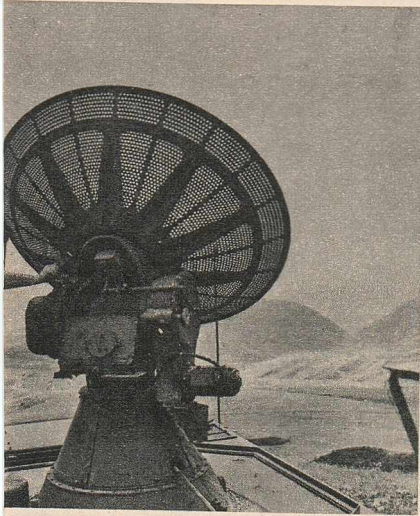
Dunaöldvár, o localitate din R.P. Ungară, pitoresc așezată pe malul Dunării, a găzduit, în vara aceasta, o tabără pentru tinerii dornici să se desăvîrșească în arta picturii, sculpturii, graficii. Selecționați cu exigență dintre elementele cele mai talentate, 36 de tineri și tinere s-au bucurat aici de îndrumările competente ale unor maestri, precum pictorul György Molnar și sculptorul Ferenc Laborcz.

ținuta obligatorie: cal, zale, coif, platoșă...

Mare recepție mare, două muzici două, la «British Jousting Society», un club londonez cultivînd vechi tradiții cavalești. În fotografie, doi dintre invitați, frații Jimmy și Knosher Powell, străbat străzile Londrei moderne în ținuta obligatorie indicată în invitație. Iar caii mascați și caii-putere par a nu se sinchisi unii de ceilalți...

precum arca lui noe

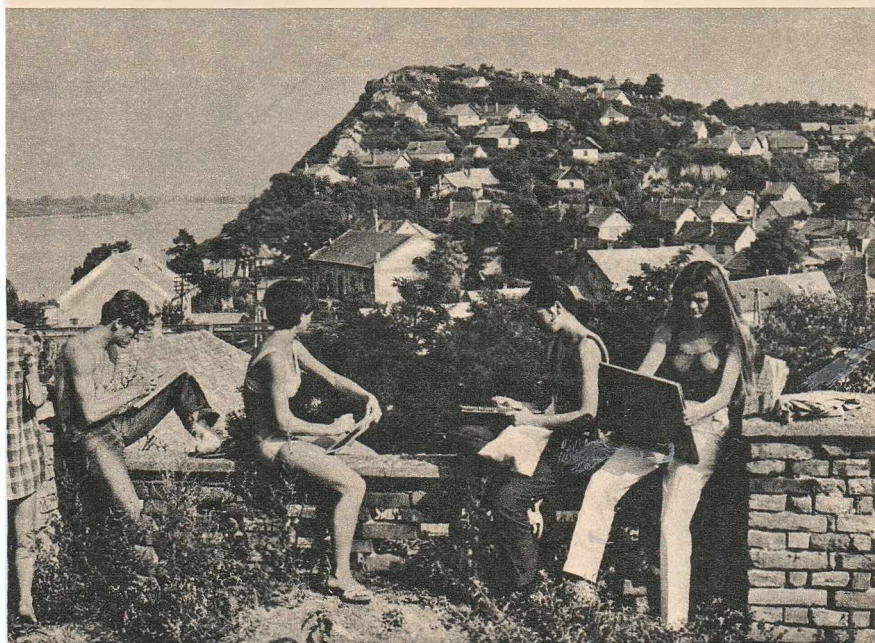
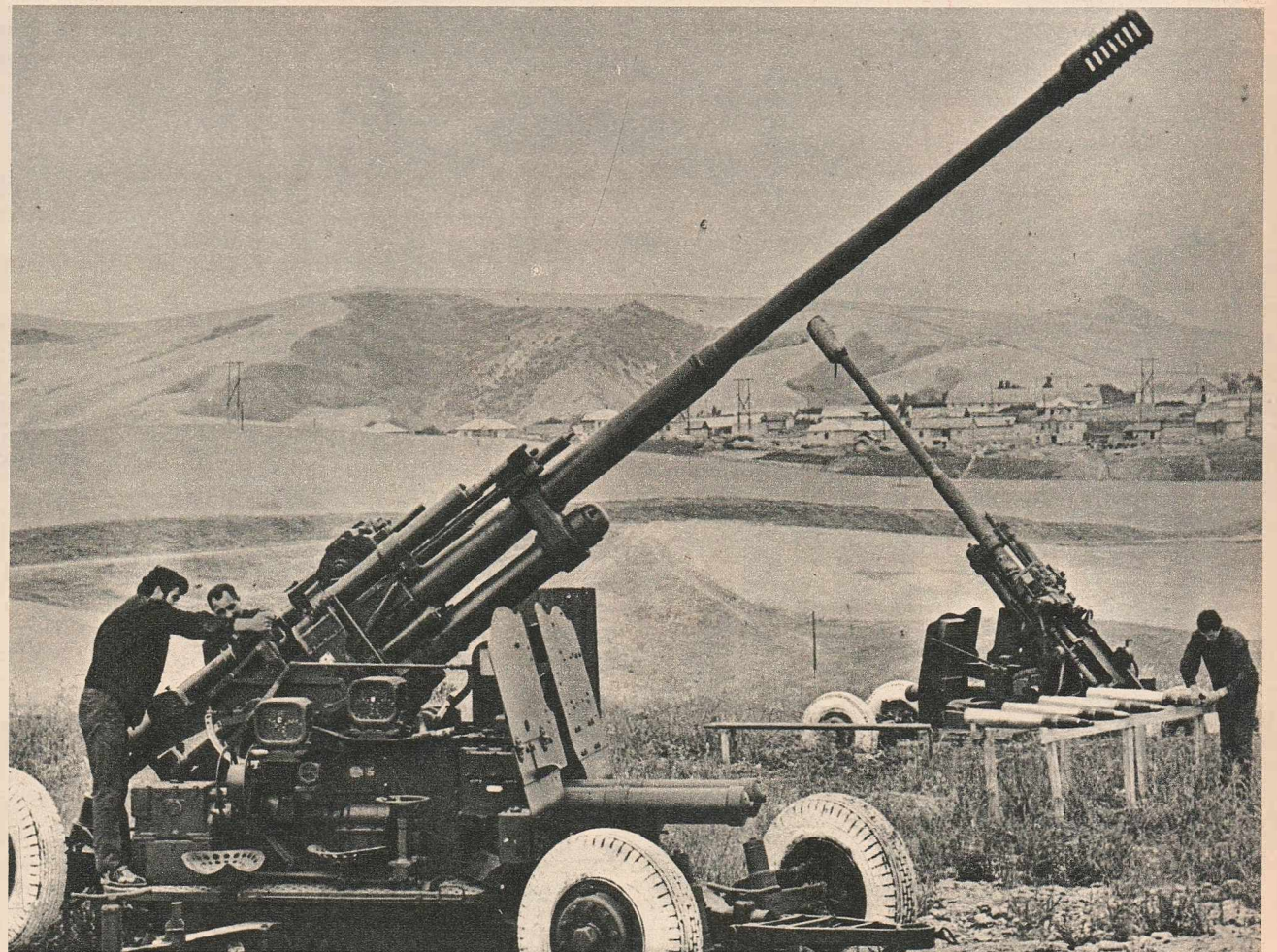
Problema crizei de locuințe se pune cu acuitate și la Amsterdam. Numeroasele canale ale orașului oferă uneori soluții ingenioase: locuințe plutitoare amenajate pe ambarcații scoase din uz. Chiar dacă pe acestea se poate încropi o «gospodărie», cu cățel+purcel+coțel de găini, din punct de vedere al condiției umane ele reprezintă realități deosebit de triste.

*asupra inamicului
din cer, foc!!!*

Inamicul din cer este grindina distrugătoare de recolte, iar arma cu care este combătut este artileria modernă, sprijinită de mijloace radar.

Experiențe încununate cu succes au avut loc în acest sens în anumite zone ale Azerbaidjanului sovietic, frecvent calamitate de ravagiile grindinei. Pentru combaterea ei au fost constituite grupe de hidrometeorologi înzestrate, printre altele, cu radiolocatoare ale căror antene (fotografia de sus) depistează concentrațiile de grindină, indicând date pentru bateriile de artilerie (fotografia din dreapta) care vor distruge cu tirul lor norii primejديوși.

Pomorin

PASTA DE DINȚI POMORIN

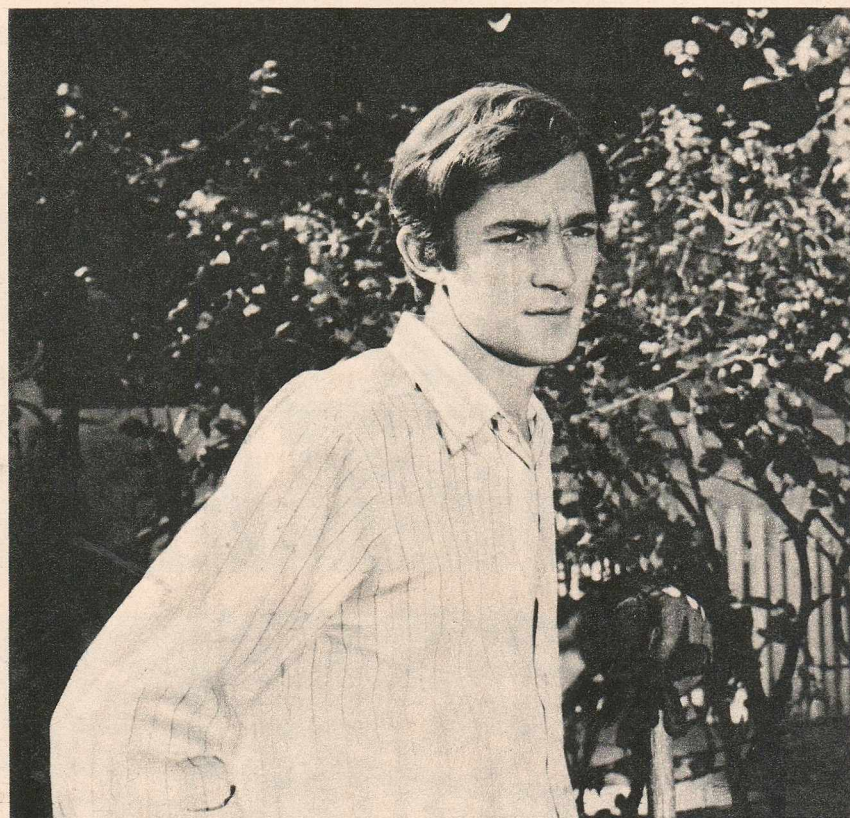
POMORIN — pastă de dinți antiplăcică, cu acțiune profilactică experimentată în afecțiunile cele mai răspândite ale gingiilor și dinților.

pharmachim
BULGARIA

▲
Despărțirea de Ciobotărașu.

Un om între oameni. ▼

▲
Vladimir Găitan se dovedește încă o dată a fi un talent autentic.

○ debutantă: Nina Zăinescu

PE ECRANE

«ASTEPTAREA»

Așteptarea e un film aparte în cinematograful nostru. Aparte ca gen — e un portret al eroului de toate zilele al socialismului, un bătrîn mecanic de locomotivă — și aparte ca factură: o meditație a omului în pragul morții. De aici tonul trist, elegiac, sporit pentru spectatori de coincidența tragică ce a identificat moartea eroului cu moartea interpretului său: Ștefan Ciobotărașu, actorul căruia scenaristul Horia Pătrașcu și regizorul Șerban Creangă i-au dedicat acest personaj. Fericită și tristă alegere. Tristă, pentru că a însemnat ultimul cîntec al lui Ciobotărașu. Fericită, pentru că arta cîștigă prin acest rol cîteva momente de neuitat. Cum ar fi adunarea festivă de la depou cînd proaspătul pensionar e răsfățat cu laude și cu cadouri de cei vîrstnici, în timp ce tinerii, dintr-o superstiție naivă, se reped să-i împartă uneltele ca să le poarte noroc. Nea Fane zimbește ușor jenat, emoționat, surprins de năvala tinerilor și totuși îngăduitor, blînd cum numai ochii omenoși ai lui Ștefan Ciobotărașu știau zimbi. O undă de șiretenie sclipește o clipă sub bonomia moldoveanului sfîtos; l-ai crede dispus de-o poză, ca humuleșteanul pe care l-a îndrăgît și interpretat pe scenă ori pe ecran, dar undă se retrage brusc în fața unei întrebări ce-l tulbură. Rămas singur, la ieșirea din depou, fostul meșter rostește pentru sine: „Și-acum încotro? Ce-ai să mai faci ziua întreagă tu, care te luai la întrecere cu secunde pe locomotivă și deodată te trezești «milionar de timp»?” Dialogurile lui Ciobotărașu sînt simple, firești, cu acea noblețe pe care le-o dă înțelepciunea vîrstei (dialogurile sînt scrise de un condei tînăr dar plin de har). Nea Fane stă în grădină și spune cuiva dar cu privirea întoarsă înăuntru: «Timpul mă tot îndeamnă: apleacă-te Ștefane jos, tot mai jos... și eu n-am încotro și mă înclin pînă ating pămîntul». Simplu, totuși ușor metatoric, cum vorbesc bătrînii, cu un soi de protocol, de ceremonial al verbului care le stă atît de bine... Ce păcat că eroul trebuie să intre în replică cu cei din jur, cu personaje definite în scenariu printr-un limbaj sec, depersonalizat, care cred că n-a intrat în intenția (ironică) a autorilor, ci e doar consecința neglijării planului doi. Îndrăgostiți de rolul lor principal (cu adevărat una din reușitele portretistice ale cinematografului nostru), ei au trecut foarte ușor peste ambianța umană în care trăiește nea Fane. Au schițat grăbiți o tinerică fără personalitate — fata mecanicului, o soție mult prea umilă ca prezentă (de altminteri susținută de o bună actriță), un ucenic ursuz și grosolan față de meșterul care l-a învățat meserie și trei amici de bere — generații diferite dar la fel

de plecticoși — pe care hazul interpretelor Aurel Giurumia, Ernest Maftעי și Mihai Mereuță nu reușește să-i salveze de platitudine. Ultimului dintre ei, lui Mihai Mereuță, îi revine meritul excelentei dublări sonore a eroului principal. Monotonia, pînă la un punct voită: aceleași discuții filmate din același unghi, din aceeași berărie și în aceeași duminică dimineața, rareori atinge valorile (scontate) de dramatism cehovian, lăsînd mai ades impresia de sărăcie artistică.

Ambițios la debutul său, regizorul Șerban Creangă compusese în *Căldura* tipologii și ambianțe mult mai inspirate (satul în care activează tînărul, secvențele de armată etc.). Tendința lui, meritorie, de a debarasa filmul de acea artificioasă «punere în scenă», caracteristică unora din producțiile noastre despre actualitate, alunecă în *Așteptarea* în tern, în simplificare pînă la schematismul idilic ce caracterizează relațiile dintre tinerii îndrăgostiți.

Deficiența artistică devine o deficiență de concepție: prin acumulare toate aceste personaje atît de sărace sufletește dau o impresie cam falsă asupra unui mediu social și de familie. Unui om ca nea Fane, cu un echilibru moral specific celui care nu și-a irosit viața, nu atît apropierea morții trebuie să-i pară cumplită, cît perspectiva viețuirii într-un asemenea mediu obtuz și egoist. Care devine cu atît mai obtuz pentru spectator prin comparație cu bogăția interioară, cu generozitatea și farmecul eroului principal. E în acest portret în tușe subțiri, realizat cu o mare căldură și înțelegere pentru vîrsta dramatică, o poezie a renunțării, o discreție a durerii, ce atenuază proza vîrstei mohorîte, tristețea ei inevitabilă. În finalul filmului bătrînul, obosit după petrecerea la nunta fetei, se retrage discret în noapte. «Se duce să moară puțin...», cum spune poetul. Ori se topește, ca în legenda străveche, în lanul cu grîu, în noaptea cu aburi.

Credința străbună spune că nu pierim cu totul, ne strămutăm doar în natura din jur... Sau credința mai nouă, specifică umanismului socialist, sămînța de hărnicie și frumusețe spirituală semănată în jur cu grijă va rodi în noile generații. Ce păcat că, palid conturat în film, acest «schimb de mîine» al lui nea Fane nu asigură nota de optimism firesc. Absolut necesar ținînd seama de luminoasa vitalitate — chiar în pragul morții — de încrederea salutară în ziua de mîine, specifică acestui popor. Și, implicit, acestei arte.

Alice MĂNOIU

pe ecranele veneției:

CELEBRII ANONIMI

Cetatea lagunară, Serenissima, incomparabilă și cîte și mai cîte imagini nu s-au găsit de-a lungul vremii pe insulele despărțite de apele puțin îmbietoare ale nordului Adriaticii. Cetatea Dogilor s-a clădit cu enormă trudă și, precum se vede, cu mai puțină previziune. Căci astăzi nu e loc unde să-ți arunci ochii și să nu vezi o casă pornită spre oglinda coclită a apei, nu e loc să nu fie năpădit de mușgaiul care patinează rafinat, puțin morbid și chiar misterios, vechile palate sau simplele case venețiene.

Veneția este într-adevăr superbă, inegalabilă, unică în lume, dar Veneția este în agonie.

Cu toate acestea, la Veneția plutește un continuu aer festiv imprimat de multele sărbători programate cu rigoare spre a se întreține un anume fast și interes pentru ea. Există și o sărbătoare a cinematografului, instituită cu mai bine de 30 de ani în urmă, sărbătoare considerată multă vreme singura în lume consacrată filmului. Astăzi nu mai e singura, este cel mult una dintre numeroasele întîlniri — cu sau fără premii și distincții — unde se văd filme, sînt întîlniți realizatorii și interpreții lor, unde se grupează criticii și gazetarii (și, de fapt, la un festival cinematografic aceștia din urmă sînt adevăratele vedete la care realizatorii și actorii privesc uneori cu circumspecție și chiar teamă).

Filmele suferă aici un anume ritual al aducerii lor pe ecran. Se văd mai întîi, în cerc restrîns, numai de către criticii de specialitate. Vizionarea e urmată de o discuție cu regizorul și interpreții, iar schimbul de opinii este adesea dureros de direct. «Așteptam să înțeleg aici ceea ce n-am înțeles pe ecran — îl interpela mai deunăzi la a 32-a ediție venețiană un tînăr gazetar italian pe un regizor francez, ca să-i spunem pe nume, chiar pe Lelouch — dar nici din ceea ce spui acum nu pricep mai nimic. Oricum, constat că nici după ce ai luat act de eșecul la public, dumneata nu vrei să recunoști acest eșec. Nu discut acum cît și ce anume ideii ai vrut să pui în filmul dumitale, dar sînt uluit să constat că nici în discuție nu poți să-ți formulezi o idee clară despre ceea ce ai fi vrut să spui în film». E un mic citat dintr-o largă discuție care a avut loc pe marginea filmului regizorului mai sus-citat.

Alți critici sînt mai politicoși sau poate mai diplomați dar oricum nu-și sacrifică pe altarul jocului de societate al festivalului dorința de a-și face auzită observația la adresa unui film. «Smic-smac-smoc», filmul lui Lelouch care a provocat una din discuții, a sosit la Veneția însoțit și de echipa actoricească ce l-a realizat: Catherine Allegret, Charles Gerard, Amidou. Filmul a avut ceea ce se cheamă o conferință de presă grea. Catherine Allegret, fiica Simonei Signoret — amintind prin ceva de aceasta dar atît cît să poți spune că e mult deosebită de măicuța ei — se dădea de ceasul morții să pară dezinvoltă și detașată de valul puțin plăcutelor observații. Doar chinul la care era supus scaunul pe care ședea ar fi putut vorbi de freamătul interior al interpretei.

Cortegiile nocturne de la marele hotel «Excelsior» spre palatul festivalului pentru a-și face intrarea la gala de la orele 22 căutau să înnoade cu greu tradiția ruptă acum cîteva sute de metri ce separă hotelul de sală, era încă un motiv de atracție pentru venețienii cu insomnii sau curiozități acute. Lollobrigida, cu rochia ei de măgele, se oprea profesional și bine pus în scenă în fața spectatorilor defilării ca să zimbeasca, totogenic, zecilor de paparazzi cu pirotehnia lor de flash-uri și o agresivitate profesională cum nici o altă îndeletnicire de pe lume nu o are. Căci fotoreporterii aceștia sînt în stare nu numai să despartă un cuplu pentru că au nevoie de o poză doar a ei sau doar a lui, dar după ce începe proiecția din sală ei continuă să-și scapere blitz-urile pentru a-i mai fotografia pe cei așezați în scaunele de onoare.

Au mai dispărut — poate ca urmare a viiturilor sociale din ultimii ani sau poate și dintr-o ușoară creștere a simțului ridicolului — însoțitorii canini considerați cei mai vechi prieteni ai omului.

Tot festivalul pare acum montat la o scară mai redusă din punctul de vedere monden și la oscară sporită din punc-

de Constantin POPESCU

DURBIN Deanna

Actriță americană de film, de origine engleză, născută la Winnipeg (Canada), la 4 decembrie 1922. Remarcată într-un spectacol dat de elevele liceului din Los Angeles (unde se stabilise cu familia) de către un căutător de talente de la Metro-Goldwyn, este adusă la Hollywood, pentru a interpreta rolul unei cântărețe celebre, în perioada adolescenței. Filmul nu se mai face și micuța Edna Mae în vîrstă de 14 ani, cu o voce fenomenală și un talent dramatic de prim rang, este distribuită (pentru consolare) într-un scurt metraj muzical, *În ritm de jaz* (1936) alături de altă debutantă de aceeași vîrstă, Judy Garland. Filmul le purtă noroc, dar singură Judy făcu carieră la Metro, în timp ce D.D., redescoperită de producătorul Joe Pasternak de la Universal, devine mascota casei, salvînd-o de la faliment prin milioanele aduse cu primele ei filme: *O sută de băieți și o fată* și *Trei fete dulci*. Regizorul Henry Koster și scenaristul Felix Joachimson făcură din ea idolul tineretului anilor '30, în filme fermecătoare ca: *O fetiță delicioasă*; *Primul sărut*; *Fetele au crescut*; *Primul bal*; *Prima decepție*. Reeditează în S.U.A. miracolul de popularitate al Mary-ei Pickford, fiind sortită să rămînă o veșnică ingenuă și să nu depășească stadiul de logodnică, pe tot parcursul anilor '40. Filmele ei continuă să fie imense succese de public. Vocea ei «de aur» aduce în continuare aur la casă, iar talentul ei devine mai suplu, mai divers, cîntăreața făcînd loc unei comediene abile, unei rutinate acționate dramatic. *Parada primăverii*; *Cînd dragostea înflorește*; *Eterna Evă*; *Pentru un sărut*; *Mereu împreună*; *Din cauza lui* sînt filme care jalonează o carieră strălucită. I se dau parteneri iluștri, de la Charles Laughton la Gene Kelly, de la Franchot Tone la Robert Stack. Dar fiindcă a jucat la perfecție un tip fix i s-a interzis să evolueze, să urmeze calea firească a maturizării. S-a retras de pe ecran la 26 de ani, în culmea gloriei, înscrisîndu-se în analele Hollywoodului ca o victimă notorie astar-sistemului.

DUVIVIER Julien

Regizor francez de film și teatru, născut la Lille, la 3 octombrie 1896; mort în 1967. A fost unul dintre marii regizori ai filmului francez, aparținînd vechii generații de cinești ca și Clair, Renoir sau L'Herbier. Asistent de regie pe lângă Feuillade și alți pionieri ai filmului francez din primul deceniu, J.D. se impune de la primele sale opere ca un artist ambițios. Filmele realizate de el între 1919 și 1924 se înscriu pe linia căutărilor. Abia însă în 1925 stilul lui se conturează pregnant, cu ecranizarea romanului *Poil de carotte* (Morcoveață) de Jules Renard, dovedindu-se mai ales un cineast care știe să creeze o atmosferă și să povestească cinematografic un scenariu. Consacrat deja din epoca filmului mut, cu realizări ca: *Le mystère de la Tour Eiffel*; *Tourbillon de Paris*; *Maman Colibri*; *Au banquet des dames* etc., J.D. capătă o dată cu apariția vorbitorului o notorietate mondială datorită unor filme ca: *David Golder* (1930) cu Harry Baur; *Aldo Berlin, aici Paris* (1932); *Roșcovanul* (remake *Poil de carotte*-id.) și *Noaptea voluptății* (1933) după *La tête d'un homme de Simonet*, cu Harry Baur în comisarul Maigret (pentru prima oară pe ecran); *Maria Chapdelaine* (1934) cu Jean Gabin, Madeleine Renaud; *Golgotha* (1935) cu H. Baur; *La Bandera* (id.) cu J. Gabin, Annabella; *Idolul Parisului* (1936) cu M. Chevalier, Elvira Popescu; *Cinci prieteni* (id.) cu Gabin, Vanel, Viviane Romance; *Golem* (id.) cu H. Baur; *Pepele-Moko* (id.) cu Gabin; *Carnet de bal* (1937); *Apus de glorie* (1939) cu Jovet și Michel Simon; *Moartea obosită* (id.) după *La charette fantome*, cu Fresnay, Jovet; *Untel, père et fils* (1940) cu Raimu, Michèle Morgan, Jovet. Cariera sa americană începe încă din 1938 cu *Valsul nemuritor* (Gravey, Luise Rainer), continuînd triumfal cu *Manhattan*; *Lydia*, cu Merle Oberon; *Impostorul*, cu J. Gabin; *Carnea diabolică*, cu Ch. Boyer, B. Stanwyck, Ed. Robinson. După război va turna în Anglia: *Anna Karenina* cu Vivien Leigh (1948), în Italia serialul *Don Camillo*, cu Fernandel, Gino Cervi (1952), în R.F.G.: *L'affaire Maurizius*, după Wassermann; *Marianne de ma jeunesse* (1954-55); *La grande vie* (1962) cu Giulietta Masina. În Franța semnează printre altele: *Panique* (1946) cu Viviane Romance; *Voici le temps des assassins* (1956) cu Jean Gabin; *Pot-Bouille* (1958) cu Gerard Philipe; *La femme et le pantin* (1959) cu B. Bardot; *Marie Octobre* (id) cu Danielle Darrieux; *Diavolul și cele 10 porunci* (1963); *Diaboliquement vôtre* (1967) cu Alain Delon, Senta Berger.

DWAN Allan

Regizor american de film, născut la Toronto (Canada), la 3 aprilie 1885. Unul dintre cei mai glorioși veterani ai Hollywoodului, activ încă de la începutul veacului nostru, avînd la activ un număr de filme greu de calculat. A contribuit la gloria unor staruri ca: Douglas Fairbanks, Mary Pickford, Stroheim, Gloria Swanson, Bebe Daniels, Lilian Gish, Natalie Talmadge. Fondează o casă proprie de producție, lucrînd apoi pentru Paramount și Fox. În 1953 filmografia sa însuma 1.852 filme (de lung și scurt metraj). Dintre vedetele care s-au afirmat sub bagheta lui în epoca vorbitorului vom pomeni pe Douglas Fairbanks junior, Elissa Landi, Shirley Temple, Tyrone Power, Loretta Young, John Wayne, Randolph Scott, Simone Simon. A înscenat filme de război: *Intarcerea de pe front* (1931); filme de aventuri: *Masca de fier* (1929); povești pentru copii: *Heidi*, *Rebecca din Valea soarelui* (1937/38); musicaluri: *Josette* (1938); filme istorice: *Suez* (id.); comedii: *Cei trei mușchetari* și *Gorila*, cu Frații Ritz (1939); westernuri: *Hanul păcerilor* (id.), *Montana Belle* (1952). A făcut de asemenea onorurile cinemascopului cu filme de mare desfășurare, în magnifice decoruri naturale, ca: *Pearls of the South Pacific* (1955); *The River's Edge* (1956); *The Most Dangerous Man Alive* (1961) etc.

DZIGAN Efim

Regizor sovietic de film, născut în Bielorusia, în 1898. Este unul dintre pionierii filmului sovietic și aparține aceluia strălucit grup de artiști revoluționari hotărîți să așvîrle peste bord întreg arsenalul de conformisme și convenții ale unei cinematografii sclerotizate în fixațiile ei burgheze. Realizează primul său film: *Micul locotenent Strejnev* (1928) în colaborare cu Mihail Ciaurelli și, părăsind Bielorusia natală, se alătură celorlalți mari creatori de film, turnînd filme dramatice cu un conținut net polemic ca: *Zeul războiului* (1929); *Procesul trebuie să continue* (1931); *Zenscina* (1932); *Marinarii din Kronstadt* (1936) pe un scenariu de Vsevolod Vișnevski, adevărata sa capodoperă, film premiat cu «grand-prix»-ul Expoziției internaționale de la Paris din 1937. După un documentar, turnat în 1938, cu titlul sugestiv: *Dacă mline ar izbucni războiul?*, își întrerupe timp de 10 ani activitatea, după care va reveni în 1948 cu filmul: *Fatali-Chan*. Turnează la intervale mari filme ca: *Djambul* (1953); *Prologul* (1956), amplă viziune asupra primei revoluții ruse din 1905, film realizat în cinemascop, stereoscopie și cu sunet stereofonic; *În rînduri strîse* (1959/60), coproducție cu R.P. Chineză; *Flacăra care nu se stinge* (1964); *Torentul de fier* (1967) etc. De fapt, E.D. rămîne în istoria cinematografului, mai ales, pentru un film: *Marinarii din Kronstadt*, a cărui nobilă temă este, așa cum spunea Vișnevski, «universal umană».

Vanessa Redgrave în filmul «Vacanțe» al lui Tinto Brass.

CELEBRII ANONIMI

...tul de vedere al manifestării cinematografice propriu-zise. Căci dacă nu s-a făcut o riguroasă preselecție — lăsîndu-le lui Fellini, Visconti, De Sica, Zeffirelli, disponibilitatea de a aduce tot ceea ce preferă ei, făcînd la urmă suma propunerilor și denumînd-o «o agendă antologică a filmului» — această formulă a pus la dispoziție nu mai puțin de 41 de filme de lung metraj artistice și peste 40 de scurt metraje și documentare împreună cu o proiecție specială consacrată free-cinema-ului american, și două retrospective. La toate aceste vizionări afectîndu-se și un timp al conferințelor de presă.

Masiva prezență a cinematografiilor socialiste în acest an la Veneția — au participat 6 țări: Cehoslovacia, China, Iugoslavia, Polonia, Uniunea Sovietică, Ungaria — a contribuit cu filme de mare pondere la ținerea acestui festival. A fost un eveniment proiectarea filmului chinez «Detășamentul roșu de femei», a fost primit cu mult interes filmul polonez «A treia parte a nopții», a fost reținut pentru gala de închidere a festivalului filmul sovietic «Începutul»; s-a vorbit îndelung la conferința de presă despre ideile și meritele peliculei ungare «Orizont»; după cum s-a marcat prezența unui regizor cu vervă satirică cum este iugoslavul Bata Cengic.

Organizatorii n-au vrut să aibă bătaie de cap nici cu decernarea de premii, și așa cum s-au ferit de preselecție, au fugit de distincții, care ar fi impus și ele alegeri, preferințe etc. Și atunci, cu cit înainta spre sfîrșit — aici a fost singura idee organizatorică mai evidentă — festivalul căpăta o alertețe de apă de șes care, pe măsură ce înaintează pe traseul ei înainte de vărsarea în mare, se rostogolește peste o colină și atunci pare năvalnică.

Veneția din 1971 pare să nu se fi preocupat decît să salveze propria-i ființă. Numai că, ne-am permite noi să spunem, dacă organizatorii nu-i vor insufla o mai intensă viață cinematografică, la anul și în anii viitori ei vor avea ca principală preocupare tot salvarea unei întîlniri tradiționale cinematografice la Veneția, acceptînd filme de toate calibrele care și ele vin la Veneția, într-un fel, ca să se salveze.

Paradoxal sau nu, Veneția cinematografică a găzduit celebritățile acestei arte pe fotoliile de onoare din sală iar pe ecran deocamdată un număr considerabil de celebri anonimi...

Mircea ALEXANDRESCU

Dustin Hoffmann în filmul «Cine-l vorbește de rău pe Hany Kellerman?»

de C. N. CONSTANTINIU

vocație de edil?

În ultimele săptămîni apar în titlurile cronicilor T noțiuni ca: pasiune, patimă, tandrețe etc. Să se fi transformat comentarii în conferențieri de psihologie aplicată Nu, nicidecum. Ei sînt obligați să pună în circulație această gamă variată de sentimente omeneste și să o comenteze deoarece pe micul ecran apar tot mai stăruitor și mai pregnant personalități din cele mai variate domenii și categorii sociale. Redacția televiziunii circulă generoasă printre oameni, cu aparate de filmat, cu reporteri — din ce în ce mai inspirați — cu întrebări și dialoguri «omenești» și execuțiunile acestora sînt făcute mai bine, mai autentice, adică mai adevărate. S-ar putea ca în scurtă vreme toate emisiunile consumate «în direct» să capete latura lor de acut interes, dacă vor fi prezenți în ele oamenii, cu pasiunile și gîndurile lor nealterate, neregizate, rostite din inimă, din convingeri puternice. Că de oameni interesanți — de la țărani pînă la academicieni — nu ducem lipsă, și cea mai perfecționată mașină electronică n-ar fi în stare să-i planifice, pe parcursul multor decenii, în programele televiziunii.

Un bărbat tînăr, pe al cărui chip se puteau citi și bunătate și energie, cu ochii strălucitori și limpezi ca apa izvoarelor ne-a întreținut luni seara despre probleme cetățenești și edilitare, despre aprovizionare și construcții industriale ne-a vorbit despre apă și energie electrică, despre transportul în comun, despre plasele cu cumpărături ale gospodinelor. Ce poate fi mai obișnuit, mai banal decît un asemenea subiect (sau asemenea subiecte)! Nu ne scriu despre asta, zilnic, reporterii ziarelor?

Emoția a venit și s-a instalat în noi, cu o puternică complicitate, pe măsură ce descopeream în subtextul îndeletnicirilor curente despre care eram informați o gîndire vie și creatoare, impulsul unei vocații, un adevărat dirigitor al treburilor publice, complicate și de atîtea ori prozaice în prim plan: primarul orașului Pitești, Alexandru Popescu.

Orașul era gîndit în detaliu și perspectivă. Și nu orașul în sine a constituit subiectul dialogului, ci oamenii lui, intergrații unor realități urbanistice și industriale, oamenii cu interminabilele lor probleme și necesități.

— Cîți locuitori are Piteștiul? este întrebat.

— Nu ce spune statistica — răspunde tovarășul Alexandru Popescu — ne interesează. Pentru noi care dăm apă și pîine, mîncare și cele necesare traiului, locuitorii Piteștiului sînt 120 000-130 000.

— Respectați orele de audiență?

— Nu le pot respecta, pentru că sînt oameni care nu pot aștepta ziua fixată pentru audiență.

— Revin asupra hotărîrilor luate, dacă mai tîrziu consider că au fost greșite.

Numai vocație de edil? Am spune, în primul rînd, vocație de comunist. Tovarășul Alexandru Popescu este în primul rînd activist de partid, și în al doilea rînd primar. Și este un bun primar, tocmai pentru că este un adevărat activist de partid. Televiziunea în ultima vreme ne pune, săptămînal, în contact cu oameni deosebiți, care au ceva de spus pentru simplul motiv că nu trăiesc în banalitate, că nu se strecoară prin viața de prisos, că în inimile lor arde o flacără puternică și arde continuu pentru ceva. Nici o conferință, nici o masă rotundă, oricît de savant alcătuită, nu pot transmite conștiințelor noastre forța ideilor morale, virtuțile etice așa cum poate să o facă portretul real, viu, al unui om care le posedă.

Anca Arion a condus cu multă siguranță «ostilitățile» interviului, dialogînd pe măsura și prestigiul interlocutorului. Întrevederea nu s-a desfășurat decît doar cîteva secunțe în biroul celui interviat. În rest, imaginile au sîndat, sugestiv, schimbul de opinii. În fond, de ce ar fi mai puțin anevoioasă consemnarea unui interviu, unei convorbiri degajate, decît montarea unui spectacol muzical-distractiv, în care rutina stă, de multe ori, «cu regele la masă».

SENTIMENTE NOBILE CU... PLATA ÎN RATE

sociale

de Ilie ZAHARIA

Junie, 1970, în Insula Mare a Brăilei. Peste 12 000 de oameni, muncitori, țărani, ostași, membri ai gărzilor patriotice, luptă cu îndrăjire împotriva fluviului dezlănțuit. Se lucrează zi și noapte, fără răgaz, fără odihnă. Cine s-ar fi putut gândi pe atunci și de atunci și pînă astăzi că asemenea momente dramatice pot fi folosite drept pretext pentru aranjarea unor meschine și rușinoase tranzacții pecuniare...

Junie, 1970. În Insula Mare a Brăilei încheștarea dintre om și natură a ajuns la punctul culminant. Peste 12 000 de oameni, muncitori, țărani, ostași, membri ai gărzilor patriotice, elevi, studenți, înfruntă zi și noapte furia apelor, apărînd cu un efort supraomnesc marea vatră de piine amenințată de furia puhoaielor. Patriotismul fierbinte, solidaritatea umană, coeziunea moral-politică ating cotele cele mai înalte. Se muncește 24 din 24 de ore. Și «Insula fără de somn» iese biruitoare, îngemănînd în pămîntul ei fertil eroismul, dăruirea și spiritul de sacrificiu al celor care au apărut-o cu strășnicie și fără răgaz săptămîni de zile la rînd.

De atunci a trecut, așadar, aproape un an și jumătate și n-am fi crezut niciodată că despre aceste evenimente dramatice, martorii oculari, participanții, noi toți, am fi putut vorbi altminteri decît o cere memoria faptelor. Din păcate însă, așa cum o dovedesc patru dintre procesele desfășurate la Judecătoria sec. I, eroismul acelor zile de neuitat se poate transforma pentru unii în obiect al unor meschine și rușinoase tranzacții pecuniare. La un an și mai bine de la consumarea acelor evenimente, patru dintre participanții la lucrările de îndiguire au considerat că a sosit momentul de a obține pe cale judecătorească plata în numerar pentru orele de... muncă patriotică. Considerînd, peșemne, că noi toți — furati de grijii sau bucurii — am dat uitării efortul colectiv al unui întreg popor, imensele sacrificii la care am fost martori sau participanți direcți, și mai cu seamă milioanele de ore de muncă voluntară prestate de o națiune întreagă, au hotărît, nici mai mult, nici mai puțin, decît să ceară instituțiilor din care fac parte onorarea în bani a... sentimentelor de solidaritate «investite» cu acest prilej.

Primul dintre aceștia, tehnicianul Gheorghe Stoleru, angajat al Institutului de studii, cercetări și proiectări pentru construcțiile agricole, s-a adresat comisiei de judecată în următorii termeni: «În mai-iunie 1970 am fost trimis în delegație la comandamentul pentru combaterea inundațiilor Brăila unde am participat la lucrările de îndiguire și stăvîlire a inundațiilor în I.M.B. timp de 23 zile. Aici s-au lucrat câte 13-14 ore pe zi». Și în concluzie: «cer achitarea sumelor pe care instituția mi le datorează pentru orele efectuate suplimentar».

Analizînd plîngerea reclamantului, comisia de judecată (președinte, Kovacs Karoly și Petre Feraru, secretar) respinge acțiunea salariatului, arătînd între altele că orele prestate suplimentar constituie «o participare a reclamantului la acțiunea patriotică națională din perioada respectivă, mai ales că reclamantul se afla în delegație unde a lucrat în conformitate cu instrucțiunile 11 850 din 19.X.1963 în aplicarea HCM 822». Dar bravul nostru concetățean nu s-a lăsat bătut cu una, cu două, și a cerut înaintarea plîngerii la Judecătoria sectorului I.

Cam în aceeași perioadă (o stranie și inexplicabilă coincidență) alți trei participanți la acțiunile din iunie 1970, inginerii Constantin Păun, Gheorghe Brașoveanu și Emil Piescu, toți trei angajați la Departamentul de îmbunătățiri funciare, au întocmit plîngeri similare și pentru motive identice, solicitînd darea în judecată a instituției în care lucrează. Aceleași «temeiuri» pentru întocmirea motivației juridice, dar totul îmbrăcat de data aceasta în cuvinte patetice. Mizînd probabil pe sensibilitatea organului judecătoreces, Constantin Păun și-a formulat pretențiile, recomandîndu-și activitatea pe un ton dramatic cu inflexiuni sentimentale:

«...În condiții grele s-au executat suprînăntarea digurilor, banchetele împotriva infiltrațiilor, consolidarea taluzelor, închideri de breșe... «S-a lucrat zi și noapte, în zile de lucru, cit și în sărbători legale, cu intensitatea cea mai mare în zilele de ploaie și fur-

tună cînd pericolul de ruperea digului era iminent».

Cît zel și cîtă fervoare pentru inventarierea actelor de bravură, la care, luași seama, au participat alături de întregul nostru popor și... trei eroi de la DIFGA. Cîtă caznă în alegerea cuvintelor patetice, a unui ton și limbaj adecvat în stare să destrame atmosfera severă a completului de judecată. Cîtă cerneală irosită de pomană pentru a ajunge în final la fraza mult dorită, lapidară, lămească și atît de concludivă din toate punctele de vedere: «Solicît de la DIFGA plata orelor suplimentare efectuate în acțiunea de apărare din 1970».

Ei da, merită să irosim și noi puțină cerneală tipografică pentru a reproduce încă o dată aceste minunate cuvinte: «Solicît de la DIFGA plata orelor suplimentare efectuate în acțiunea de apărare din 1970».

Ce să mai zicem, ce să mai credem? Ne e rușine de lipsa de rușine a onorațiilor reclamagii, ne e rușine de rușinea colegilor de serviciu care vor citi aceste rînduri, de gîndurile colegilor mai tineri în ale meseriei. S-a muncit 13-14 ore? Nu, stimați cetățeni, s-a lucrat mult mai mult. Sute, mii, zeci de mii de oameni tineri și bătrîni au muncit zi și noapte în acele zile dramatice, făcînd dovada supremă a înaltului patriotism care animă de veacuri viața și munca bravului nostru popor. Am participat cu toții, o națiune întreagă, la acțiunea de apărare a avutului obștesc, la salvarea vieții și bunurilor celor amenințați de stihiiile naturii. Țara întreagă, aliniată apoi pe frontul reconstrucției, strîns unită în jurul partidului, într-o vibrantă manifestare a solidarității socialiste, a muncit fără preget pentru limitarea pagubelor pricinuite de inundații, pentru vindecarea rănilor deschise în ogorul țării, pentru ca activitatea economică și socială să-și reia cursul normal. Cîte ore de muncă patriotică s-au consumat în acele zile eroice? Greu, foarte greu de spus. Știm însă că nimeni n-a solicitat pînă în prezent contravaloarea acestor nobile sentimente. «Caracterul acestei munci, profund patriotice — s-a arătat în Hotărîrea comisiei de judecată — se poate asimila cu obligația tuturor cetățenilor patriei de a apăra proprietatea socialistă atunci cînd este în pericol» (Art. 39 din Constituție)

Ar mai fi de spus acum, la sfîrșitul acestor rînduri, că acțiunea reclamantului Gheorghe Stoleru a fost respinsă de către Judecătoria sect. I prin sentința civilă din 13 septembrie 1971. Menționăm de asemenea că inginerii Constantin Păun, Gheorghe Brașoveanu și Emil Piescu și-au retras plîngerea la cel de-al treilea termen invocînd următoarele motive: «Între timp, analizîndu-mi cu profunzime poziția și făcînd din nou o recapitulare a calamităților din anul trecut și a greutăților prin care au trecut atîția oameni care au rămas fără adăpost și fără lucruri necesare familiilor lor, precum și a sumelor mari alocate de stat și de noi toți... îmi retrag reclamația împotriva pîrteii și nu am nici o pretenție pentru plata orelor suplimentare».

Ei da, mai bine mai tirziu decît niciodată... Și zău că am vrea să vă credem pe cuvînt și mai cu seamă să aflăm că revenirea la sentimente mai bune reprezintă rodul unor confruntări intime, că ajutați de colegii de breaslă, de comuniștii din instituție, ați izbutit să aduceți lumină în sufletul și inima dv. Am fi fericiți să aflăm că v-ați condamnat cu severitate atitudinea, clasificînd-o acolo unde îi este locul, pe terenul putred al unor mentalități retrograde, al unor concepții despre lume și viață străine ideologiei și eticii societății noastre, conștiinței socialiste.

PRIMA ÎNCADRARE

În vara aceasta un nou contingent de absolvenți ai institutelor de învățămînt superior s-au încadrat în munca productivă. Au pășit pe poarta întreprinderii sau instituției cu puțină neliniște, cu fiorul de nesigurăță și de timiditate al celui care, părăsindu-și un colectiv în care a trăit un număr de ani, intră într-o altă lume, cu alte preocupări, cu alte reguli. Au pornit spre un nou examen, al punerii în practică a celor învățate. Și nu se poate spune că acest examen este lipsit de emoții.

Ca în fiecare an, reacțiile tinerilor au fost diferite, depinzînd de modul în care au fost întîmpinați și încadrați în muncă, de satisfacțiile sau de deziluziile pe care le-au resimțit. Vreau să mă ocup în cele ce urmează de unele nemulțumiri pe care le-am înregistrat.

Un părinte îmi spune indignat: «Fiului meu, inginer, nu i se dă mai nimic să lucreze. Citește tot timpul romane. E total demoralizat».

Un proaspăt inginer electronist mi se plînge:

— Am fost pus la niște aparate de măsură și control. Pentru treaba asta este suficient un tînăr cu școala profesională, cu o instruire de cîteva zile. Eu am studiat și am fost angajat să proiectez asemenea aparate, nu să fac o muncă de operator.

— Ai dreptate, dar cunoști aparatele acestea? Ai lucrat la ele în laboratorul facultății?

— La facultate nu poți avea miile de aparate electronice existente...

— Atunci nu fi un simplu operator, ci studiază principiile de funcționare ale acestor aparate, cunoaște măruntăiele lor, capacitățile și performanțele lor. Privește-le ca un inginer, ca un proiectant, ca să le poți eventual îmbunătăți. Citește literatura de specialitate și vezi dacă nu cumva aceste aparate sînt învechite, depășite și ce caracteristici au cele noi.

Munca unui cercetător este optzeci la sută documentare și douăzeci la sută producție. Iar dacă după ce ai avut față de aceste aparate atitudinea de inginer ești pus să faci o muncă mai puțin calificată, de operator, ai tot dreptul să protestezi, să te opui, să sesizezi toate forurile, toate autoritățile, să pretinzi ceea ce ți se cuvine: respectarea diplomei, a învățăturii, a calificării.

Iar simpaticului părinte, deprimat de inactivitatea fiului său, aveam să-i amintesc o poveste din tinerețea noastră.

Doi tineri au fost angajați într-o mare întreprindere. După vreo cîteva săptămîni au fost chemați la director.

— Ei, ia spuneți, ce-ați lucrat, cum vă place la noi?

Primul răspunde:

— Nu mi s-a dat nimic de lucru.

Al doilea:

— Am constatat că nu prea e bine organizată munca în întreprindere. Există o strangulare la cutare atelier. Există cîteva deficiențe și propun...

Numai unuia dintre tineri i s-a menținut angajamentul.

P.S. N-aș vrea să se creadă, din cele de mai sus, că totul depinde de tînăr. Există într-o serie de întreprinderi o concepție despre ingineri și economiști care nu concură nici la utilizarea capacităților și cunoștințelor lor, nici la stimularea perfecționării lor. Despre rolul acestor profesioniști am mai scris în coloanele acestei reviste.

Liviu TIMBUS

BOWERY ULTIMA ETAPĂ A DECĂDERII

Într-una din călătoriile sale, **ALFONSO BERNARDI**, cunoscut om de cultură și publicist italian, de asemenea pasionat globe-trotter și fotoreporter, a realizat aceste instantanee pe care a avut amabilitatea de a ni le pune la dispoziție. Fotografii surprind aspecte dintr-un colț al opulentului New York, un cartier care — deși situat în plin Manhattan — este rar vizitat de newyorkezi, majoritatea nu știu măcar pe unde se găsește («Frank's Modern Travel Guide»). Ce fel de cartier este acesta, de ce îl ocolesc newyorkezii, cine sînt cei care îi populează străzile? La aceste întrebări ne va răspunde tot Alfonso Bernardi, în textul care însoțește imaginile de față.

...Pierdusem în dimineața aceea autocarul — relatează publicistul italian (care, propunându-și să vadă New Yorkul și cu ochii unui turist obișnuit, se afla aici în ceea ce se cheamă un grup organizat). M-am precipitat într-unul din marile lifturi ale hotelului și, după o îndelungată coborîre întreruptă la fiecare etaj, am reușit să ajung în holul cel mare. Dar mult lăudatul meu simț de orientare, care mă condusese de atîtea ori prin munți, nu mai făcea două parale în insula Manhattan. Am pornit în fugă în direcția opusă celei în care ar fi trebuit s-o iau, ca să zăresc ultimul autocar al grupului nostru de turiști îndepărtîndu-se în picla gazelor de eşapament ale automobilelor, pe artera West 34.

Programul din dimineața aceea prevedea un tur în Manhattan. Grupul trebuia să treacă în revistă cîteva clădiri renumite — catedrala St. Patrick, Empire State Building, Rockefeller Center, și apoi traversînd faimoasa Fifth Avenue să ajungă în cartierul Bowery. Și acesta — apreciază Alfonso Bernardi — era de fapt punctul cel mai important al programului din dimineața aceea. Bowery, care se întinde de la Chatham Square la Cooper Square, e cel mai sărac, cel mai mizer, cel mai trist colț din întreaga metropolă. Harlemul șochează, infricosează, chiar înspăimîntă, totuși trăiește, cîntă, ride. Vezi pe străzi, pe trotuare, în piețe, oameni sporovăind sau gata să se ia la bătaie; pretutindeni copii care aleargă și vociferază; fete splendide, cu corpuri minunate, care te privesc sfidîndu-te parcă. Pe la intersecții tinerii joacă cîte o partidă de baseball sau de baschet, nepăsători la trafic, la automobile, la autobuze. Oamenii fluiere, cîntă, strigă. Trăiesc.

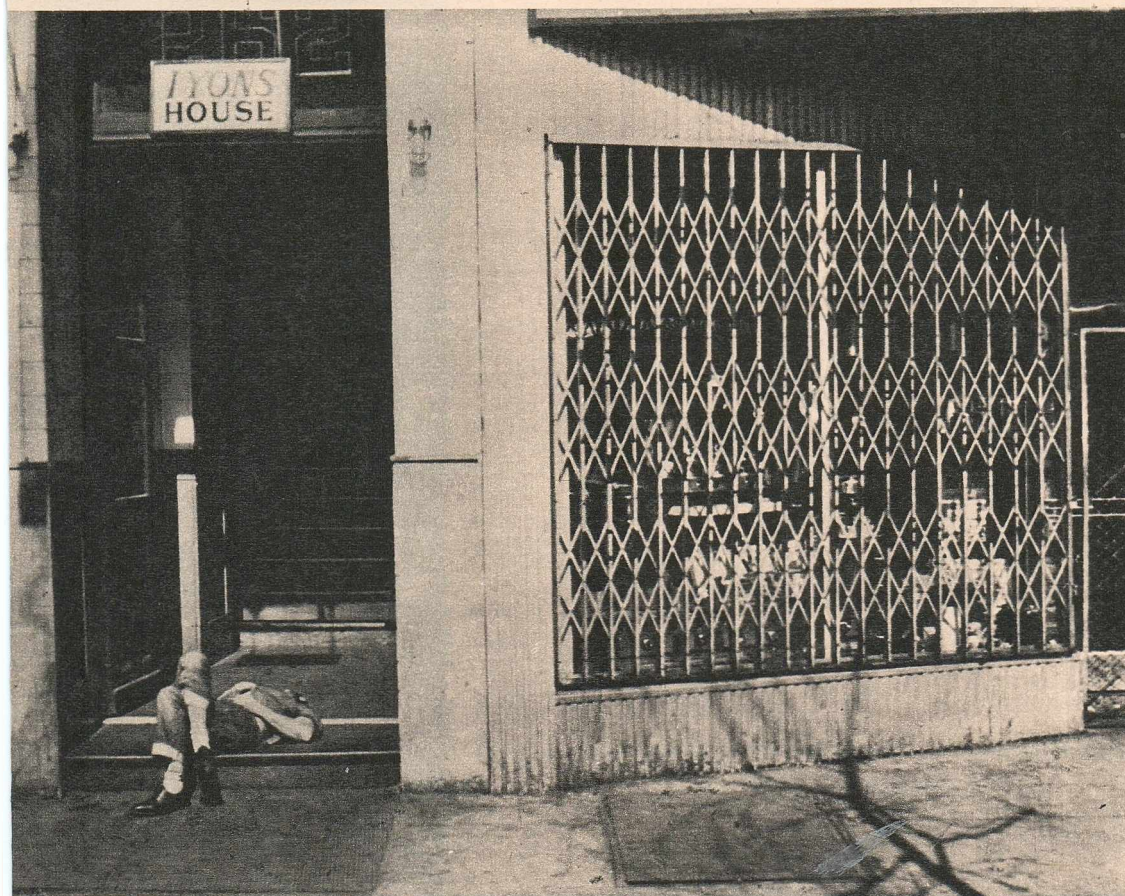
În Bowery domnesc moartea și tăcerea. Mizeria cea mai neagră, cea mai disperată, fără ieșire. Bowery e ultima etapă — pentru cei vii — a decăderii umane. După ea, urmează cimitirul. Nu se poate coborî mai

jos, mai jos nu sînt decît închisoarea, decît munca silnică. În Bowery supraviețuiesc cele mai decalate epave umane, ființe care nu mai au decît o singură libertate: aceea de a muri. Abandonați lor înșile, acești învinși își trec zilele în așteptarea unui «cent» pentru un pahar de băutură, a unei supe oferite de preot sau de Armata salvării. Pe fețele lor devastate de viciu, de foame, nu vezi nici un licăr de speranță. Din Bowery nu se scapă. E un gigant lazaret, un lagăr de carantină, o leprozerie. Nimeni nu mai iese viu de aici. Cîți dintre emigranții noștri — se întrebă Alfonso Bernardi — cîți europeni debarcați plini de speranță au devenit ființe fără nume, fără viață interioară, pe trotuarele din Bowery?

A fost un cartier bogat, elegant, aristocratic — și mai păstrează și azi urmele fostei sale glorii atît de contrastante cu degradarea oamenilor care îl locuiesc. Bowery a fost fondat de negustori bogați din burghezia cea mai apropiată nobilimii engleze. Dar și cartierele pot muri. Bowery a înaintat spre sfîrșit. Au trecut o sută cincizeci de ani de cînd bogăția s-au mutat spre inima insulei Manhattan, dînd viață Broadway-ului și lui Fifth Avenue. Bowery a fost cuprins treptat de cancer, măcinat an după an, deceniu după deceniu, și azi e cu adevărat mort. Azi e cartierul oamenilor singuri, al celor pe care societatea îi abandonează morții civile mai întîi, celei fizice pe urmă. O societate care nu are milă de nimeni, care lasă de-a lungul drumului său spre prosperitate pe toți cei care n-au avut puterea să țină ritmul în marea cursă. O societate care își relevă aici esența ei de clasă, bazată pe exploatare și asuprire, care după ce a smuls de la membrii ei cei mai defavorizați toată capacitatea de muncă îi azvîrle în brațele mizeriei, alienării, beției albe, delincvenței.

...«La Bowery» — i-am spus șoferului de taxi portorican. Era inutil să merg pe urmele autocarului. Voiam să-mi aștept tovarășii de excursie la intrarea în Bowery. Am ajuns la St. Mark — pe timpuri, acum vreo două secole, biserica nobililor și a potențailor cartierului. Azi loc de adunare și de așteptare a unei mulțimi mizerabile de deșeuri umane. Am făcut semn șoferului să meargă mai departe și la Chatham Square am coborît. Mă abordează un polițist. «Nu vi se poate întîmpla nimic, dar aveți prea multe aparate fotografice» — mă previne politicos, într-o amestecătură catalano-americană, șoferul taxiului. Acesta a fost primul meu contact cu una dintre cele mai mizere imagini ale New Yorkului.

Fotografie-document. Acum patru decenii, in timpul marii crize economice, Bowery încă mai trăia. Chiar dacă vitalitatea lui se manifesta prin cozile pentru ajutor de șomaj.

mapamond '71

de Ioan GRIGORESCU

SCLAVII

Oricât de anacronic și de incredibil ar părea sclavagismul în secolul XX, el există. Un film produs cu câțiva ani în urmă de un documentarist italian, dar pe care nu l-am putut vedea decât recent, demonstrează o realitate atroce, cutremurătoare, surprinsă de obiectivul aparatului de filmat printr-o uluitoare echilibristică cinematografică, adevărată vinătoare de secvențe cu camere ascunse, pentru care îndrăzneții cameramani ar fi putut plăti de zeci de ori cu viața, o neîntreruptă cursă printre cele mai tainice și mai întortocheate coltoane ale unei îndeletniciri proscrie: vânzarea și cumpărarea de sclavi. «Mai sînt încă sclavi pe lume» se cheamă această zguduitoare peliculă, și ea nu este vreo retrospectivă asupra unei lumi revoluate, din vremea comerțului cu «fildes negru», ci o demonstrație cu imagini de necontestat ale unei realități surprinse în plin miez al veacului nostru: copii schingiuți din pruncie, cu oasele membrilor frînte și «lecuite» după rețetele «creației» de hidos, ologi fabricați pe bandă rulantă pentru stîrnirea compasiunii și a milosîrdiei în industria cersitului din isarlicurile orientale, fete de harem cumpărate de la familiile lor și vîndute pe sub mînă cu preț greu bogăților amatori de carne vie, bărbați viguroși, îndeosebi tineri, cu rezistența fizică pusă la încercare prin insuportabile supliții «de probă», femei albe pentru bordelurile negre și femei negre pentru bordelurile albe, brațe de muncă de închis pe viață în grădinile-temniță ale emirilor, o vastă rețea de traficanți de sclavi lucrînd în afara legii într-una din cele mai bănoase «branșe» ale negoțului cu marfă cuvîntătoare.

S-ar putea spune că demonstrația cineastului italian este rodul vinătoarei de senzațional, că cele surprinse de el pe peliculă nu sînt decît fapte excepționale, reminiscente ale unor năravuri străvechi din zone ale pămîntului scăpate de sub jurisdicția civilizației.

Nimic mai greșit. Este drept, filmul prezintă doar cîteva aspecte ale celui mai rudimentar și mai arhaic comerț de sclavi, și nu-și propune vreo introspecție într-o realitate mult mai complexă, de proporții înfînt mai vaste, cum este sclavagismul modern, traficul de imigranți, afacerile în stil mare cu o marfă excedentară aiurea dar ușor traficabilă în țările care au nevoie de mînă de lucru docilă, încătușată de interdicția protestului, uneori «liber consumită» în speranța unei ulterioare eliberări dintr-o condiție subumană prin agoniseala de măruntș într-o lume prea indestulată. O veritabilă rețea de traficanți cu astfel de oropsiti ai soartei, recrutați din India și Pakistan și transbordati în țările Europei Occidentale, a fost descoperită anul acesta în Anglia. Transportați clandestin peste frontiere, cu avioanele și vapoarele unei mafii a sclavagismului modern, acești oameni fără identitate și fără pașaport, gata să facă orice pentru o bucată de pîine, sînt vînduți cu hurta, aducînd cîștiguri grase «protectorilor» lor, care i-au scos cu atîtea riscuri din promiscuitatea de baștină pentru a-i aduce în mizeria lumii civilizate. În luna martie, un grup de indieni a fost descoperit în apropierea unui teren de aterizaj de lîngă Vauville în momentul cînd așteptau să fie îmbarcați la bordul unui avion clandestin cu destinația undeva în Anglia. Un aparat zburînd la mică altitudine, pilotat de un englez, a fost interceptat și obligat să-și dezvăluie proveniența «mărții». Iarna trecută, un alt grup de sclavi, de data aceasta pakistanezi, a fost reperat în portul Southampton venind pe o vedetă rapidă de la Cherbourg.

«Cheia» afacerii constă în a livra cît mai multă mînă de lucru tînă, ușor de menținut în conspirativitatea exploatații datorită intrării ilegale pe teritoriul unei țări care nu i-a acordat niciodată pașaport, n-a înregistrat-o nicăieri, nimeni nu a plătit impozite pentru folosirea ei, plusvaloarea rămînd «curată» spre a fi împărțită între traficanți și destinațari, fără prea multe griji pentru atelajele umane înhămate la jug. Drumul echipelor de muncitori portughezi, rămași fără lucru în țara lor, traversează pe poteci întortocheate Munții Pirinei pentru a ajunge în Franța, așa cum îl fac grupurile de italieni, conduse de călăuze «sigure» prin văile Alpiilor, pentru a fi livrate în R.F.G. Pentru cei din Extremul Orient, îndeosebi indieni și pakistanezi, calea folosită cu prioritate este cea a aerului și, deși transportul costă mai scump, rentabilitatea afacerii nu scade deoarece vitregiții soartei din aceste îndepărtate țări se lasă vînduți cu trup și suflet, calea de întoarcere rămîndu-le de-a pururi iluzorie. În lungul drumurilor, în zonele de frontieră, escalele sînt făcute la tocuri «de încredere» în care cohortele deportaților lasă din cîștigul «viitor» cîte un pumn de aur. La capătul acestui straniu pelerinaj al constrîngerii așteaptă betonierele, țările cu mortar și cărămidă, canalele de scurgere a lăturilor, benzile rulante și un patron care își cumpără marfa cu partida, livrată la domiciliu.

Vorbim despre poluarea naturii, ne sperie fumul din coșurile uzinelor care au servit de atîtea ori de metafore poeților, gazele din țevile de eșapament ale celor două sute de milioane de mașini care cutreieră orașele ne înspăimîntă, dar lumea «bună» face cînd este vorba de poluarea condiției umane, a spiritului, a demnității. Sclavi în secolul XX — cînd conferințele internaționale își bat capul cum să salveze urșii, cerbii, leoparzii și păsărețul pădurilor de agresiunea omului asupra naturii — înseamnă un anacronism revoltător. Ei își revendică măcar dreptul de a fi asimilați cu urșii, cu cerbii, cu leoparzii și păsărețul pădurilor în strigătul omenirii care lansează semnale de alarmă pentru salvarea naturii. Salvați oamenii, și natura va fi salvată o dată cu ei!

Mediașul cu oamenii săi este ca un stup de albine harnice; fagurii sînt numeroasele sale unități industriale: fabrica de sticlă, de geamuri, fabrica de încălțăminte, fabrica de piese de șah, fabrica de lapte și unt, fabrica de articole de menaj, țesătoriile, fabrica de biciclete, de cărucioare de copii și altele care spre rușinea mea nu le mai știu. Mediașul te mîngie la ureche prin însuși numele lui. Pronunțați-i încet numele de câteva ori, cu Ț-ul moale, și veți avea senzația că murmurăți un cîntec. Dacă norocul mi-ar fi suris, aș fi devenit medieșean.

Pe dealuri se cultivă cartofi și sfeclă de zahăr. La Bratei, lângă Tîrnava, este o mică cetate albă, cu țigla roșie. Dacă aici nu se va face un mic han, înseamnă că mă înșel. La Mediaș este al doilea turn înclinat (cel puțin în Europa), primul fiind la Pisa. Oral, circulă o legendă. Legenda este legată de frumusețea fetelor de pe aici.

„Peter era un primar gras și avea o catarâmă mare de aur la brîu. Peter avea slujitori numeroși care toată ziua îl linguseau. Peter nu făcea nimic, doar călărea după vînat, cu arcul. «Măria-ta! — așa se vorbea atunci — Măria-ta!, nouă, slujitorilor tăi, ca să cinstim vrednicia Măriei-voastre, ne-a venit așa din senin o idee, zise slujitorul cu smerenie, ca din goana calului să lăsați să vă sară pălăria, și unde va cădea să ridicăm o turlă falnică pentru viitorime». Și Peter a fugit și pălăria a căzut. Da! Dar turnul a ieșit strîmb. Atunci s-a întrunit sfatul înțelepților, dintre care unul a zis: «Măria-ta, turnul e strîmb fiindcă n-a fost zidit cu lapte de coacăze». «Stai jos, bătrîne, că tu cauți șagă». Atunci s-a ridicat al doilea, care a zis: «Măria-ta! Turnu-i drept, pămîntu-i strîmb». «Ho, ho, ho, dar ești nătîng tare, învățatule!» Al treilea a vorbit cu elocință: «Măria-ta! Fiindcă turnul are ziduri groase, dracii i-au săpat la temelie boltițe răcoroase, unde au vîrit bîrdace cu vin. Acolo noaptea fac dragoste și se îmbețivesc. În special este una, de peste deal, ochioasă, cu 6 fote portocalii, care i-a înnebunit pe draci. Vine pe la ceasul serii și pleacă atunci cînd cucoșii țin sfat de zori de zi. Eu spun: să legăm turnul de moț cu frînghie și Măria-ta să stea pe cal, și la trei, toți supușii Măriei-tale să tragă de odgoane ca să îndrepte turnul și la temelie să turnăm plumb în bolte peste draci. Altfel turnul nu se îndreaptă».

Peter a adunat supușii, și căteii, și copiii. Pentru căteii, să-i îmbie, a legat de o funie cîrnați, pentru copii, sugiuc... Și cum spuneam, Peter era sus pe cal și abia apucase să zică «Unu!» cînd deodată a apărut «EA», frumoasă și mîndră cum nu-i alta pe pămînt și Peter a fost lovit în moalele capului de patima iubirii. Peter uitase cu desăvîrșire că a zis: «Unu!» și, îndrăgostit, a zis repede «Zece». Și nimeni dintre supușii lui n-a știut ce înseamnă acest număr, venit așa, pe neașteptate, și au tras virtos de odgoane pînă ce-au strîmbat turla în partea cealaltă».

Dar la Mediaș există ceva deosebit: piața. Eu am fost întîi în piață, pentru că acolo se vede starea omului. Și am găsit bunăstare. Am fotografiat țărânci curate care lustruiesc legumele cu apă înainte de a le aduce pe tarabe. Aici ardeii grași se mîncă goi și zarzavaturile sînt proaspete.

Cîinii stau pe lângă garduri, tolăniți în știr, dormitînd. Nici măcar nu fac efortul să deschidă un ochi cînd trec. Văzduhul era brubonat iar frunzele nemîșcate pîneau la drumul mare o adiere. Fluturii se băteau cap în cap, iar bivoli înfierbîntați au dat năvală în Mureș. Cei veniți de la Teiuș cu tractoarele intraseră și ei cu totul în riu. Lucraseră pămîntul lângă Mihalț, acolo unde se face acum drumul mai scurt, către Alba. Smoala topită de soare se prelingea din butoaiele căzute într-o parte. Tenaci, oamenii nivelau bitumul, dezbrăcați pînă la brîu, și nici măcar nu mai glumeau. La Alba Iulia, în stînga șoselei, un combinat de produse refractare lucra în plin. Parcă o mină nevăzută, cu bagheta ei magică, a ridicat din țărînă acest proaspăt colos alb. Cînd a fost construit nu știu, deoarece tot fotografiind prin țară am uitat un pic Alba Iulia. Prin ceea ce produce acum acest combinat ne îngăduie, dacă vreți, să folosim mai bine banii noștri, nemaifiind obligați a cumpăra din străinătate produse refractare. Asemenea ctitorii întîlnite la fiecare pas îți dau un plus de siguranță, și asta este grozav.

Sînt tot pe străzile Albei, împlînd sen-

INSTANTANEE DINTR-O CĂLĂTORIE SENTIMENTALĂ

de A. MIHAILOPOL

(Continuare din numărul 38)

zații și sentimente. Privesc monumentele. Pietre grele ridicate cu trudă pe umărul istoriei. Sculpturi tăiate cu finețe și talent. Printre striuri caut figura artistului cu inspirația lui divină și, vrăjît, stau alături de el, ținînd cîteva clipe dalta, lovînd cu ciocanul. Nici măcar omul în Lună nu te poate trezi din această trăire înapoi, în veacuri. Se pare că străbunii transmit urmașilor puterea lor de fapte și de muncă. Pietrarii de la restaurarea suveranului monument, catedrala romană, se aflau la Cluj să taie pietre pentru cîteva cornișe și contraforturi. Arhitecții restauratori studiază în timp fiecare detaliu lipsă, cu abnegația dechinătorului de comori. Ce muncă nobilă!

Am trecut pe sub porțile vechi ale orașului oprindu-mă, o dată cu lumina caldă a soarelui, sub ele. Mi-am lipit pieptul pentru a soarbe ceva din tăria arcaadelor sacre.

— Cine a pus lăzile de bere alături?! Cine a făcut în cetate o cramă în loc de muzeu?! Cine a făcut o autobază în curtea cetății?! Cine a pus alte 204 lăzi de mere, pere și butoaie de brînză lângă poarta mică a cetății, drept în fata monumentelor?!

...Și mai e ceva. Refuz să cred că plasarea statuii marelui voievod Viteazul Mihai este inspirată. În spatele catedralei, venind dinspre șosea, statuia nu se vede. Din față, dinspre vechiul oraș, statuia se proiectează pe catedrală, anulîndu-se reciproc.

În afară de acestea, n-am găsit pe soclu bătute în aramă faptele vitejești ale Marelui

Voievod. Prea puțin din ceea ce am fi putut noi să facem. Nici statuia în sine nu m-a impresionat. Cînd ceva nu te impresionează, începi să-i cauți defecte. Și statuia are.

...Și strada aceea — pavată cu granit tăiat în cuburi moderne — care frînge întreaga legătură istorică dintre monumente trebuie să dispară! În locul ei să fie refăcută aceeași stradă veche, îngustă, dar pavată cu pietre mari de rîu, ca pe Via Appia. Se mai pot deschide și cîteva prăvălioare mici de artizanat; în muzeul antic blocurile de piatră ar trebui să aibă explicații traduse după textele originale înscrise pe ele. Înglobarea tuturor monumentelor într-un imens parc al vestigiilor istorice este stringentă la Alba Iulia, și fac o propunere cetățenească. Dacă vreți, mă înscriu primul pentru muncă voluntară la Alba Iulia.

A ști să vezi e lucru mare. (Deocamdată nu mă ocup de cel pe care-l citez.) Dar poți să vezi și să nu înțelegi. Sau să înțelegi fără să vezi. Onelio George-Cardoso vedea în Marea Caraibilor un cal roșu de mărgean care tropăia printre corali. Nu are nici o legătură cu Blajul, nici cu realizările întreprinderilor de aici. Am văzut dealurile cu vii și am înțeles că pe aici trebuie să existe niște pivnițe bogate. Am văzut fabrica de industrializare a lemnului și m-am gîndit ce păduri întinse avem. La Blaj ajunge negrul de fum tocmai de la Copșa Mică, prin aer.

Cîntare mari pentru șeptel...

Înțeleg, fără să văd, că va exista un inginer român care, dibaci, să pună capăt acestui praf. Legătură cu Blajul mai are și faptul că edilii de aici n-au găsit timp și șapte camioane cu nisip ca să facă un mic loc de recreare pe Tirnava, pentru puști. Adică, așa..., un fel de ștrand pe malul apei, unde soarele bate toată ziua cu foc. Am însemnat locul pe o fotografie trecind prin Blaj și o pun cu dragă inimă la dispoziția primăriei locale. Copiii sînt foarte frumoși pe aici și, după cum se știe din bătrîni, copiii sînt cei dintîi.

— Tovarășe Candidinescu, am venit la dumneavoastră fiind convins că am să găsesc aici balanța fermecată.

— Avem de toate felurile.

— De care vreau eu n-aveți dumneavoastră.

— M-aș mira.

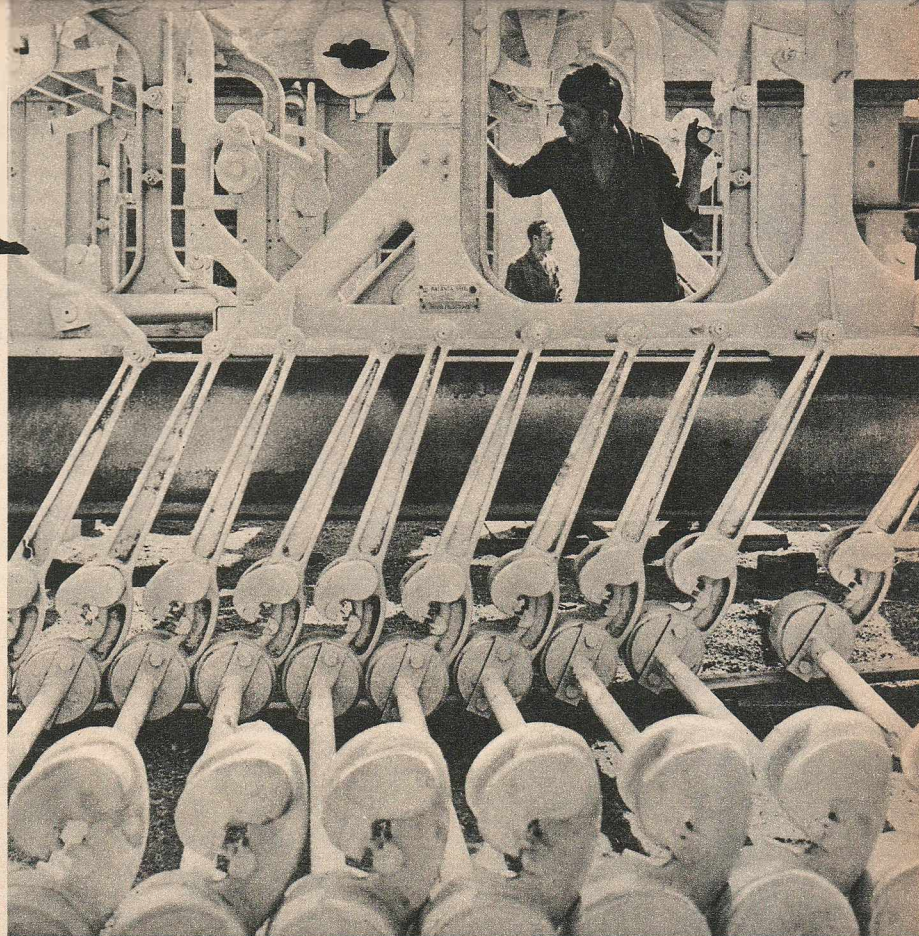
— Un cîntar de cîntărit păcate aveți? Inginerul șef adjunct Armie Eugen a ris. Dar n-a plecat capul. Apoi l-a scuzat pe director că nu vine deoarece este în biroul lui, în tratative pentru o comandă din străinătate. Delegatul străin venise ca să comande la «Balanța»-Sibiu cîteva tipuri de înaltă precizie. M-am raliat mîndriei generale. 260 produse. Iată numărul lor. Mă rog, de la miligrame pînă la cele de vite și... mai grele. Și pentru că trăim prin comparații (de ce ăia și noi nu?), am întrebat într-o doară:

— Dar înainte cît!...

— Înainte de cît?

— Așa... S-o luăm de la '38.

— 14 tipuri.

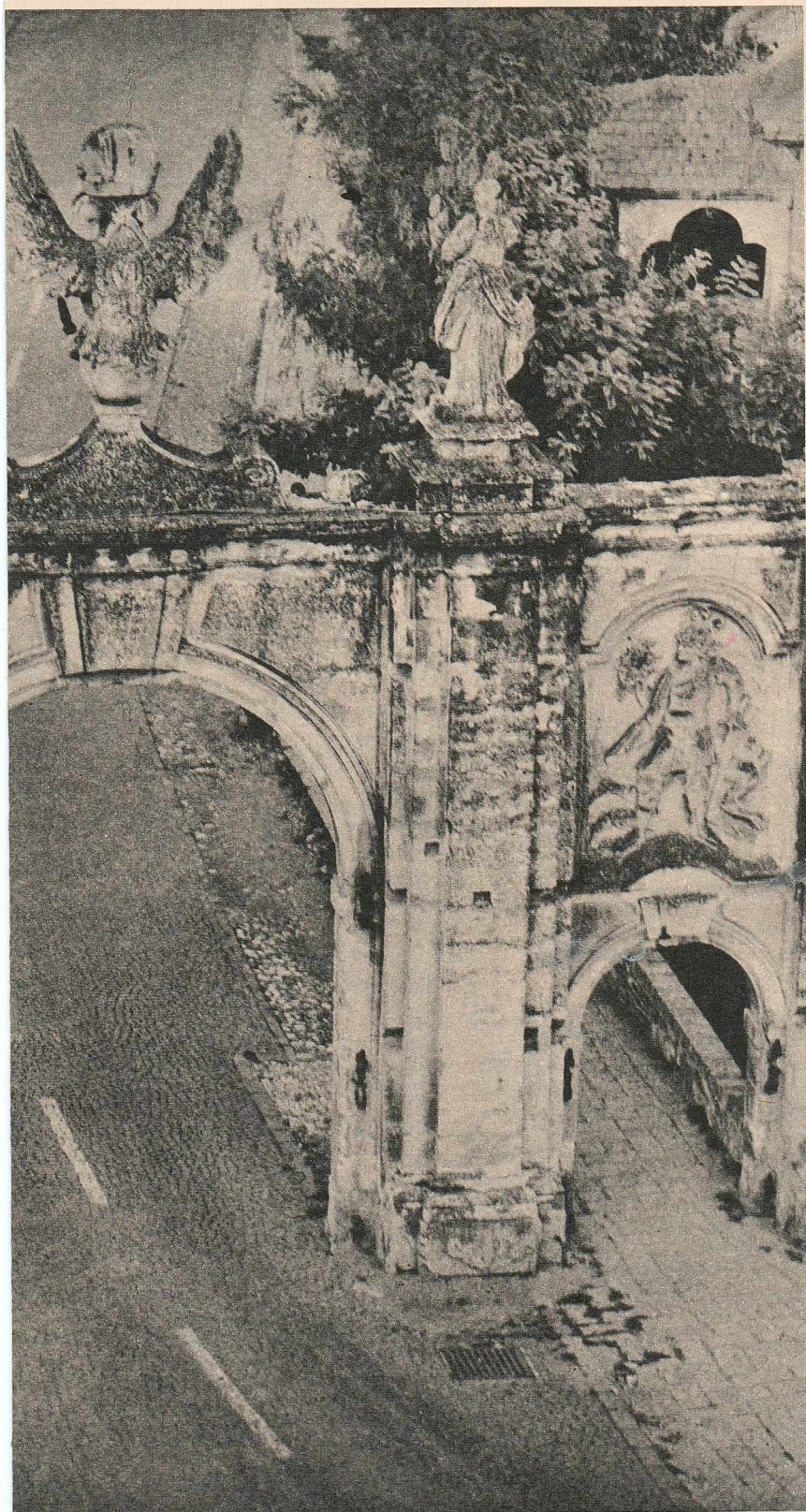

Privind un OM am devenit sentimental.

Tovarășul Candidinescu este un bărbat înalt, avînd palme grele, de muncitor. Cînd mi-a strîns mîna m-am uitat spre trusa sanitară ca să văd dacă sînt atele într-însa.

Ca să răpești timpul unui astfel de bărbat, mai ales cînd îndeplinește și funcția de secretar al comitetului de partid, este un mare păcat. Am comis acest păcat.

La Mediaș se pun pe tarabe zarzavaturi proaspete și bine sbălate...

Alba Iulia. Am trecut pe sub poarta cetății o dată cu lumina caldă a soarelui...

Sighișoara, unde pensionarii se simt bine stînd pe bănci durabile de piatră și unde copiii se simt bine stînd în cărucioare durabile de fier.

— 14 numai?
 Discuția a fost cu exemple, dar eu căutam altceva.
 — Dar de ce altceva — m-a întrebat tov. Frățilă.
 — Fiindcă este foarte firesc să avem 260 produse — răspunse tov. Candidinescu.
 Îmi luase răspunsul din gură, și am început să fiu atent. Nu stam de vorbă cu un om oarecare și toropeala îmi trecuse.
 Inginerul Armie Eugen începuse să-mi arate niște planuri.
 — Dar oțelurile speciale de unde le procurați?
 — Din țară.
 — Văd că în ultima vreme fabricați și războaie de țesut, și acestea, desigur, cer un plus de specialitate.

— Avem plusuri de specialitate!
 — Văd și vitezometre!
 — Fabricăm și vitezometre.
 — Tovarășe inginer, dumneavoastră sînteți cu concepția și dezvoltarea?
 — Da!
 — Ce părere aveți despre lume?
 — Lumea trebuie să muncească temeinic șase zile, iar în a șaptea să plece pe malul rîului și «să dea» la clean.
 — Vă deconectează peștele?
 — Mă liniștește susurul apei. Și acolo, cîteodată, găsesc răspunsul chiar la o problemă grea.
 — Nu v-ați gîndit să imprimați pe bandă de magnetofon susurul apei și să-l dați și altora?
 — Nu-i o idee rea.

Loc de scăldat pe Tirnava...

Mediaș — 700 de ani de existență.

Privind aceste depozite m-am gândit ce
păduri bogate avem. ▶

— Tovarășe Candidinescu, ați fost impresionat vreodată de ceva în mod deosebit?

— Am fost impresionat de-o față.

— ????

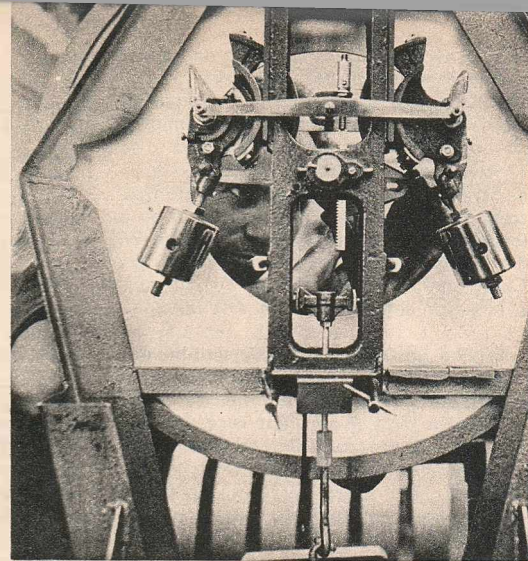
— Fata monta numerele la un vitezo-metru (migăloasă treabă). Am întrebat-o dacă nu poate lucra mai repede... «Se poate — zice fata — dar noi trebuie să-l și vindem!»

— V-a sugerat ceva?

— Da! Cu asemenea oameni vrem să scoatem C.T.C.-ul de pe rol.

Teribil soarele ăsta de vară. Privind un riu, am devenit sentimental. Trecuseră douăzeci de zile și aveam praf în buzunare, aveam praf în urechi, în ochi, un carnet plin de notițe și părul zbîrlit. Istovit, cugetam în fața riușorului Cîrțișoara.

Cîrțișoara este cel mai frumos riușor din lume! Un poem! Pe hartă se află după Avrig. Am uitat să vă spun că ceasul era exact la vremea cînd Steaua Polară te întoarce către mare. M-am dezbrăcat pînă la piele și am intrat în riu rece. În tălpi simțeam pietre rotunjite, prietenoase. Aproape de glezna mă pișcau puii de păstrăvi. Am băut apa riuului și am închinat o rugă pentru pămîntul acesta. Apoi m-am întins în albia riuului și m-am spălat.

La reglarea automată a indicatoarelor lucrează de 15 ani și comunistul Bucur Moise.

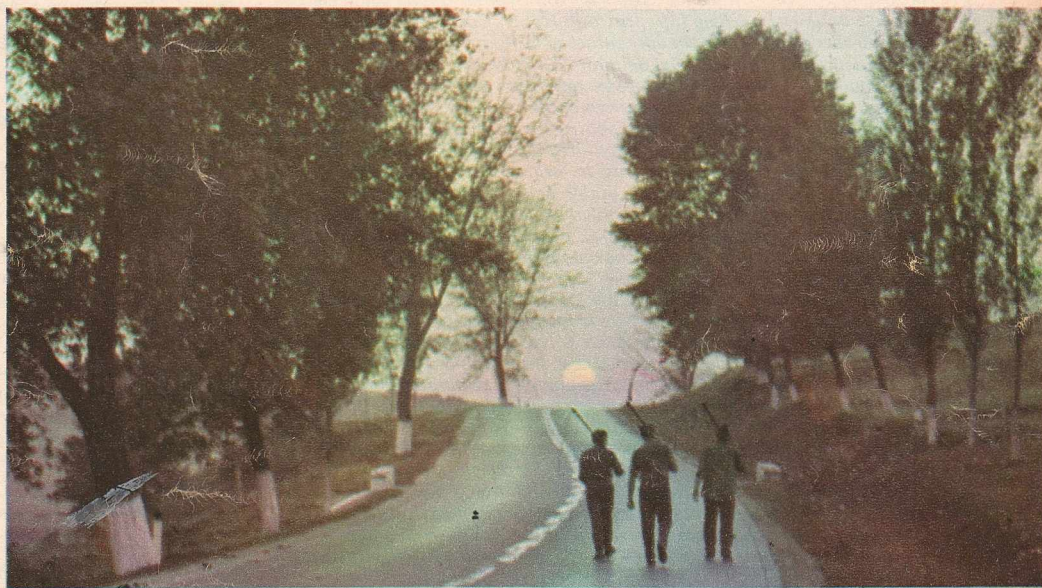

▲ *Piatra Neamț... Un aer sănătos, care te zgâlție pînă ce te remontează.*

▼ *Vedere de lîngă riul Cîrțișoara, unde puii de păstrăvi te ciupesc de picioare...*

▲ *Cînd Steaua Polară te întoarce către mare, cosaii merg spre sat.*

▲ *...Să facem aici un parc imens.*

O săptămână în lume

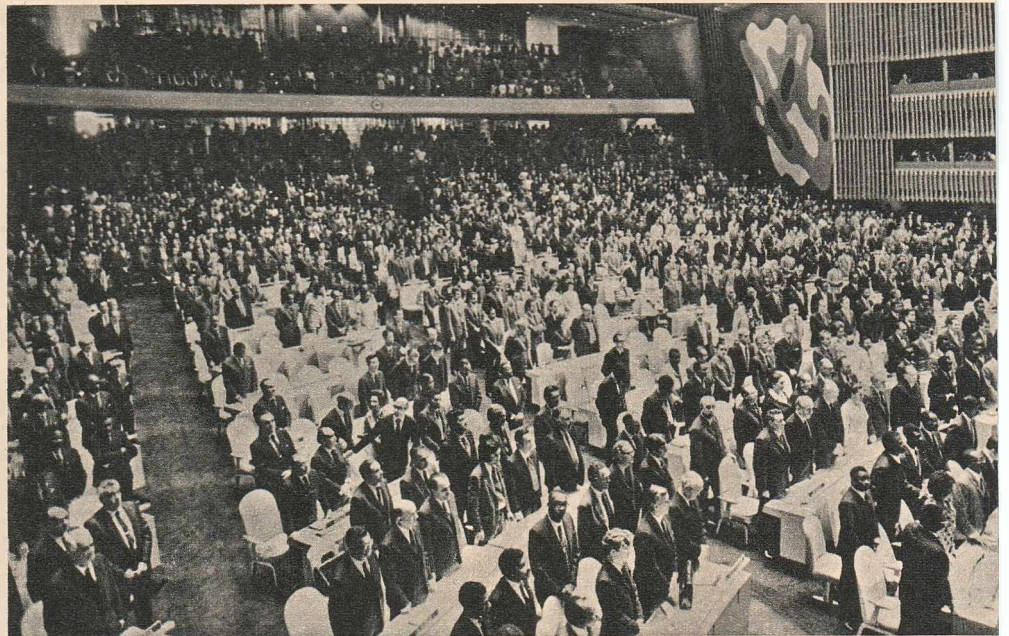
Reafirmate, o dată în plus, în aceste zile, de către cel mai autorizat exponent al intereselor poporului și statului nostru, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în cadrul cuvîntării rostite la adunarea festivă prilejuită de semicentenarul Uzinei «23 August», liniile directoare ale politicii externe a României — principială, consecventă, dinamică, realistă — «o politică marxist-leninistă izvorită din interesele dezvoltării socialiste a României, cit și din interesele generale ale socialismului și păcii în lume», sublinia secretarul general al partidului — își găsesc întruchiparea concretă în fiecare din acțiunile țării noastre pe planul relațiilor internaționale. Săptămână de săptămână, cronică înregistrează noi și noi elemente ce se înscriu pe făgașul preocupării permanente a țării noastre pentru dezvoltarea colaborării și solidarității internaționale cu toate țările socialiste, pentru dezvoltarea largă a relațiilor cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială, știut fiind că în societatea contemporană — așa cum reamărcă tovarășul **Nicolae Ceaușescu** în cuvîntarea sa la Uzina «23 August» — «progresul general nu este posibil fără o participare activă la diviziunea internațională a muncii, că realizarea păcii pe continent și pe întreaga planetă nu este posibilă fără dezvoltarea colaborării cu toate celelalte state». Convorbirile purtate la Varna și Giurgiu între președinții comitetelor de stat ale planificării din România și Bulgaria și, respectiv, între ministrul român al energiei electrice și cel bulgar al industriei grele, care au abordat probleme legate de adîncirea colaborării economice între cele două țări, de proiectul complexului hidroelectric din zona Islaz-Samovit; schimbul de păreri de la Varșovia, dintre președintele U.G.S.R. și omologul său polonez, cu privire la posibilitățile de extindere a colaborării dintre organizațiile sindicale din cele două țări; vizitele întreprinse în R.P.D. Coreeană de o delegație de specialiști români în agricultură și în România de o delegație de activiști ai P.C. din Cuba și de ministrul industriei minelor, combustibilului și metalurgiei al acestei țări; întrevederile prilejuite de vizitele unor personalități guvernamentale române în R.F.G. și Maroc; acordul încheiat la Viena pentru furnizarea de curent electric Austriei de către România; intrunirea de la Teheran a Comisiei mixte româno-iraniene care a pus în evidență noi posibilități de dezvoltare a relațiilor economice dintre cele două țări — iată doar cîteva exemple, spicuite dintr-un noian de fapte, ce ilustrează pregnanț dialogul neîntrerupt, multilateral, promovat de țara noastră cu toate popoarele lumii în spiritul coexistenței pașnice și al cooperării internaționale.

Prezență adînc și permanent ancorată în viața internațională, România s-a manifestat activ încă de la începutul lucrărilor celei de-a XXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., eveniment ce polarizează în prezent atenția opiniei publice. Încă înainte dezbaterilor generale — ce au început în această săptămână, urmînd să continue pînă către jumătatea lunii octombrie — cu prilejul stabilirii în Biroul Adunării Generale a ordinii de zi, au avut loc vii dezbateri în legătură cu una dintre problemele care se anunță a ocupa un loc central în cadrul sesiunii, și anume restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze la O.N.U. Reafirmînd poziția României în această chestiune, reprezentantul țării noastre a subliniat în cuvîntul său că delegația română consideră necesar ca Biroul Adunării Generale să recomande includerea pe ordinea de zi a punctului privind «Restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze la O.N.U.» (propunere a unui grup de 18 țări între care și România) și să voteze împotriva acelor propuneri care — și acesta este cazul punctului propus de S.U.A. intitulat «Reprezentarea Chinei în O.N.U.» — preconizează soluții contrare Cartei, urmînd tergiversarea rezolvării pozitive a problemei în condiții cînd participarea R.P. Chineze la rezolvarea problemelor internaționale a devenit o necesitate imperioasă. Faptul că în cadrul discuțiilor s-a detașat net creșterea curentului de opinie în ce privește repunerea Chinei populare în drepturile ce i se cuvin este apreciat ca fiind semnificativ pentru afirmarea tot mai puternică a spiritului realist în organizația mondială.

În viața internațională se manifestă însă și elemente care demonstrează că nu întotdeauna precumpănește realismul. O atastă asemenea acțiuni ca noile bombardamente masive ale aviației americane asupra teritoriului R.D. Vietnam. Aceasta constituie — așa cum se subliniază în declarațiile oficiale ale ministerelor de externe ale R.D. Vietnam și Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud — o încălcare flagrantă a suveranității securității R.D. Vietnam și a angajamentelor S.U.A. de a înceta total bombardamentele împotriva acestei țări și, totodată, o amenințare la adresa lucrărilor Conferinței de la Paris. Opinia publică internațională condamnă asemenea acte ce dovedesc lipsă de realism, nerenunțarea la o orientare agresivă în ciuda faptului că ea a dus Statele Unite la o impas total, perpetuarea politicii de forță. Este timpul să se înteleagă că, pentru a se asigura cu adevărat triumful politicii de colaborare și pace în lume, trebuie să se pună capăt politicii imperialiste de forță și dictat, de amestec în treburile altor popoare, să se instaureze pretutindeni în lume relații noi, care să asigure securitatea popoarelor, dreptul fiecărei națiuni de a se dezvolta corespunzător dorințelor sale.

I. CIOARĂ

Marti, 28 septembrie 1971

Aspect de la ședința de deschidere a celei de-a XXVI-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. NEW YORK:

SESIUNEA A XXVI-A A ADUNĂRII GENERALE A O.N.U.

Așteptată cu interes și cu legitime speranțe, cea de-a XXVI-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. și-a început lucrările, conform tradiției, în cea de-a treia marți a lunii septembrie. Ordinea de zi încărcată cuprinde peste o sută de puncte ce urmează să fie abordate succesiv în cadrul dezbaterilor, pînă la 21 decembrie, cînd este programată închiderea sesiunii.

Față de cele 54 de state reprezentate la prima sesiune din 1945 a marelui for internațional, cele 130 de steaguri ce flutură acum la intrarea în clădirea de beton și sticlă de pe East River demonstrează evoluția ascendentă a O.N.U., tendința ei spre o reală universalitate. Faptul că pe primul plan al dezbaterilor se situează de astă dată problema acordării Republicii Populare Chineze a locului ce i se cuvine în O.N.U. denotă nu numai mutații pozitive în abordarea acestei probleme care a fost în mod arbitrar și steril controversată ani în șir, dar și faptul că, așa cum a declarat zilele acestea președintele Pompidou, la Palatul Elysée, «China, țară cu 800 milioane de locuitori, este o realitate care nu trebuie ignorată».

Urmărind dezbaterile de la New York, opinia publică internațională așteaptă ca O.N.U. să se angajeze mai ferm și cu îndrăzneală pe făgașul proceselor de rezolvare a sarcinilor nobile ce-i revin. Mai mult decît atît, să devină un promotor activ al mutațiilor pozitive în arena mondială. În acest sens, sesiunea a XXVI-a are o importanță aparte tocmai pentru că discută probleme majore într-o perioadă cînd relațiile internaționale se găsesc în faza unor adînci prefaceri și reconsiderări. Așa cum a arătat tovarășul **Nicolae Ceaușescu**: «Pentru rezolvarea tuturor acestor mari probleme care stau astăzi în mod presant în fața omenirii, se cer eforturi conjugate din partea tuturor națiunilor. În acest sens, Organizația Națiunilor Unite... trebuie să joace un rol mai important, să contribuie mai eficient la apropierea dintre state, la promovarea politicii de pace și destindere, acționînd în același timp mai ferm pentru preîntîmpinarea războiului, pentru zădărnicierea oricărei agresiuni, pentru soluționarea litigiilor dintre state pe cale politică, pentru apărarea principiilor Cartei O.N.U.»

nu e liniște la reggio calabria

Noi ciocniri între grupuri de demonstrații și poliție — în cursul cărora un tînăr și-a pierdut viața, iar alți trei persoane au fost răniți — au evidențiat o recrudescență a stării de tensiune la Reggio Calabria. Situația a fost agravată și de demisia primarului și a opt consilieri municipali ai acestui oraș din sudul peninsulei italiene, în semn de protest față de faptul că la un an și jumătate după desemnarea localității Catanzaro drept capitală a regiunii Calabria — hotărîre ce a stîrnit nemulțumirea populației din Reggio care, incitată de forțele de dreapta, a reacționat violent — autoritățile de la Roma nu au găsit încă nici o rezolvare.

NARITA:

„războiul aeroportului“ continuă

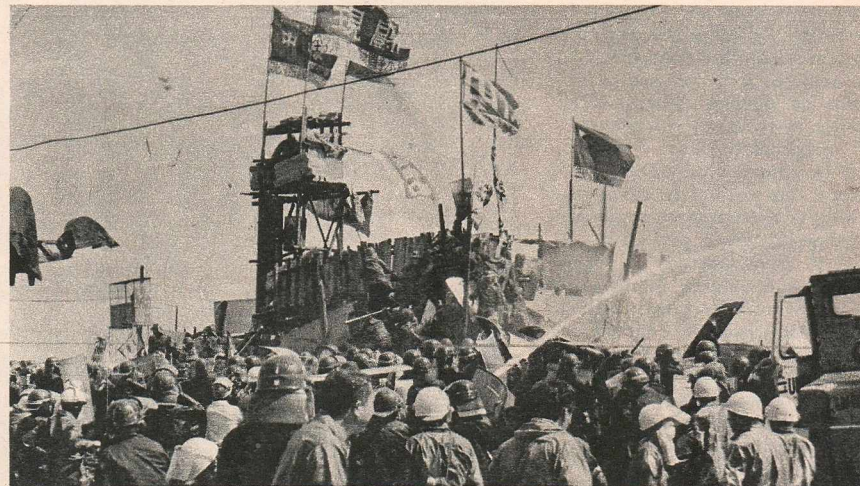
Din nou lupte între țărani și studenți, pe de o parte, și poliție, pe de alta, la Narita, pe șantierul viitorului aeroport

internacional din Tokyo. Încă de la primele exproprieri de teren, la începutul acestui an, autoritățile au avut de înfruntat împotriva dirză și organizată a țăranilor care își aveau ogoarele pe locurile destinate construcției. Ultimii 33 de acri de pământ au fost apărați cu disperare de țăranii sprijiniți de studenți din Tokyo, care au transformat aceste parcele de teren într-o adevărată fortăreață. Recenta ciocnire este cea mai violentă din întregul «război al aeropor-

tului». Aproape 5 000 de demonstranți au reușit să-i alunge pe poliștii care barau o intersecție și au ocupat clădirile în construcție, ridicând baricade pe piste. Lupta, care a durat peste 10 ore, s-a soldat cu 3 morți, 150 răniți, 500 arestați. Nu este exclus ca această bătălie pentru ultimii acri de pământ ai viitorului aeroport (care, după cum se afirmă, va fi pus de autoritățile nipone la dispoziția forțelor armate americane) să nu fie ultima.

Demonstrații au lansat sticle cu lichid incendiar; autoritățile încearcă să izoleze focul.

Atac al poliției asupra baricadelor ridicate de țărani și studenți.

realități din lumea capitalului

1971: 780 000 000 analfabeți

În Franța reluarea activității școlare a fost anul acesta mai mult simbolică: 160 000 profesori au declarat grevă în semn de protest împotriva înrăutățirii constante a condițiilor de muncă. În Italia, deschiderea anului școlar a fost precedată de cozi interminabile ale părinților care voiau să-și înscrie copiii: din rețeaua învățământului general lipsesc 2 992 000 de locuri, ceea ce înseamnă că dintre cei peste 4,5 milioane copii de vîrsta școlii elementare, o treime sînt «în plus». Dificultățile învățămîntului sînt readuse cu acuitate în atenția publică la fiecare început de an școlar. Și ca în fiecare toamnă de șase ani înapoi, Ziua internațională a alfabetizării prilejuiește trecerea în revistă a progreselor înregistrate în eradicarea analfabetismului, una dintre cele mai rușinoase și paradoxale racle ale secolului nostru. ...Alfabetizat — definea în 1954 o comisie a UNESCO — este un om care știe să citească, înțelege ce citește și poate relata în scris evenimente cotidiene, adică poate compune o scrisoare. Semianalfabetul știe numai să citească. Analfabeții sînt aceia care nu-și pot decît desena, mecanic, sem-

nătura, sau nici măcar atît. Numărul acestora din urmă este uriaș — 780 000 000 — cu toate că statisticile UNESCO înregistrează descreșterea constantă a proporției neștiutorilor de carte: de la aproape 50% din populația globului în 1950, la 34,4% în 1970. Progresele se datorează marilor mutații survenite în acest răstimp, eforturilor făcute, cu sprijinul unor organizații și organisme internaționale, în țările eliberate de sub dominația colonialismului pentru crearea unei dezvoltări culturale corespunzătoare aspirației lor spre progres. Ample programe de alfabetizare se pun în aplicare în numeroase state pornite pe calea independenței — Chile, India, Mozambic, Algeria, Birmania ș.a. Fenomenul neștiinței de carte afectează însă și țări dezvoltate industrial: în S.U.A. există, potrivit unor date recente, 3 000 000 de analfabeți, proveniți în marea majoritate din rîndul negrilor și al minorităților naționale; o mare parte din cei circa 3 200 000 de muncitori străini din Franța sînt complet sau parțial neștiutori de carte («Figaro»); 27% din populația sudului Italiei e analfabetă («Epoca»); fiecare al zecelea cetățean al Spaniei nu știe să scrie și să citească («Caritas»). Potrivit unei statistici UNESCO, cu numai 2% din sumele înghițite în fiecare an, pe plan mondial, de cursa înarmărilor, s-ar putea asigura școlarizarea, pe timp de patru ani, a tuturor analfabeților planetei....

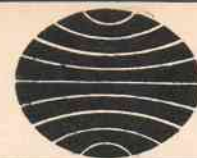
«Liceul tehnic închis». În Franța anul școlar a început sub semnul, de prost augur, al grevei celor 160 000 profesori.

În orașele din sudul Italiei mai există, ca în evul mediu, «scribi», cărora neștiutorii de carte adulți le dictează scrisorile, le dau spre «descifrare» actele.

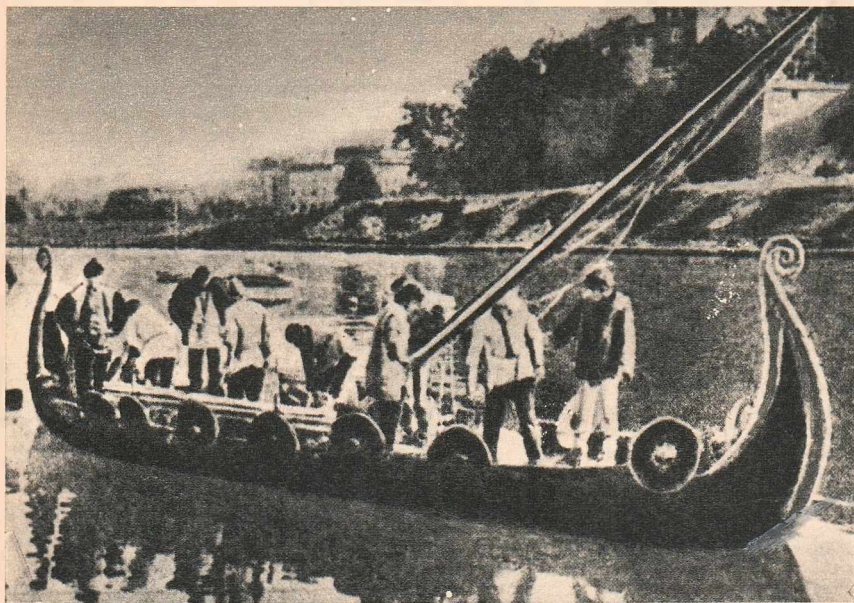
S-a deschis o nouă școală într-un sat din Columbia: pe băncile ei se vor așeza, alături de copii, numeroși adulți analfabeti.

salvați limita de 12 mile!

Pe Tamisa a avut loc recent una dintre cele mai originale și totodată viguroase demonstrații împotriva aderării Angliei la Piața comună. Zeci de nave pescărești de diferite dimensiuni și tonaje au luat parte la o adevărată «cavalcadă fluvială», prin care mii de pescari din Brixham, Devon și alte regiuni au cerut guvernului să nu accepte condițiile care ar impune, o dată cu intrarea în Piața comună a Marii Britanii, renunțarea de către aceasta la limita de 12 mile a apelor sale teritoriale. A renunța la această limită înseamnă de fapt a lovi în însăși existența, și așa precară, a multor familii de pescari englezi, care trăiesc de pe urma pescuitului în limitele celor 12 mile marine de coastă. O delegație a pescarilor și muncitorilor din industria de prelucrare a peștelui a prezentat o petiție la Downing Street 10, reședința primului ministru britanic.

ca vikingii, pe vistula

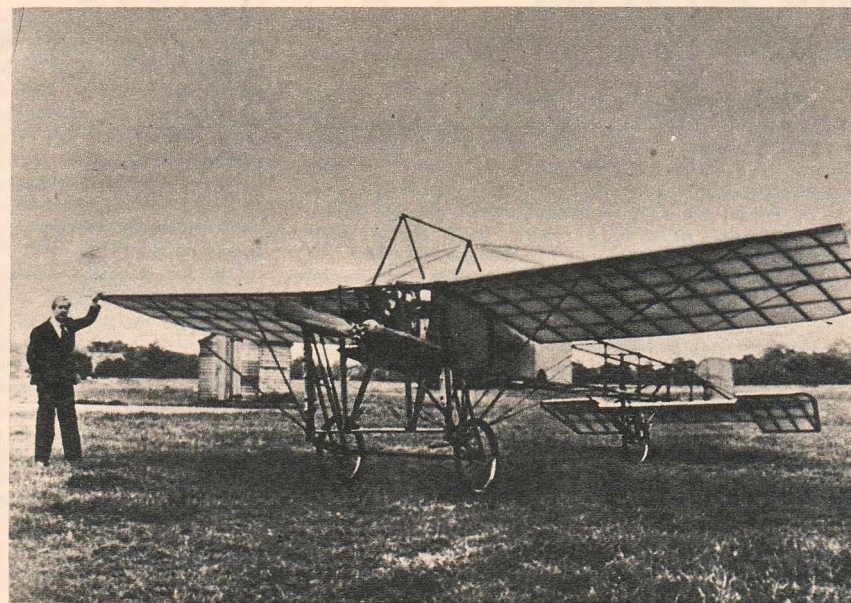
Timp de doi ani au lucrat 14 tineri polonezi, între 18 și 26 ani, la realizarea acestei ambarcații după modelul celor folosite de vikingi. Iar o dată realizată au pornit cu ea pe Vistula, de la Cracovia spre Gdansk, unde urmează să întâlnească apele Balticii.

vandalism

Aceste picioare mutilate sînt tot ce a rămas dintr-o statuie care împedea pînă de curînd un parc londonez. Sculpturile situate în locuri publice sînt din ce în ce mai frecvent victime ale unor acte de vandalism. Fenomenul nu este de loc nou — se cunosc din păcate prea multe «cazuri celebre», atentate de o barbarie incalificabilă împotriva lucrărilor de artă, adesea a unor opere care fac mîndria tezaurului artistic universal. Și cronică înregistrează mereu noi și noi cazuri...

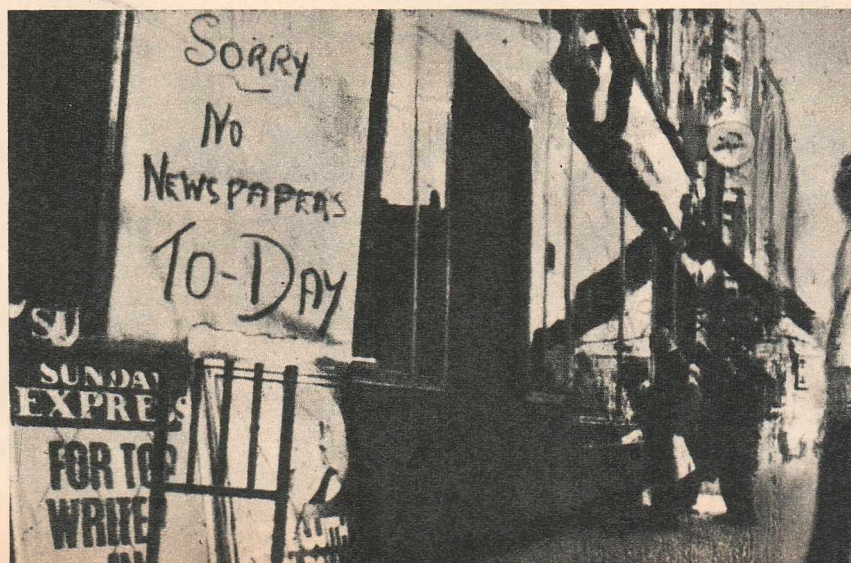
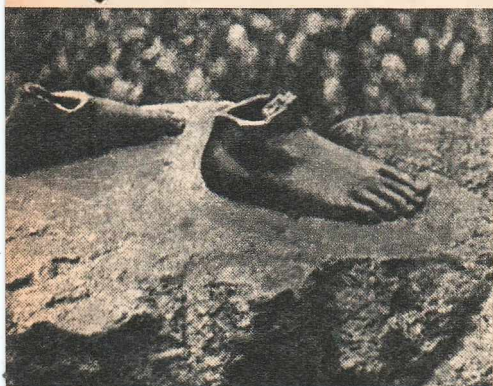
„regretăm, azi nu sînt ziare“

Afișul, apărut la chioșcurile de ziare din Fleet Street — artera unde sînt concentrate sediile principalelor redacții — ca și în alte părți ale capitalei britanice, reflectă la modul cel mai concret situația creată prin refuzul Asociației editorilor de ziare de a satisface revendicările cu caracter economic ale celor peste 30 000 lucrători din sectorul poligrafic grupați în «National Graphical Union». Drept urmare, timp de mai multe zile, presa britanică și-a încetat activitatea.

strămoșul la licitație

Construit de Louis Blériot foarte curînd după istorica sa traversare aeriană a Canalului Minecii (mai exact, în 1910, cînd celebrul constructor și pilot a fost literalmente invadat de comenzi), acest monoplan e încă în stare de funcționare. Venerabilul strămoș al avioanelor de azi, identic cu cel care a făcut pentru prima dată zborul Calais-Dover, a fost — după cum ne informează agenția «Keystone» — scos la licitație la Christie's. N-ar fi de loc exclus, așa cum s-a mai întîmplat în atîtea alte cazuri, să părăsească Europa, aterizînd, poate pentru totdeauna, în Statele Unite.

IN AJUNUL MASCARADEI ELECTORALE

Miine, 3 octombrie, administrația saigoneză falimentară prezintă ultimul act al mascaradei electorale puse la cale pentru «reungerea» ca președinte a unicului candidat: Van Thieu. Zilele și săptămânile care au precedat scrutinul deocheat au oferit nenumărate prilejuri pentru a se demonstra cât de imensă este nepopularitatea regimului saigonez și cât de sterile sînt încercările protectorilor săi americani de a-l salva. Eșecul virtual al «vietnamizării» este dublat acum de compromiterea totală a clicii de politicieni corupți ce-și dispută resturile unei administrații fără perspectivă. Indiferent de rezultatul simulacrului electoral, hotărîrea populației sud-vietnameze de a termina cît mai repede cu regimul antipopular de la Saigon se reflectă sugestiv și plin de forță în cele două imagini pe care le publicăm, extrase din filmul evenimentelor petrecute la doi pași de reședința lui Van Thieu, în ajunul votului de miine.

În cadrul uneia din marile demonstrații de masă contra regimului saigonez, o femeie dă foc ostentativ buletinului său electoral pentru a protesta în mod public împotriva farsei electorale regizate de Van Thieu, cu sprijinul și sub îndrumarea ambasadorului american la Saigon.

În ciuda măsurilor polițienești fără precedent luate în vederea desfășurării «normale» a campaniei electorale, încă o acțiune de rezistență organizată de patrioții sud-vietnamezi face să sară în aer un bar de noapte al ofițerilor americani din Saigon. În fotografie: agenți ai poliției militare cără cadavrele militarilor americani uciși în urma atentatului.

cronica de trei secunde

UN DOCUMENT

„Societatea noastră a pus la punct o formulă cu totul originală pentru a rezolva o problemă spinoasă: aceea a utilizării ierbii de pe peluzele și cîmpurile din jurul vilanelor particulare.

A devenit posibil ca în loc să tunzi această iarbă cu mijloace manuale atît de obositoare, sau mecanice, deseori zgomoase, să îndeplinești această operație cu ajutorul oilor. Se zice că aceste animale execută «tunsul» cel mai eficient, cel mai grațios și cel mai economic. Totuși, problema care se pune pentru cei care doresc să dețină cîteva oi în parcul lor este aceea de a le putea menține acolo, specia ovină avînd un spirit deosebit de rătăcitor și nesupus.

Societatea noastră pune la dispoziția proprietarilor un țarc englez de o concepție nouă: plasa pentru oi are meritul de a putea fi montată și demontată pe loc; plasa pentru oi este în fapt o plasă suplă, din material plastic în care s-au amestecat fire de oțel inoxidabil prin care trece curentul electric: cele șase cabluri care formează liniile orizontale ale plasei sînt electrificate. Tăruși supli, tot din plastic, țin plasa; ei sînt fixați pe plasă din patru în patru metri. Mulțumită lor, plasa — pliantă ca un acordeon — se strînge și se desfășoară foarte ușor (un copil într-un sfert de oră poate să înconjoare cu ea un sfert de hectar).

Acest țarc e mișcător; el se poate deplasa din loc în loc, o dată cu turma.

Avantajele sînt numeroase: nu e nevoie de plasă în cantitate mare (100 de metri pentru 10—50 de oi), tunsoarea ierbii este mult mai regulată decît dacă animalele s-ar plimba libere pe mari parcele, în sfîrșit — țarcul deplasîndu-se o dată cu oile, grilajul lui galvanizat nu va atenta inestetice și dizgrațios la frumusețea parcului sau la armonia peisajului.

Serviciul nostru este desăvîrșit: vă procurăm țarcul mișcător împreună cu sistemul său electric; vă livrăm și animalele (berbeci, oi, oițe) a căror sănătate e garantată, avînd rasa, vîrsta și sexul dorit de client.

Pentru cei care vor să-și limiteze «turma» doar pe timpul verii, cel mai indicat este să cumpere oi tinere care pot fi vîndute toamna măcelarului din împrejurimi asigurîndu-se astfel și frîgăruile pentru mesele cîmpenești!

A.D.I.C.
2, rue de Colannes, Paris»

De mult, de foarte mult timp, n-am mai simțit atît de imperios obligația de a copia rînd cu rînd, fără a scăpa o nuanță, un text scris în secolul 20. Prin logica, prin dezvoltarea ideilor sale, prin epica sa, consider această reclamă un document esențial al vremii noastre.

Radu COSAȘU

agendă

Conducător al delegației indoneziene la toate sesiunile Adunării Generale a O.N.U., din 1966 încoace, trimis special al președintelui Republicii Indonezia la sesiunea jubiliară a înaltului for internațional, care a avut loc în octombrie anul trecut, ministrul afacerilor externe al Indoneziei, **ADAM MALIK**, om politic și diplomat de carieră, a fost ales președintele celei de-a XXVI-a sesiuni a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite.

PABLO PICASSO, una dintre cele mai remarcabile personalități artistice ale contemporaneității, va împlini în ziua de 25 a acestei luni nouă decenii de viață. Un reprezentant al agenției «France Presse», care s-a bucurat de privilegiul de a-l putea vizita la reședința sa de la Mougins, în sudul Franței, citează în relatarea sa o remarcă a soției marelui pictor — căruia anii nu i-au știrbit vitalitatea și puterea de creație: «Picasso lucrează cum n-a mai lucrat niciodată».

O însemnată contribuție la dezvoltarea relațiilor bilaterale dintre R.P.U. și R.P.D. Coreeană a adus-o vizita întreprinsă recent în R.P.D. Coreeană de către **LOSONCZI PAL**, președintele Consiliului prezidențial al Republicii Populare Ungare. După cum reiese din relatările agențiilor de presă, atît vizita cît și convorbirile oficiale de la Phenian s-au desfășurat într-o atmosferă de prietenie și colaborare.

Într-un amplu interviu acordat agenției «Prensa Latina», dr. **HUYNH TAN PHAT**, președintele Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, condamnă încercările vădite ale S.U.A. de a tergiversa tratativele de la Paris, evitînd să dea un răspuns concret și rezonabil inițiativei de pace a G.R.P. ce constă din două puncte esențiale: a) guvernul american să fixeze o dată limită de retragere a trupelor sale și ale sateliților S.U.A.; b) S.U.A. să înceteze orice sprijin pentru administrația saigoneză.

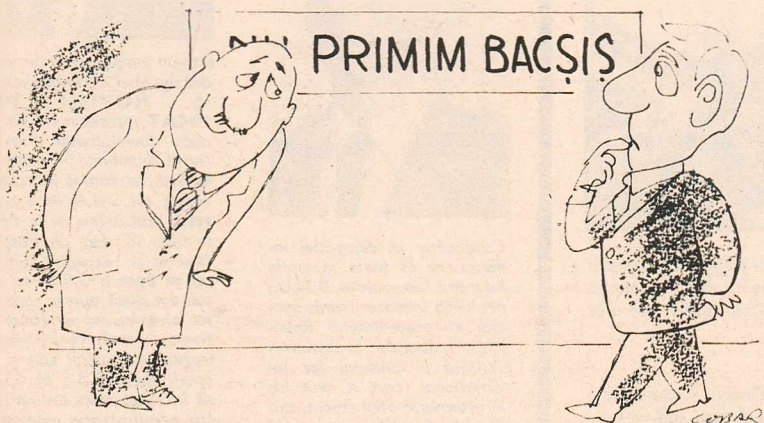
Una dintre figurile cele mai reprezentative ale literaturii grecești și universale contemporane, laureat al Premiului Nobel pentru literatură pe anul 1963, poetul **GHIORGHIOS SEFERIS** a încetat din viață la Atena, la 20 septembrie, în vîrstă de 71 de ani. O lungă perioadă de timp a lucrat ca diplomat, iar ultimii ani ai vieții și i-a închinat creației literare, tradusă în numeroase țări ale lumii, între care și România.

Demisia judecătorului **HUGO BLACK** de la Curtea Supremă a S.U.A. invocată pe considerente de sănătate, a fost acceptată de Casa Albă «cu profund regret» — se relatează din Washington. Presa americană apreciază însă această formulare doar ca un gest de politețe, cunoscut fiind că vederile lui Black îndeosebi în privința libertății presei, a drepturilor civile, nu au coincis în multe rînduri cu cele ale Administrației Nixon, Black fiind de altfel unul dintre cei ce s-au pronunțat recent pentru dreptul ziarelor americane de a publica documentele Pentagonului.

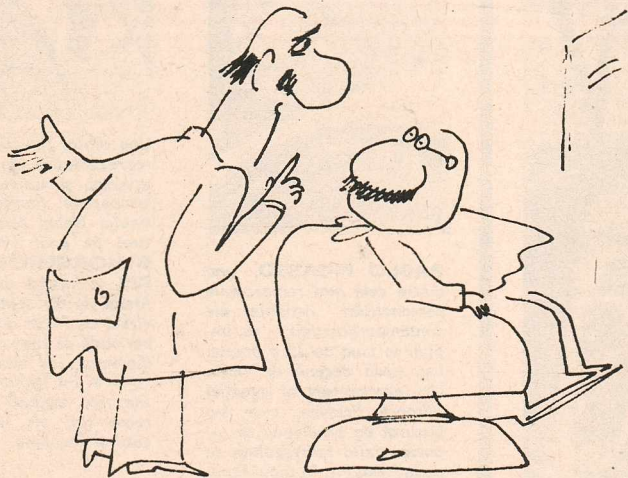
de NELL COBAR

APROPO DE BACȘIS...

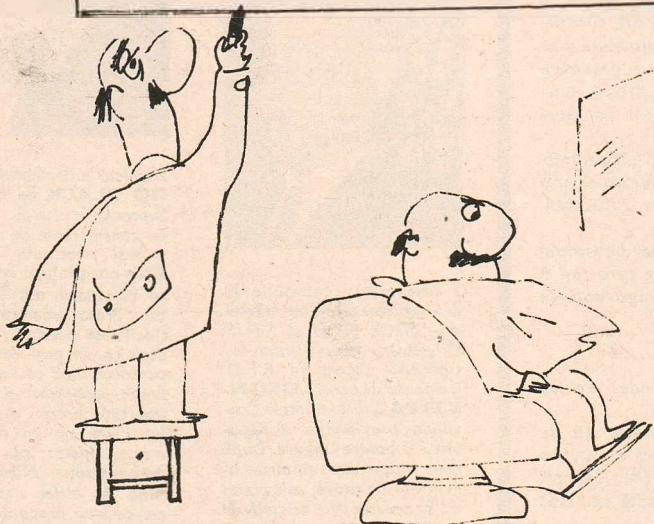
—...Să trăiți, să vă fie de bine!...

NU PRIMIM BACȘIS

— O clipă, vă rog! Au uitat să pună pe afiș semnul exclamării.

NU! PRIMIM BACȘIS

FRUMOASĂ EȘTI, PATRIA MEA!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A			N	I				C	O	R	T
2	A								O	D	N
3	R	A	R	A	V		I	U	T	E	B
4	A	I	A		R		N	C			M
5	N						V	A		S	I
6	V	S					L	R	B	O	A
7	R	E	T	E	Z	A	T		A	L	O
8	E	M	V				A	P	T		L
9	S	B	R	A			S	T	I		
10		N	I		M	I	E	R	L	A	
11	R	I	S	N	O	V			L	E	F
12	A	C	T	I	V				U	S	A

ORIZONTAL: 1) Cabană turistică în Munții Gurghiului-Harghitei la 1 710 m altitudine — Casa turistului. 2) Cabană la 880 m alt. în pitoreasca zonă a Gheorghienilor — Gară de acces spre punctul turistic Valea Vinului. 3) Masivul cu Pietrele Doamnei — Sprinten. 4) La Sinaia și la Mamaia! — Cabană în Munții Paringului (1 600 m alt.) — Posesiv. 5) Case, locuințe (fig.) — Capătul văii! — Rind. 6) Urcuș pe marginii! — O cabană în Munții Baiului, deservită de găurile Predeal și Azuga. 7) Munții din Carpații Meridionali în care se găsesc cabanele Buta, Baleia, Pietrele, Gura Apei etc. — Refren pe fir. 8) Concurenți — Capabil — Lac golit! 9) Primăvară în ianuarie (pl.) — A cunoaște — Nume feminin. 10) La Furnica! — Păsări cîntătoare de pădure. 11) Punct de plecare spre cabanele Piriul Rece, Bran, Trei Brazi, Poiana Ursului ș.a. — Refugiu pentru turiști, nu departe de Cimpulung (Argeș), la 2 165 m alt. 12) Harnic, vrednic — Cabană în Munții Banatului, prin părțile Oraviței.

VERTICAL: 1) Cea mai întinsă depresiune intracarpatică, înconjurată din toate părțile de munți — Vîrf în Rarău! 2) La paradă — Complex turistic-sportiv în Munții Banatului (1 410 m alt.). 3) Una dintre cabanele Ceahlăului (780 m alt.) — Îndrăgostit de frumusețile patriei. 4) Minunatul lac vulcanic din apropierea Tușnadului — Călăuze în timpul nopții — Nichel. 5) Bistrița, Argeșul, Oltul — Zizin, la stînga! — Culoarea stînjinelului. 6) Cel mai bun — ...din Făgăraș! — Cenușiu! 7) Pofcite. 8) Pitorească localitate la capătul unui culoar care pornește de la Bran — Susură din piatră în piatră. 9) 1 400... în Bucegi — Sprijin pe potecile din munți — La Humulești! 10) Poezii lirice — Pe portativ — Lucrare scrisă. 11) Ren! — Cabană în preajma Sovatei (500 m alt.) — Pere! 12) Cîntec, joc și voie bună în mijlocul naturii, la munte sau la mare — Neagră... în Munții Birsei.

Ion PASCAL

Dezlegarea jocului «LA CULES DE VII», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) MURFATLAR — CEP. 2) ULEA — OENOLOGI. 3) S — CRAMA — DACI. 4) TOAMNE — II — EPI. 5) URSA — SAT — FATA. 6) RL — COTNARI — ES. 7) IESI — IC — ELINI. 8) STEI — URLATI. 9) UTA — CATO — TA — G. 10) SIFON — AUA — LER. 11) C — ILIC — ARSITA. 12) AED — RIN — MACES. 13) TRAMINER — PARA.

carte

● În seria «Introducere în opera lui...» a Editurii Minerva s-a tipărit ediția a II-a, revizuită și adăugită, a studiului **Tudor Arghezi** de Șerban Cioculescu. Ferindu-se de a găsi marelui poet «eticheta confortabilă», criticul urmărește, cu luciditate și, în același timp, cu declarată pasiune, complexul fenomen liric arghezian, dându-ne, nu o dată, cheile unei înțelegeri adecvate a operei cercetate.

● În cadrul Redacției de literatură pentru tineret a Editurii politice a apărut **Cartea fetelor**. Diversitatea tematicii abordate reiese clar din sumarul cărții format din următoarele capitole: Tulburătorul salt de la copilărie la adolescență; Ești pregătită pentru viață?; O «problemă» contemporană; Alegerea profesiei; Cum ne comportăm; Femininitate și frumusețe; Ele despre ei și ei despre ele; Psihologia și morala dragostei. Un mănunchi reprezentativ de specialiști și publiciști răspund cu înțelegeri și căldură problemelor importante, și nu de puține ori delicate, ale vârstei cititoarelor cărora li se adresează cartea. Să notăm câteva autori: Zoe Dumitrescu-Bușulenga, Ursula Schiopu, Ecaterina Oproiu, Sanda Faur, Mihai Stoian, Carol Roman...

● Semnalăm apariția romanului (în limba maghiară) **Pieire** al valorosului prozator Kovács György la Editura Kriterion.

● Tot la aceeași editură a apărut și volumul de versuri (în limba sârbă) **Spirala de aur** de Jiva Popovici.

● În colecția Biblioteca pentru toți a apărut romanul **Jennie Gerhardt** de Theodore Dreiser. Traducere de Bianca Schächter. Prefață și tabel cronologic de Gheorghiu Dumitriu.

● Nici eleganța copertelor, nici zveltul format al volumului, nici imbiatoarea hirtie chamoiș, nici generoasele cuvinte din prefața marelui scriitor Victor Eftimiu nu pot salva de la platitudine, cu toate eforturile autoarei în cultivarea unor vocale și nomenclaturi a-lesse, sonetele cuprinse în **Ascunsa vulnerare** de Mira Preda, aflată la a doua sa carte de versuri. Nimic nu poate supăra mai mult ca atunci când într-un sonet, formă trăind tocmai din concentrare de gând și expresie, întâlnim prezența diluției verbale (Editura Eminescu).

● În Editura științifică a apărut **Mic dicționar româno-italian** de Alexandru Balaci.

● Interesantă și extrem de utilă rubrica «Faptele și vorbele», semnată săptămânal de Ov.S. Crohmalniceanu în revista «Luceafărul».

cinema

● **Cermen**. Evocare cu parfum de legendă a unui erou și a unor fapte exemplare. Regia — Nikolai Sanisvili (o producție a studiourilor sovietice). Interpreți — Bimvolat Vataev, Mairbek Abaev, Tezera Kantemirova.

● **Aricii se nasc fără țepi**. Pentru copii și adulți — deopotrivă — aceste trei fermecătoare schițe care amintesc celor interesați că a moraliza nu este totuna cu dădăceala plicticoasă. Regia — Dimitri Petrov, după un scenariu semnat de frații Mormarev (o producție a studiourilor bulgare). În distribuție — Ivailo Djambazov, Neiko Neikov, Petre Peicev, Andrei Slabakov, Dimitri Tonev, Kiril Petrov.

● **La Timpuri Noi** — un program de documentare instructive realizate în studiourile străine: **Chopin în Polonia** (R.P. Polonă), **Eu, omul** (R.S. Cehoslovacă), **Vara printre ghețuri** (U.R.S.S.), **Mășterii din Iran** (R.P. Bulgaria),

Daniel Olbrychski

Ceylon, insula legendelor (R.P. Ungară).

● **Mari actori pe ecranele noastre**: Burt Lancaster, Dean Martin, Van Heflin (Aeroportul), Daniel Olbrychski (Boxerul), Richard Harris, Alec Guinness (Cromwell), Richard Burton, Elizabeth Taylor (Femeia îndărătnică), Yves Montand, Eva-Marie Saint (Marele premiu).

● După **Clovnii și Roma**, Fellini va realiza un al treilea film pentru televiziune. Titlul ne va da puțin de furcă întrucât sună identic cu cel al unei cunoscute capodopere a melodramelor ieftine: **Femeia necunoscută**. Bineînțeles, nu există nici o legătură între una și alta. În rolurile principale — Giulietta Masina și Marcello Mastroianni.

● **Cineastul argentinian Hugo del Carril** (Curg apele tulburi), despre care n-am mai aflat multă vreme nici o veste, realizează în prezent un film politic inspirat din istoria la zi a țării sale.

disc

● «No tears», «I've no chance», «The song of the wind» sau «Oh, doctor Barnard», de pe discul **Festivalul internațional de muzică ușoară «Cerbul de aur» — 1971**, nu sînt decît cunoscutele «Nici o lacrimă», «N-am noroc», «Vintule» și «Of, inimioară», interpretate de Kiki Dee, Zsuzsa Koncz, Lili Castel și Helena Vondrackova. Mai participă la realizarea acestei interesante imprimări: Ann Louise Hanson, Jerry Rix, Cătălina Marinescu, Dickie Rock, Nicole Jacquemin, Mimi Ivanova, Derek John Tilley, Corina Chiriac și Dova. Un disc cu plăcute amintiri festivaliere (EDE-0596).

● «Toată noaptea-i lună plină», «Pe sub deal, pe sub colină», «lonel la horă-n sat», «Bade-al meu, e Poienar» și «Strigă badea după mine» — cinci autentice bijuterii folclorice pe care ni le oferă din tot sufletul **Elena Merişoreanu**. George Vancu, în fruntea formației sale instrumentale, o ajută să-și valorifice vocea. Că, slavă Domnului, are ce! (EPC-10189).

● A fost imprimată pe disc geniala povestire a lui Antoine de Saint-Exupéry «Micul prinț» — dramatizată de George-Radu Chirovici, care a folosit traducerea lui Ben Corlaci. Interpreți: Vasile Manta, Vasile Gheorghiu, Ruxandra Demetrescu, Constantin Raucchi și Sanda Toma (EXD-1276).

plastică

● **România pitorească '71**, selecție a unui concurs de fotografii artistice cu temă turistică aflat la a treia ediție. Același peisaj privit de alți ochi. Aria investigațiilor frumuseților românești s-a extins, fotografiile poposind în sate insolite cum e Săpînța. Jurul a fost drastic, selectînd din 1090 de lucrări 94 de fotografii alb-ne-

gru, 36 color și 69 de diapozitive. Imaginile rețin prin farmecul lor, amintindu-ne că avem o țară frumoasă (Galeriile de artă fotografică).

● **Luiza Hargalaș Asaveteli** oscilează între o exprimare mai liberă, cînd tușele au o anumită spontaneitate («Flori albe»), și una supusă constrîngerilor desenului, cu suprafețe laborios organizate. Peisajele expuse trădează o reală sensibilitate în interpretarea naturii. În schimb compozițiile cu personaje nu reușesc să transmită sentimentul momentului evocat. Artista mai expune câteva lucrări de metaloplastie și pictură pe sticlă (Ateneul tineretului, Aleea Alexandru 38).

● **Cele 16 gravuri ale lui Șerban Rusu Arbore** se împart în două cicluri: obiceiuri țărănești și aspecte de muncă. Fără a fi preocupat de obținerea unor subtilități tonale, Rusu caută armonia formei, dar mai ales o ambianță decorativă. Imaginile sînt agreabile, au naturalitatea exprimării directe, dar adeseori ne aduc aminte de simplificările vineretului (Galateea).

● **André Lhote**: «Să vorbim despre pictură». După tratatele despre peisaj și figură, o nouă traducere a scrierilor lui Lhote. Volumul (cu un cuvînt înainte și în traducerea ireproșabilă a lui Dumitru Dancu) reunește o selecție de eseuri și cronici scrise cu o jumătate de secol în urmă de un practician care, cu pasiune, oficiază o subtilă inițiere în secretele picturii, ple-dînd pentru măiestrie și expresivitate (Editura Meridiane).

● **Sustragerea dintr-o expoziție bruxeleză a tabloului lui Jan Vermeer (1632-1675) «Scrisoare de dragoste»** poate fi considerată ca unul dintre furturile senzaționale ale anului. Opera lui Vermeer reține prin raritatea ei, pictorului nefiindu-i atribuite decît 35 de lucrări. «Scrisoarea de dragoste» se numără printre tablourile de cea mai mică dimensiune ale maestrului olandez (44 x 38,5) și a fost pictat în 1666. El aparține lui Rijksmuseum din Amsterdam, valoarea lui fiind estimată la 2 milioane de dolari.

teatru

● **Surorile Boga** de Horia Lovinescu își retrăiesc în acest an teatral cea de-a doua — și sperăm nu ultima — tinerețe. După ce săptămîna viitoare va inaugura noua stagiune a Teatrului Național bucureștean, piesa va vedea lumina scenei și la Teatrul de stat din Birlad, care ne anunță totodată și imediat următoarea premieră: **Dragoste tirzie** de N.A. Ostrovski.

● **Vicarul** de Rolf Hochhuth, piesa care a stîrnit — prin caracterul său politic militant — încă de acum cîțiva ani un mare interes pe scenele Europei, va putea fi văzută — se pare — și de publicul nostru. Două teatre de prestigiu — Teatrul «Bulandra» și Teatrul de stat din Tg. Mureș — au prevăzut-o în repertoriile lor și ne făgăduiesc spectacole de ținută.

Șt. Mihăilescu-Brăila

● **Mincinosul** de Carlo Goldoni a intrat pe mîinile a două... femei de teatru: Sanda Manu (regie) și Sanda Mușatescu (scenografie), care pregătesc în aceste zile, la Teatrul «Bulandra», savuroasa comedie goldoniană ce-l va avea în rolul principal pe Ion Caramitru. În reprezentare va fi invitată și accrișă Teatrului Giulești, Mariana Mișu.

● **...Escu** de Tudor Mușatescu: noua comedie cu care Teatrul Giulești speră să repete succesul de casă și longevitatea artistică a «Omului care a văzut moartea». Deocamdată, în fază de proiect repertorial, cu o distribuție în alcătuire, din care doi piloni siguri: Ștefan Mihăilescu-Brăila și Ștefan Bănică.

● **Adam și Eva** de Aurel Baranga cunoaște în această stagiune — pe scena Teatrului evreiesc de stat — o nouă versiune scenică, în regia lui George Teodorescu și scenografia lui Sorin Haber. Distribuția îi anunță pe Benno Poplicher, Mano Ripel, Carol Marcovici, Beatrice Abramovici, Nușă Grup, Leonie Waldman și alții.

● **Ninigra și Aligru** de Nina Cassian, poemul transformat de însăși autoare într-o încîntătoare piesă de păpuși, deschide stagiunea Teatrului «Tăndărică», cu un spectacol pentru cei mici realizat de Margareta Niculescu (regie), Ella Conovici (păpuși), Dan Nemțeanu (decoruri), Anatol Vieru (muzica).

muzică

● Azi, la Ateneu: Orchestra simfonică a Filarmonicii cehe sub conducerea dirijorului **Vaclav Neuman**, solist — violoncelistul **Iosef Cruchro**: Simfonia a VIII-a de Dvorak; Concert pentru violoncel și orchestră de B. Martinu, Suita a II-a «Daphnis și Chlo » de Ravel.

— Două concerte extraordinare ale Orchestrei de cameră sovietice conduse de **Rudolf Barșai**.

● La 5 octombrie: Simfonia nr. 49 în Fa minor de Joseph Haydn și — în primă audiere — cea de-a XIV-a Simfonia a lui Dmitri Șostakovici.

● La 6 octombrie: din opera marelui arhitect al polifoniilor, Johann Sebastian Bach, formația moscovită a ales «Arta fugii», operă fundamentală — alături de «Clavecinul bine temperat» și «Fugile pentru orgă» — în modernizarea fugii (ambele concerte au loc în sala Ateneului).

● Dirijorul **Paul Popescu** — la pupitrul Filarmonicii, în concertul de sfîrșit de săptămîna (8 și 9 octombrie, Ateneu). În program: Simfonia a III-a de Alfred Mendelsohn; Concertul nr. 7 pentru orgă și orchestră de Haendel; Simfonia fantastică de Berlioz. Solist, organistul **Xaver Dressler**.

● Concertul săptămînal al Orchestrei simfonice a Radioteleviziunii, dirijat de **Iosif Conta**, ne oferă prilejul plăcut al reintîlnirii cu reputata artistă franceză, pianista **Monique Haas**. În plus, să ascultăm, în primă audiere mondială, o lucrare simfonică ce onorează țara noastră. Este vorba de Simfonia a V-a de Marcel Mihalovici închinată memoriei lui Ionel Perlea. Mai ascultăm Divertisment pentru orchestră de coarde de Bela Bartok și Concert în Sol major pentru pian și orchestră de Maurice Ravel (7 octombrie, Studioul de concerte al RTV).

televiziune

REPORTAJ. Horia Vasiloni semnează **Reportajul săptămîinii** intitulat «Magistrala transfăgărășană» (duminică). «Student în anul I» este subiectul emisiunii periodice studentești **Universitaria** (marți).

Scriitorul Dionisie Șincan și operatorul George Brătianu au fost, au văzut și au filmat pentru Teleglob: Liban (miercuri).

OPINIILE-CONFRUNTĂRI. O discuție despre raportul fond de acumulare — fond de consum, în emisiunea economică **Dinamica societății românești** (luni). O substanțială carte de referință «Structura socială a României socialiste» — în dezbaterile emisiunii **Cărți și idei** (marți). Despre «Specializarea — avantele și limitele ei» va fi vorba în emisiunea **Confruntări** (miercuri).

FILM. «Magistratul» — un film cu Claudia Cardinale (duminică). O altă peliculă demnă de atenție: «Orez amar», cu Raf Vallone și Silvana Manganu (miercuri). «Aii grii de Suzi», producție a televiziunii din R.D.G. (joi). În fine, ecranizarea unei nuvele de K. Simonov — «Dragostea lui Serafim Frolov», producție U.R.S.S. (vineri).

TEATRU. Un singur spectacol: «Fiul cantonierului» de Vasile Chiriță, premiat la concursul de scenarii TV (marți).

MUZICĂ-COREGRAFIE. «La piață», veselul, pitorescul balet al lui Mihail Jora în interpretarea unor balerini frunțași ai Operei Române (duminică). Pagini celebre din marele repertoriu universal, în interpretarea unui strălucit chitarist francez — Jean Pierre Jumez (marți). Valentina Massini, Cristina Hamel, Aurora Rotaru, Petre Ciortea, Pavel Rotaru prezintă alt spectacol coregrafic — Debussy (marți). Tot marți, un concert care, deși denumit «popular», include câteva piese pretențioase din creația lui Beethoven, Enescu, Haendel. Soliști: flautistul Jean Pierre Rampal și harpistul Nicanor Zabaletta. Pianistul Valentin Gheorghiu — **Interpretul săptămîinii** (joi).

FOLCLOR. Emisiunea **Vetre folclorice** poposește pe Someș. Și dacă e pe Someș, e și cu Maria Butaciu (duminică). Dan Deșliu prezintă a doua parte a spectacolului muzical coregrafic «La poarta sărutului», susținut de tineri artiști amatori (luni). Cîntă Maria Cornescu și Ion Bălășoiu (miercuri).

DIVERTISMENT. Cu Nicușor Constantinescu, Teodora Lucaci, Margareta Pislaru, Cleopatra Melidoneanu, Corina Chiriac, Denise Constantinescu, Nicu Stoenescu, Aurelian Andreescu și alții despre creația neuitatului Ion Vasilescu (duminică). Valentin Silvestru semnează o pagină de umor (nu ne îndoiim că nici satira nu va fi absentă), intitulată «Foaie verde trei smicele» (joi). Dicționar muzical distractiv litera C. C de la Caragiale, Cehov, Chaplin, Celentano, Cirje și alți iluștri C (sîmbătă).

SPORT. Doar fotbal: R.D.G.-Cehoslovacia și Petrolul-Steaua (duminică).

COPII-TINERET. În afară de emisiunile periodice, o întîlnire cu R. Zolla și păpușile sale (duminică) și una cu vechii prieteni ai minitelespectatorilor: Daniela și Așchiuță (vineri).

pronosport

Pronosticurile antrenorului **TITUS OZON** la concursul pronosport nr. 40, etapa din 3 octombrie 1971

I. Steagul Roșu-Jiu	1
II. Farul-Crișul	1
III. «U» Cluj-«U» Craiova	1
IV. Rapid-S.C. Bacău	1
V. A.S.A.-Dinamo	x 2
VI. Petrolul-Steaua	x
VII. F.C. Argeș-«Poli»	1
VIII. U.T.A.-C.F.R.	1
IX. Fiorentina-Napoli	1 x
X. Mantova-Torino	1 x 2
XI. Roma-Lanerossi	1
XII. Sampdoria-Bologna	x 2
XIII. Varese-Milan	x 2

FLACĂRA-ALBUM

George Enache — unul dintre cei mai
solicitați cântăreți de muzică ușoară

Fotografie de S. STEINER

